Іэ тедзэгъуэр иухыным къэнэжар махуи 4-щ

ФИФІ ФЫМЫГЪЭПУД, ФИ ІЕЙ ФЫМЫГЪЭПЩКІУ

фэщІ Алиев Магомед-Арип.

Хуаби уэшхи

жэри. Абы щыгьуэми Куржымрэ Украинэмрэ я щЫпПэ куэд псыдээм ихьыж пэташ, Мы кьэралхээм махуэ зыбжанэкГэ мыувьПэу уэшхышхуэ кьыщенихаш, КъэхэукьашПэм цПыху зыбжанэ хэкГуэташ

Дзыхь хуащІыркъым

аримор крайм шы Свет-погорье жылагьуэм и вольф-рам комбинатым лэжьэн шІилээжаш. Ар кынцызэты —

Ар кышкызгсуынауэ пла-там и шхьэусыгъуэр лэжьа-кlуэхэм улахуэ ираттэкъыми аращ. Уеблэмэ языныкъуэ-хэм загъэмэжэлІэн щІадзат.

хэм загьэмэжэлГэн шГадзат. Иджы Гуэхур зэфГаха хуэ-дэш; шахгерхэм ахышэ ира-таш, АршхьэхГээ абьгэм ком-бинатым и унафэшТхэм дзяхь хуашГыркыым. Шах-терхэм жаГэ улахуэхэр и чэ-зум кърамытмэ, зэуэ лэ-жынээр зэпатьзуну.

Махуэ шэджагъуэм

Италием хуабэр градус 40-м шынэсаш. Апхуэдэу хуабэм гугъу ирегьэхь Испанием щыпсэу-

● КъБР-м и Парламентым и Президиумым

Унэгъащізу 426-м къзрал дэІэпыкъуныгъэ ират

щіз федеральнэ бюджетым къмутіьпщыну ахышэм щіа-гъужыну сом мелуан 18,4-рэ блэкіа ильэсым КъБР-м и республикэ бюджетым ща-гъзбелджылауэ зэрыщытар. А псоми я щіыіржкіз эзлеуэ щхьэхуэм къыщихьауэ рес-

шхьзууэм къвщихьауэ рес-публикэм федеральнэ бюд-жетым къвизикыу къвізры-къвщ сом мелуани 9.2-рэ. Унэ ящівын (къвщзуун) пап-щіз ятха унэгъвщізу 182-м ящыщу 153-м субсидиехэр зэрыхухахамкі эщыхьэт тхылъхэр ираташ. Доклад зышцам зарыжуйамкі эпозыщіам зэрыжиіамкіэ, программэ къуэдзэр гъэзэщіэ ным трагъэкІуэдэн папщіз 2008 гъэм федеральнэ бюд-2008 гъзм федеральнэ оюд-жетым къыхэкІыу къаІэры-хьэну сом мелуан 82-м рес-публикэ бюджетым и ахъшэу сом мелуан 41,9-рэ щІагъу-

жынущ. Республикэм и къалэ округхэмрэ муниципальнэ район-хэмрэ я администрацэхэм къата заявкэхэм япкъ иткіэ КъБР-м Ухуэныгъэмрэ архи-

● Тэрч куей Гъавэр **Іуахыж**

Мы ильэсым Джылахъстэ-ейм и «Консервпром», «Агрокомбинат» ІзнатІэхэм, АфІзунэ Мурат и уней предприятэм зэхэту хасат горох шхьуантТэу гектар 550-ри, яхуэбэгьуаш, Иджыпсту ар сужьэрэкТыу Туахыж,

ЗЫ ГЕКТАРЫМ хуэзэу куей администрацэм мэкъу мэш лэжьыгъэхэмкІэ и къудамэм и унафэщІ Уэдыхь Тимур щыгъуазэ дызэри-щІамкІэ, заводымрэ губтьуэмрэ зэпха зэрыхъуам Іуэхур куэдкІэ къащигъэп-сынщІащ: хадэхэкІыр эра-пэм зыхуей щыхуагъэзэжыну Іэмал псори иджы яІэ хъуащ. Пщэдей районым Іуахыжын щыщІадээ гектар 2000-м траса хьэр. Абы ма-хуэ бжыгъэкІэ фІэкІа къыкІэоуд бал рекей фірд ком аб-раждунськам гезгар 15300-м гет бжыккэсэ гууддыр. Гъз кэси кууддыр, Гъз кэси куудду, «Къзббалакк-мэккумэштехник» Тухху-шіалізр бжыккэсэ гъвару псом япэу шыТуххыж Джы-лахъстиейк мэккумэш тех-шихэсі къвдрэлыккумуш. Бжыхжэсэ жолдизиру къс-хам правицар умартичной кур кар кыр кар кур куманым курадш. Гъзавър Тухьжаннымкіэ республику я щытык Тэр кънширатац ики кумана куради. Гъзавър ужижаннымкіэ республику я щытык Тэр къншинатац ики към куради. Гъзавър штехникэ» үзхүбокыкалсаг тарар Тараганы, пажыолаг эл кышар тарагын барат тарагын баратын ба икІи къыхигъэщащ илъэс куэд хъуауэ мыпхуэдэ гъавэ бэв Тэрч щІынальэм къызэ-

социальна эвгуждыный го-егуатучныный фодеральный программы хожимуз «Агро-промышленны комитексый соста претинию за мурадым зарыхруматар. А продым зарыхруматар. А продым зарыхруматар. А продым том агкс иткіз, иужырей ильоситым кърмубыду позу-лізак в і уакужар муратьоў-нам ягкс иткіз, иужырей ильоситым кърмубыду позу-лізак в і уакужар муратьоў-нам продым продым кър-ч Макъумаш хозяй-ствамур анализымым кара-

гьэліу 163-м.
КъБР-м Мэкъумэш хозяйствэмрэ ерыскыпхъэхэмкіэ и министерствэм игъэхьэзыра спискэ зэгуэтым илкъ иткіэ, спискэ заууэтым илкь итків, 2008 гъм псори захату сом мелуан 44,3-ра хъу къэрал дэіалыкъүнытъв иратынущ ащіагъзлі ныбжьыщізу, уна-гъащізу 102-м. Зарыщьту къапщтэмя, псохуліз унау метр забгъузанатіз мини 6,3-ра яухуэну (къащахуну) я му-радщ. Блахіа накъытъв ма-зам щіадзауа унуэтъащізахм собсилиехаю поят икіи а пасубсидиехэр ират икіи а лэ-жыгъэр шыщхьэіум и 1-м нэсыху зэфіагъэкіыну я му-радш.

насыху зэфіагьэкінну я мурадщі.
Хьэпащія Анзор тепсэтьськащі законодательствомі.
Кызпаша законодательствомі.
Программам хэтыну хумтыныгьо зию Іошіагьэлі щіалохэм я ныбжырі ильэс 30-м но украІзтащі, алхуэдзу иджы унограгьакі уада хьунущі япа
трагьакі уада хьунущі япа
трагьакі уада хьунущі япа
трагьакі уада хырнущі япа
трагьакі уада хырнуші япа
трагьакі уада хырнуші япа
трагьакі уада хырнуші япа
трагьакі уада
трагьакі уада
трагьакі уада
трагьакі уада
трагьакі уада
трагьакі
трагьакі

ным. А псоми къадэктуру дызыхуэктуэ илъэсыщтэм з пэщгэдээм щыщгэдзауз зэ рахъуэкт федеральнэ бюд-жетымрэ щтыптэ бюджетым-

рахъуэкі федеральны біод-кетьімро щініпі біоджетым-рэ мы іуахум траг-экіуада ахьшау зэрізахэль процент бжеігьар. Япам позупізм и уасэм и процент 30-р федерально біоджетам къмка елььтаур шытынущ респуб-ликам и дэтхэна зы цівхуми тещіркжару и 10 біоджет ахъ-шэр зыхуэдизым. Илажыпіакіа къапштама, льэлікь проектыр гьзэз-цізныр кързажам и позукізми къэральни и зыужьыныт-эми и льэхьнащізу уващ. - къы-хитършкья укукіащ Хьэпащія альна зыужьыныт-вами льэльна часта проектыр гра-ральна и траутанну соци-льна зыхражным саба-льна зыхражным саба-ражным сабаграммар гъззащізным сэбэ-пынагььшух иізнущ щіа-лэгуралэр къужжам кънда-яма инфраструктурэм я инфраструктурэм зегъзу-жьеннымий, къужжурас гъ-фізкуранымкіз. Доклар зыщіахэм жэуап иратащ КъБР-м и Парламен-тым и Унасращівм и къуздзэ Федченкэ Людмила, Льэппс-зхущштямісьзомкіз комите

зэхущытыкізхэмкіз комите-тым и унафэщіхэм ящыщ Сэхъу Владимир сымэ зы-щізупщіахэм. Ззіущізм и кізухым къы-щыпсальзм КъБР-м и Пар-ламентым и Унафэщі Бечелов Ильяс жиlащ субсидие хэр зэрат щыкlэр зэlухауз хэр зэрат щівкізр зэіухауэ мій псори щыгънуазу щытын зэрыхуейр. Абы Экономикэ политикамкіз комитетым и пщэ ирилъхващ программэ къуздэр гъзазища эзрыхъур республикэм и районхэм кіузурэ къипщытэну. Парламентым и Президиу-

мым хэтхэм зыхэплъа Іуэху-хэм ятеухуауэ зыхуэфащэ унафэхэр къашташ.

БАТЫР Любэ КъБР-м и Парламентым и пресс-lyэхущlапlэм и

лэжьакіуэ

• Налшык къалэ

Шымахуэм зыхуагъэхьэзыр

Налшык къалэ администрацэм и изГэ тету иджышсту, лэжьы-гьэшхүэхэр йокГуэкГ къалэр зыхуей хуэзауэ бжьыхьэ-шІы-махуэ льэхьэнэм тегъэхьэнымкГэ.

КЪАЛЭМ и ипшу-къухьэлІэ льэныкъуэм иджырей котель-ноу тТу щахуэт. Пижинным и ц1ор зезыхьэ уэрамым жыв къуза-тет котельнэхэм я п1м5 т 1/у ш1уээ ятьэуывиуш. ХухамГуэхэм мы лэжьытээр бадээуэтъуэ-фокТадэ мазэхэм кърнубъдът эфПатъя Мири з мурадши.

«ГъукІэм и гъэтІылъыгъэхэр»

АБХЪАЗ. Республикум Фэепль сын-кэмрэ ткырэ-шэнкабээ мыкьэнэ эліэ-шыпдэээр экмуэнымый, и управленяе п унафэш Бжанке Вашм зэрыжланкы, гуазут рапоным плажной гэх кыша-гуузгаш, тэгмэм и Ээгмэм экмиратыный тамарыный башка тамарыный гэх кыша-гуузгаш, тэгмэм и Ээгмэм гэх гамарыный

шэрэдж дисэ.

№№121-122 (21.280) ● 2008 гъэм мэкъуауэгъуэм (июным) и 25, бэрэжьей ● Тхьэмахуэм тхуэ къыдок

Москва ФутболымкІз и унэм щащэ Австрием и къа-лашхъз Венэ шекІуэкІыну зэІушІэм кІуэнухэм ират сер-

эдушИм кІзлухм прат сер-пфикатхур.

УЕФА-м ди къзралым и пыхухм аругэру квахулу-тімности и пыхухм аругэру квахулу-тімности и казр межруарутарум и 26-м Вень и стационым Урысейи-рэ Испаниемрэ афутбонст-хэм я зэlушИэ щек!ужКынум зумжынум. Австрием и сольствэм мы зэманым сольствэм мы зэманым зумжынум, австрием и сольствэм мы зэманым сольствэм мы зэманым не праціжных пат визххр. Ипліужіэ Европзм и чемпи-сатым кра урысейхмя в зэххм кару ши1 вун піальзр бадзузгузум и 1 пи Іондэ ягьзіэнкузнуц.

Хъыджэбзхэр политикэм дехьэх

ПОЛИТИКУМ ДЕЖЬХУ
ДИ КЪЭРАЛЬМИ КУРЬИТ ПІКОЛХЭР КЪЭЗНУХЯ ВЫБЯЖЬІМІЇЗ
МЕЗІЗНЬМИ ВЕВІЗНЬМІ ВЕМЯК
КУР ЕКІЗНЬМИ ЯСІЯКІВ ВЕМЯК
КУР ЕКІЗНЬМИ ЯСІЯКІВ ВЕМЯК
КОБІЗНЬМИ ВЕВІЗНЬМИ ВЕВІЗНЬМІ ВЕВІЗН Ізтащхьэм абыхэм чэнджэщ яритащ юрист ІзщІагъэм хусджэну. Абы и щхьзусыгуэрэн гурыІуэгьуэн: Президентыр езыр и ІзщІагъэкі юристщ. НыбжьыщІэхэм юристщ. гыожьыцаэлэм жаІащ зыщеджа школхэр, егьэджакІуэхэр, классым къадыщІэсахэр зэи зэращы-

Сомалим и пиратхэм парус зытет кхъухьхэм иса цІы-хуитху ядыгъуащ.

Дагьыстэным щаук laш иныщим хэтии зэкlэ белджы- иы хьуакым. Тенджыз хьун-<u>цэм и уна-</u>

Льэпкь Іущыгьэ:

ГъущІыр зэращІым щыгъуазэм гъущІыпэ пхъэнкІийм хидзэркъым.

Урысой Федерацэм и Къузикалія лья-наяскуэм, щалтсзу льэлисахэм я тууаз-наяскуэм, щалтсзу льэлисахэм я тууаз-рагинев Ольгэ зэрькийамий, мылкуэдэ Егуптары Ольгэ зэрькийамий, мылкуэдэ «Таукдэм и голиппас мин кууалды-ай

Адыгэ лъэпкъхэм я мэз

АЛЫГЕЙ. «Авыг» пьэлкьхэм я мээг россиятыр Урыссёй Фелерацэя пьэлкы экспектыр Урыссёй Фелерацэя пьэлкы экспектыр и саугьэтым и лауреат изкыблагьэ хыуаш. «БИОРАЗНООБРАЗИЕ пандшафтов-номинацым шыээпеуац УФ-м и шынагы» 73-9л и проект 635-рэ. Абы сишай увыны кыышкавы далегичей изгыльтыргы кы

льабжьэ хуэхьуащ адыгэ льэпкьхэм ящыщхэр зэхыхьзу мээ кызэрагьэкЫр, Псальэм и хьэтыркЫ, Улапэ жылагьуэм щыпсэу Быбэ Мурат и жэрдэмкЫ, 2007 гьэм Адыгейм щыш Рыфбэдж псынэм деж жыгышІэхэр щыхасащ, льэпкь мэз

Уэм ехь

КЪЭРЭШЕЙ-ШЭРДЖЭС. Уэ шІэту ресс-публикэм пляжиблать э къмшешка уэш-ком шімнальэм п эккууази, ізш зы-гэльку іухушіалізэн хэмізыныгэ зшуху квартташ. Псатьям папшіэ. Прикубань кусів п задуу х жиімныгы уу сом мел-учинні нэблать тэрэташ. КъЭРЭШЕЙ-Шэрржкэмы мункумышым-

кусян, и завуку хэшыныштэгу сом жел:

— и замен замен

щІакІуэхэм я мурадхэри гурыІуэгъуэкъым. Бзаджащіэхэри ядыгъуахэри къа-

(HTAP-TACC)

◆Мозамбик Республикэм и льэпкъ гуф1эгъуэц - къэралыр хамэ у нафэ къмщыпізка махуэщ (1975).
◆Словение Республикэм и льэпкъ гуф1эгъуэц - къэралыгъуэм и махуэш.

«Хорватие Республикэм и льэпкъ гуф1эгъуэц - къэралыгъуэм и махуэш.

◆Тенджыз Ф1ыц1э экономи-

◆Тенджыз ФІыціэ экономі-кэ эздэлжжыныт-змиб эзгу-кээныгтэм (ЧЭС) и махуэщ (1992). ◆Ильэе 15 и пэк1э (1993) Москва 1э шытралзаш Уры-сей Федерацимрэ ЮНЕСКО-мрэ эздэлэжьэным теухуа меморандумым. ◆Ильэеи 10 и пэк1э (1998).

Иужь валье 18-м эли кы-мыхлуагу Чемпем инПыхухам хуабаку зыкы Птанц. Абыкум ядэркым власт-жим иратьямым даракым прадым и рухуш паны куза, транспортри хэту, лэжьа-кым Зэрамым дээлыр кы-кым зэрамым дээлыр кы-тыжым зэрамым кы-тыжым дарак арамым кы-тыжым дарак арамым кы-тыжым дарак арамым кы-тыжым дарак арамым кы-

ИлГанэпэр зыгыжызырар ШАЛ Мухымэдиг,

«Шууей ціыкіум» шыгъынышіэ хуад

Дзэлыкъуз районымЩ энхабэзмкіз и унэм и «Шуує сабий къэфакіуэ ансамблым хэт артистхэм мыгуе вкіухэр хуалынуш. Абы тратьэкіуэдэн папші э КъБР зидент Къанокъуз Арсен езым и уней фондым къых мин 200 приташ.

И уасэр соми 6-щ

тист ныбжыьщілого двігто щіянабозм и фестивалым хотаці. Иджьблагь з цівжуба къздейкую утихня и республика золеуэм хотахом ящьщу къэфактую тикть із за рівду къвлььтаці ансамблівня защиним лем щівщу къэфактую дряще двіга масемблівня защиним маза къзс Президентым езьм и фондым къвхожівту сом мел увань щівту упсапащі і укухуют третьзундаю, Двізарыт мазям и закъуз а фондым щівщі активу сом мелуан 1.5-ра доІпанку- нитьку ягующим. А активу кать з-особлащі КъБР- ми Президен- тим и привор къзожным торухую утоутам обможі вригожіу- зактую до тумущівліним доІпанку- кумум і укумущівліним доІпанку- кумум і укумущівліним доІпанку- кумум і укумущівліним доІпанку- кумум і укумущівліним доІпанку- кумум і укумушівліним доІпанку- мужам я на биломпьотером, Дазяльку- кумужам подімомпьотером, Дазяльку- кумужам подімомпьотером, Дазяльку- кумужам подімомпьотером, Дазяльку- кумум пожуму в мужам я на биломпьотером до призинаку на мужам в на мужам

ХЬЭПЭ Маринз

ХьэщІэхэм дамыгъэ льапІэхэр хуагъэфащэ

хабзэм зегъэужьыным хэлъ-хьэныгъэу хуищіам, макъамэ гъуазджэм щиіэ ехъуліэны-гъэмрэ илъэс куэд хъуауэ куп-щіафізу зэрылажьэмрэ, и

ХЬЭГУПЭ ХУЖЬ

●«Адыгэ псалъэр» къыхызох

Чэнджэщэгъуфі мэхъу

Куэдым ухуэзыгъасэ, ухуэзыущий, пъэпкъым и зыужьыныгъэм, абы щіэблэ дахэ, зэхэщіэкі пъагэ зиіэ къыщіэхъуэным хуэлажьэ газетым сэ куэд льандэрэ сыдихьэхащ икін фіыуэ слъэгъуащ. Апхуэдизкіэ абы сесащи,

«АДЫГЭ ПСА/ЉЭМ» къытехуэ тх «АЦЫГЭ ПСА/ПЬЭМ» къытехуэ тхып-эхээр купшІафэіы, бэз дакхэів тхаш, мыбы гъ-шізгъуэн икін удэзыкьэх куэд къышыб-гъуэтынуш. Газетым, ди республикэм къышыхтухэм и мызакъуэу, дунейтко хъы-бархэм дышегьэтузахэ. Кыапштэмэ, жы-аагъуэ гъашцэм и пъэныкъуэ псори гупс-хуу газет тхыгъзхэм кызээш|аубьидэ.

Сабийхэми балигъхэми яжри!эн сытым дежи - Адыгэ псалъэм - кьегъуэт. Шыхуээр зыгъэлівейтей іуэху куэдым топсэльыхь мыбы къыгъсуэ тхыгъэхэр. Шэджыкіа кіуэхом чыдажы цыражы - кыражы - к

ціэрыіуэхэм, лэжьакіуэфіхэм ятеухуа тхыгъэхэм седжэн. Жыпіэнурамэ, «Адыгэ псалъэр» дэтхэнэ зыми чэнджэщэгъу, псэлъэгъу икіи зэш-тегъэу фхуэхъунущ.

Ди газетыр къыфІэрыхьэну фыхуеймэ

Фигу къыдогъэкІыж 2008 гъэм и етІуанэ илъэс ныкъуэм къыфІэоыхьэну газетхэм, жуоналхэм Іэ тедзэныр зэрекІуэкІыр.

Илъэс ныкъуэм газетым и уасэр сом 356-рэ кІэпІейкІи 10-рэщ.

«Адыгэ псалъэм» Іэ щытевдзэ хъунущ республикэм и пощт ІуэхущІапІэ

Ди индексыр 51531

• КъБР-м и Парламентым и комитет-

Іуэхущіапіэ щхьэхуэ КЪЫЗЭГЪЭПЭЩЫПХЪЭЩ

КъБР-м и Парламентым Егъэджэныгъэмкіэ, щіэны-гъэмкіэ, узыншагъэр хъумэнымкіэ и комитетым и зи чэзу зэіущіэ екіуэкіащ. Абы щытепсэлъыхьащ медицинэ, биологие кіэрыхубжьэрыхухэр зыхуей хуэгъэзэным

КъБР-м узыншагъэр хъумэнымкіэ и министр **Бицу Ва-дим** къыхигъэщхвэхукіащ узыншагъэр хъумэнымкіэ Іуэхущіапіэхэм медико-биологие кіэрыхубжьэрыхухэр з-хуэхьэсынымкіэ, дэшынымкіэ, щіэтіэнымкіэ лэжыыгъэхэм трагъэкіуэдэн ахъшэ зэрамыіэм къыхэкіыу республикэм и медицинэ іуэхущіапіэхэм а мурадым папщіэ къагъэсэ бэпын Іэмэпсымэ щхьэхуэ къазэрыхуэмыщэхур. Къэбэрдей-Балъкъэрым щызэхалъхьакъым медицинэм и кіэрыхубжьэрыхухэр зыхуей хуэгъэзэным хуэунэтіа программэ хэхэ

лушпиз лажы. Ауз абыхам шхьэмы кызыны и уулушагы эр хъуманым и уулушагы эп соми кізрыхубжьарыхухар шызахадз икіи, шыіз хабэхэм тету, ахар шхьухь зэмылізужыыгъуэхэмкіз дезинфекца ящі.

Сэ къызэрыслъытэмкІэ, медицинэ, биологие мацевтикэ кІэрыхубжьэрыхухэр зэхуэзыхьэс, дэзыш фармацевтик» кізрыхубжьорыхухэр эзухэзыхьос, дэзыш, эвгээхіуэд Інанта ішхээхуэ е мүниципальны щіыналъзхэм я «Спецавтохозяйств» і узухущіалізхэм щыів гул хэхахэр кызагьэлацын хурёщ, Зэран хэунтахыым абыхам я ла-жывгьэр зи унафэм щіэтынур хэтми яубэзыхуами,- жиіащ министрым жиіам дыційггужащ Ветеринар, фитосану-тар кізльылітыныгтымиз федеральна къулыкым и Уп-

равленау КъБР-м щы!эм и унафэщ! Сэхъурокъуз Хьзутий. Абы жи!ащ !эщ л!ахэр щыщ!ат!э, щагъэс мащэу рес-

тип. лоы жинаң гән ліяхэр щыңцатта, щагъэс мащау рес-публикам 165-ра зэрыңцара, ауа абыхам я нахъыбэр къа-гъзсоэпыж мыхкуу из ээрыхкуар. Ізицагъэлихэм къяпцьтанц сыбыр язвэ уз шынагъуэм ихъа Ізицыр щыңцатта шынпухэм я щытыкар. А ціыпіа ижьа ізщыр щещіатта щіыпізжэм я щытыкізр. я щіыпіз псори къматахыкіаш, дэтхэнэ ущіыпізри къахухьри, уекіуэлізну шынагьуэ зэрыпыльыр къззыгъэльагъуэ да-мыгъэхэр щыхатіаш. Апхуэдэ щіыпізхэр республикэм и этизоотехникэ картэм къыщагъэлъэгъуащ. Жылагъузхэм нэхъ я пэгъунэгъу апхуэдэ щіыпіэхэм я щхьэфэр бетонкіз трагъэжыкіащ е бетон пкъыгъуэхэмкіз къращіыкіащ.

Сэхьурокьуэ Хьэутий зэрыжиlамкіэ, билогие кіэрыху-бжьэрыхухэм ящыщу уз зэрыщіалэхэр къззышэнкіз хъу-нухэр зэрагъэкіуэдыпхъэм нобэ хэхауэ егупсысын хуейуз

 Мы Іуэхум мыхьэнэшхуэ иІэ пэтми, республикэм и рай онхэм яхэтщ Іэщыкхъэхэр, сыбыр язвэ узыфэм ихьа псэущхьэхэр щыщата щыпіэхэр хъумэным, зыхуей хуэгъэ-зэным гулъытэ нэс хуэзымыщіхэр, - къыхигъэщхьэхукіащ къэпсэлъам. Ахъшэм теухуауэ Сэхъурокъуэ Хьэутий жиlащ ищхьэкlэ

къыщыгъэлъэгъуа Іуэхум пыщІауэ къагъэсэбэпын папщІэ мы гъэм республикэ бюджетым сом мелуан 1,5-рэ фІзкіа

мен тъм риспурлика оюджетым сом мелуан 1,5-ра фіакіа кызарыхамын-тажіыбар. А аххыор баххося районым кызирагызмы ізшыкхыр щіыным хурикыунурац Федеральна курлыкум и щіынальа органым и марта органым кызарымын армана органым и фіаком правода організм марта органым и фіаком правода організм організм організм фіаком правода організм організм фіаком правода організм організм фіаком правода організм організм фіаком правода організм фіаком Ізщыр щыщіатіэн щіыпізу зыхуейм хуэдиз къызэрагъэ-пэщмэ, ціыхуми ізщми зэхуэдэу къеуаліз узыфэхэр яхуэгъэкІуэдынущ, ветеринар-санитар щытыкІэ тэмэм республикэм къашыхузэгъэпэшынуш.

КъБР-м дыкъэзыухъуреихь дунейр хъумэнымрэ щІыуэ-сыр къэгъэсэбэпынымкІэ и министрым и къуэдзэ **Кулиев** поыр къзгъзсзозлынымкіз и министрым и къуздзэ кулиев Мустафир зајущіям щеживіщ цінхтумзмур дыктьззыуктуре их дунеймірэ узыфэ шынагтъузхэм ящыхтумэным хузу-натізу» «Налшык къзпам и щіыналтым санитар шыттыкіз тэмэм къыщызэгъэпэщыным и генеральнэ схемэ» 2007 тым зэрызэхальхьар. Дызэрыт ильэсым иммунобиологие хущхъуэгъуэу сом мелуани 5,2-рэ и уасэ къащэхунущ Къэпсалъэм къыхигъэщащ «УФ-м химие, биологие шына-гъуэншагъэмк в и лъэпкъ системэ» федеральнэ програм-

кызарыхигьящамий, «Узыншагь», льэлкь проект порыгыр гызачидымы жуйрызу 2005-2007 гызжи ціьжухам уз ээрышалахар кызымыгь зуалы вакцинахар зыубгууам уз ээрышалахар кызымыгь зуалы вакцинахар зыубгууам уз ээрышалахар шыжу минг 215-м 190лагым жолгыз чусак жызшыш минг акор цыжу минг 215-м 190лагым жолгыз чусак жызшыш мини кызымыг 2007 гызымыг 215-м 190лагым жолгылимиелит үзыфэхэр ээмэм жызышүхліакыми, гепатит В кызымшыгыр уз эзуалыхар жура 1 4-к4 нахы машір хыуш шинигрым жилаш 42007 г 2011 гызжы КыБР-м узыншалыр журамыны шэзегэ кужынын республика программы хажам и «Вакцинопрофилактика» программы кыуадэм икъ игика, уз ээрындрахар кызымыгын папшір хальжы вакцинау, сывороткау, нагъзымыг сырымыг эркумыныг узырын акыр 2008 гым сом мелуани 3,7-рр, 2009 гым - сом мелуани 3,9-рр хыр жызымыгын жызым

шыхуу исым я процент 95-м и льабжьэх/э къемымыр кызашінстэх/былач зарыхуйр. Депутатхам къальытащ заіущіям доклад щызышіахам жаіахар кий зытепсэльжыха іузхугьуэ псоми ятеухуа унафа пыухыкіахар къащтащ. Заіущіяр иригьзиіузкіщ Егьэджэныгъэмкіэ, щіэныгьэмкіэ, узыншагьэр хъумэнымкіэ комитетым и унафэці Иванов Игора.

ИУЖЬ ильэс хэм Уры-сейм жылагъуз зыужыв-ныгъэм и пъзныкыхуы-ныгъзм и пъзныкыхуы-къзхэм ящищ шынальэ-хэм я јузхур егъэфјэкјуа-ныр. А къзлэныр ди го-шјэм и лъзныкъуэ псоми яльщающ Шынальэхэм я јузхур зэрыальны и мыјузныгъэхэр къвыдокјуа, ясномикам и зыужыв-нытъэми заран хуохъу. Абы къвъзкыу мы зэма-ым мыхуыныхуы ијэщ

ным мыхьэнэшхуэ иІэш льабжьэ тэмэмым тет шІыльабжьэ тэмэмым тет щІы-нальэ политикэ белджылы ээхэльхьэным, ар щІына-льэхэм я гугъуехьхэр дэгьэкІыным къэралыр жыджэру хэтын зэрых у-ейм тещіыхынным. ШІыейм тещіыхыным. Щінара нальэхэр зы унафа пыухыкіам щіэту зэрымы-лажьям кыхэкіыу Уры-сейм и экономикэр апхуэдляхія ээмыгьэуіуауа кьэнащи, ар иджыпсту ээ-кыуэбгьэувжыну, зы уна-тіныністьа ептыну икъукіа гугьуш, Алкуэла эзкіэлы-мыкіуагьа зыдэшыіа ду-нейм и апрей клэдап зауы-нейм и апрей клэдап зауымыкіўчагьэ зыдэчдыі в дунейм на двей кэрал зызы-ужважэм яхэткым. Кызра-лым щынагрых жи жуэтьэ-зоў кызбгьзагуу у ика-зоў кызбгьзагуу у ика-на кызбагуу у кызбагуу у ика-кызбагуу кызбагуу у кызбагуу у кызбагуу языныкцу шыші у хжахум промышленностымрэ мэ-кьумэш козяйствумрэ е г ь э л е я у э кызагуу кызбагуу кызагуу кызагуу кызагуу кызбагуу кызбагуу кызбагуу кызбагуу кызбагуу кызбагуу жызбагуу жызбагу

лэжьапІэншэхэмрэ хуэмы-щауэ псэухэмрэ куэд зэ-рыщыхьуар, абыхэм пьэпкь ээныкыуэкъныгъэ-хэр зэрышыіэр. Эн гугьу тщіы мыхъумы-щіагьэхэр къызэнэкіыным-кіэ эжімінар къэрал поли-тикэ гурыіу эгъуэ убзыхутикэ турыну эт вуэ уозыху нырщ, зэрыщыту жыла-гъуэр мы лэжьыгъэм къы хэшэнырщ. Апхуэдэ поли тикэм льабжьэ быдэ хуэ-хъун хуейщ У рысейм и щlы тикэм льабжыз быдэ хуэ-жун хуейц урысейн и щы-нальэхэм зегьзужыныны тещыхыз Іузухэр. Ар зэ-хэльжыэлктыш дуней псом щек!уэк! эххэхуясыныты-хэр, дунейпсо утыкум Уры-сейм щиlыгь увып]эр, кон-тинентхэр зэлызыш]э ком-муникацэхэм зегьзужьы-

Шыналъэхэм зегъэцжьын -

аращ къзралым и къарим и хэкіыпіар

ным ар зэрыхэлэжьыхьыр

ка ыз от том жик за от том жик за от том жик за от за от том жик за от шыным. Апхуэдэ лэжьэкlэр зэтегъэувэнырц нэхъ lуэхушхуэ дыдэу къэ-лъытапхъэр. А убзыхукlэм

нака і ухуушты прытан му-пьытапкара, А убамуніам комшыльытаў за шытан му-хэнэ Ізнатізми къмб-гьэдэхуэ лэжкытьзжуры шынапьяхэм эстьзумыным пышіа унафэхэр към-ыным пышіа унафэхэр към-зэраштэ шірыізрэ, финанс-хэр зэрызэрагьакіуэмрэ къмзэрапшытэр, нэгьуэші-чэли.

кьызэрапщытэр, нэгьуэщі-хэри.
Зи гугьу тщіа лэжэжізр эзрызэтегьэувам куэдкіз ельыт ащ щіынальз зыу-убзыхунри, зэрыщыту урысей Фелерацэм, апху-дзу дэтхэнэ щіынальзми я собят зыхэльхау къышы-льыта щіынальз политика льыта щынальэ политикэ ээтегьэувэнри. Абы пыщіа-уэ иджыпсту къыхальхьэ къэралым и щіынальэхэм эегъэужьынымкіэ зэман кіыхьым тещіыхьа доку-ментхэр ягьэ хьэзырыну, эхэр гээзшіаным и пъэахэр гъэзэщІэным и лъэ ныкъуэкіэ федеральнэ пра-вительствэм къыбгъэдэхуэ жэуаплыныгъэр къаІэтыну. КъэкІуэну зыужьыныгъэм

пыщіа ожыгь эхэр зыуо-зыху программахэм яхэ-гьэхьэн хуейуэ къальытэ урысей Федерацам и хэ-гьуэгухэм курыт зэманым тещіыхьауэ зэщіыгъуу зэ-рызаужьыну концепцэр, дэтхэнэми и социально-экономика зыужьыныгьэм и льэныкъуэ псори къызэ-шізэымбылэр.

и льэныкыуэ псори кыызэ-шјазыубыдэр.
Зи гугъу тщіы гуаху убаыхукіру кьэгьэссбэпы-ныр куэдкі ельытащ хо-зяйствэм зегьзужыным хуэунэтіауэ ирагьэкіуэкі лэжьыгьэм сэбэлу кън-хыым. Зэрыщыту къапшта-мя, щіынальэхэм я экон-микэм зегьзужыьнымкір къаланхара тэмаму шімпа-

мэ, шынальэхэм я экономикэм эсгэ-ужкымымиймикэм эсгэ-ужкымымийканара арминистративышамалхэри цэнатэхэр эсхээным пышца хэкіыпізхоэлым дежці.
Пэтхэнэ Ізнатізхэр зехээным пышца хэкіыпізхоэлым дежці.
Пэтхэнэ Ізнатізми шыіжономика программа хэхахэм, ауз ахэр шізныгьар
жономика программа хэхахэм, ауз ахэр шізныгьар
кономика программа хэхахэм, ауз ахэр шізныгьар
кономика рограмма хэхахэм, ауз ахэр шізныгьар
кономика захым тету дагіз-зыкіы куеніш.
Шізнальзэ зыужкымнышізнальзыны ушізныльзполитикар эзрыклагьзяі
политикар эзрыклагьзяі
политикар эзрыклагьзяі
рамалхэр тәсбелджылыныр
егьэкіуэкіыпхазіц мы кыыдізлавику». Іузухуам

егьэкіуэкіыпкээщ мы кыы-кіяльыкіуэ Іуэхухэм ятещіыквауэ: Урысейм и щіынальэхэм зэрызаужьыну щіыкіэмрэ льабжьэ быдэ яізу зэхэль-хьэным, крэкіуэну зэма-ным пыщіа лэжьыг-рэхэр

ным пыш... убзыхуным; дэтхэнэ щІынальэми и къыхэщхьэхукІыныгъэхэр къэльытауэ, абы къэралыр къэлънтауэ, абы къэралыр дэлэжьэныр зэтегъэувэ

ным; ашынальэ программэ хэхэхэр ээрвээхэльхээ Ээлалхэмрэ хабээхэмрэ хабээхэмрэ хабээхэмрэ хэхэгээсээлыгым. Урысейм щрагъя/уэгд политикэр нэхь кымырэ Іусыр гуэшыным и закыу тращых кырчыным и закыу тращых кырчым кымыр кылгысыры нахэр кылгысырын кыламы жабыныхыз жабыныхыз жабыныхыз кыламы жабыныхыз жабыныхыз жабыныхыз жабыныхыз жабыныхыз жабыныхыз жабыныхыз жабыныхызыныхыз жабыныхыз жабыныгыз жабыныгызырыны жабырышыны жабыныхызынымы жабыныхыз

икии экономикэ экізлысымы уактуар кыранжыны прыналы политикар ээм эклахызыри гьэээшы жаражыны жаражы нымкіэ. Дэ къызэрытлъы тэмкіэ, псом япэу зэхаль жен кызарытпыры кызарытпыры кызика, пом япау захаль-кызу кызигын куейи «Реде-ральна правительствам ирип-закуача (шынальз кызарым кызары кызары кызары кызары кызары кызары кисук) захашыкызгауы ики убазыхуау шыгынуш шыналь политикам пыша мурадхамра кызарыккамуп, яхар гьзарышыным жазары ахэр гъзэщіэным къэрал Іуэхущіапіэхэр зэрыхэт

ТАУ Пщыкъан Урысей Феделагг эрысен Федерацэм н Жылагъуэ палатэм хэт, Урысейм Естественнэ Щіэныгъэхэмкіэ и Академием

● КъБР-м и Президентым къыхуатх

Ебгъэжьа лэжьыгъэр икъукІэ дигу ирохь

Сэ къэрал къулыкъу изохъэкІри, Интернетым сихъзу зыныпхуэзгъэзэну къезэтъвшау къыщІркіынкъым. Ауэ апхуэдэу щІэсшІэр ди анэр къызэлъэІуати аращ. Ди уна-гъуз мыиным къыбігъэдэкІьну дынохъуэхъў ун гъащІэр гъуэ мыйным къмогъэдэкіму дынолюуало у и помысо-кімых хэмун, нахъвіцихыр араши, Къзбэрдей-Балакъз-рым и унафэщі къулыкъум угеувзу ебгъэжьа лэжьы-гъзшхуэм псэрэ къарукіз упэльящыму. ТХЬЭКЪЯ ХЪУ Э Азэмэт.

Щомахуэ Залинэ нэхъыфІхэм хохуэ

ДОН ІУС Ростов къалэм мэкъуауэгъуэм и 3 - 11-хэм шекІуэкІаш «Шэрхъ шынагъуэншэ» зэгухьэныгъэм и инспектор ныбжьышІэхэм я Урысейпсо зэхьэзэхуэ-фестиваль. СНГ-м хыхьэ къэралхэм я ліыкіуэхэри зыхэ-та инспектор ныбжышціэхэм я зэхуэс. Псори зэхэту абы кърихьэліащ командэ 92-рэ.

Абы хэтащ ди республикэм командэ къыхэхари. Зыхьэ Астемыр, Факъуз Елдар, Щомахуз Залинэ, Чэрты Тамарэ сымэ зыхыхьэр. Махуищкіэ инспектор ныб-

зэхэм теухуа я щіэныгъэр зыхуэдэр. Автокъалэ ціы-кіум лъакъуэрыгъажэкіэ къыщыжыхыным теухуа зэпеуэм ди ліыкіуэхэм хъарзынэу зыкъыщагъэлъэхэхам абы 2-нэ увыпіэр кыз-щихьащ. Щомахуэ Залинэ нэхъыфіу 10-м яхэхуащ. Ныкъуэкъуэгъухэр щыкуэд

зэхьэзэхуэм командэ лъэщ-хэр хэтащ. Гуп зэпеуэм ди инспектор ныбжышЦэхэм 35-нэ увыпІэр къалъысащ. НыбжьыщІэхэр Ростов зэрыщыІа зэманым ахэр зэ-

зэрыщыга зэманым ахэр зэ-пеуа къудейкъым. Ахэр ху-нэсащ тхыдэ музейхэм эы-щаплъыхьыну, щыгащ зоо-паркым, спектаклхэм еп-льащ, апхуэдэуи «АБС» вик-торинэм хэтащ.

TKA4EHK3 Onera КъБР-м щыІэ МВД-м и УГИБДД-м и лэжьакіуэ.

●Гидрометцентрым къет

ПсыІагъэр щысэбэпымрэ щызэранымрэ

Мэкьуауэгъуэ мазэр и кізм ноблагъэ. Ар хуабэкіз къы-дэтауэ пхужыізнукъым. Ма-хуэ 20-м къриубыдзу темпе-ратурэр градус 29 - 31-м пізкіякъм, ауз. псыізгъэм ратурар градус 29 - 31-м ф)якіакым, ауэ псыІагьзу куэд къехаш. Псом хуэмыдэ-жу, тафэтес шІыпіэ зом уэш-хышжуэ къыщешхаш. Май районым зы жэщ-махуэм псыІагьзу мазэ мардэ къыще-хаш. Ар щІы шхьэфэ метр ээбгэузэнаті экъс-тепціыхъ-мэ, дэтхэнэми псы питт 80

зэбгъузэнатіэ къэс тепшіыхымэ, дэтхэнэми псы литр 80 хуозэ.
Тафэтес шіыпіэ хэр дапщэщи псыіагъэ хуейщ, ауэ иджырейр егъэлеиіуаш, Накыпгэ-бадзэуэгъуэ мазэхэм уэшхыр ирикъуу ягъуэтмэ, къыкіэльыкіуэ лиэьсым пхъэцкъэмышкэ-эм шльэсым пхъэщхьэмыщхьэм хъарзынэу зеужь. Абы пап-щ!э мазищым къриубыдэу псы!агъэу мм. 200 мынэхъ маш!а electrica.

мащіэ яіэрыхьэн хуейщ. Къэкіыгъэхэм я дежкіи Къэкlыгъэхэм я дежкіи гъэмахуэ уэшхыр лейкъым, Иджыпсту сантиметр 40-65-м нэсу сэхураныр хэ-хъуащ, абы къыдэкlуэу гъэгъэн щедээ. Нартыхуми тэмэму зеужь, тхьэмпэхэр ирикъуу къытоувэ, санти-метр 40-110-рэ я лъагагъщ теплъафіэщ. Егугъуу зэра-хьэмэ, илъэс блэкіахэм нэхъ

кьэмэ, илъэс олэкlахэм нэхь-рэ нэхь гъавэ бэв къитынущ, Ауэ бжьыхьэсэ къэкlы-гъэхэм я хэхьуэгъуэм уэш-кышхуэр зэранщ. Мы гъэм кьэцэпэцэм я льагагъыр сан-

жыркъым, жылэу ирищіэр мащіэщ. Къапцтэмэ, иджып-сту жьэгъущіэс щіыпіэхэм щхьэмыжым щихэхъуэгъуэ

щхь эмыжым щих эхъуэгъуэ зэманщ, Кіэщіу жыті энщи, кіэльып-льыныгъэ кіыхым къызэ-ригъэльэгьуамкіэ, бадзэуэ-гъуэ мазэри мэкъуауэгъуэм дунейр ээрьшитаты щіатъуз-кьыщхьэщыкіынукым. Абы къикІращи, гъавэ Іухыжы гъуэ лъэхъэнэр уэлбанэри

ОРЛОВЭ Валентинэ, эгрометеоролог.

Гугъуехьым ипсыхьа

ужь пъэхъэпэ лосон быдахэм. - Щалэжь ціыкіу ныбжым ситами, бийр къыщыкіуар - Къэралыр

жырккым, - игу кьет-экіыж Махуэм.
Зэрыпкуакіуэхэр ди пьахэм ірахужа ізужь, Ізнатізхэм ірахужа ізужь, Ізнатізкам ірахужа ізужь, Ізнатізкам ірахужа ізужь, Ізнатізкам ірахужа ізужь, Ізнатізкузд игтызэвші аші, Ауэрэкузд игтызэвші аші, Ауэрэкузд игтызэвші аші, Ауэрэкузд игтызэвші аші, Ауэрэкузд игтызэвші айра із траккузд игтызэвші айра ізужь із траккуз уракуэм інпатыу псорыд тракуэм ізужь рыр Іэкіуэлъакіуэу зэригъа-кіуэу зегъасэ. Дэкіаншхун щыіэтэкъым, трагъэгушхуэм и мызакъуэу, нэхъ жэуаплы-ныгъэ зыпылъ Іуэхухэр дзыхъ къыхуащіу щыхуе-

дзыхь къыхуащіу щылус жьам... Дзэ къулыкъур къиуха нэ ужь, Сэрмакъ къуажэм Ор-джоникидзе и ціэкіэ щызэ-хэт колхозым егъэзэжри,

аар, захьазахуа инхэм зэры-щытген/ар, А инъэсхэм Жорэ етіысэхакым, нэху мышу пицантым дэкіырт, хэкіуэтауэ кымдыкоэкырт, хэкіуэтауэ кымдыкоэкырт, плу эк иі эк маіэр арат, дап-шэци шапкыу къзхырт, и схум/анынгъэ хэм піці хуаціырт. Зэманыфі дэкіаці и ныб-жыр паку арт тракторым куадхэмі хуадуу іутуу ехьа-ми, и іздакъз цііэкіам Жорэ хуціетьу жыркьым. Лэ-

ми, и іздакьз щізкіам люрз жыєгьзм зэрипсыхьам и нэ-щэнзу, ильз 680-м щхьздэх; нэ хъыжьыфіыр ноби жы джэрш, и іуэ ху імхьз ещіз жыфри, ди гуагэщ къмщір-хьуз щізблэм я гуфізгъу хэ-мыківу зыщыщ лъзпіхьми

Махуэ Жорэ ишлтаж нуу абы шолажкэ. Апхуэдэу скіуэкіыурэ, зи шэфі зәхажа механінаатор пашэр партым н райкомым нунафжів Малкя мэз хозяйствэм ягъакіуэ. Абын лэжыбытгышуэ шигъэхлеящ Махуэм. Зэкъым е тізукым пізнатэр закыхыз мінністерсіар, зэхызэзэду ніхум зэрынытекіула.

нобэ клагъжобон хакіышілжы, жономикэ эльпыші зныгьжэм легьмубтауым техумуз эльпыші зныгьжэм легьмубтауым техумуз эльпатька какім кырижыла кылшілжум түрөналыко ОАО-ми неххэм енглыш, абыхэм кылшагы-гобоп технологиехмэ макагы-гоумаш, ды Ізпідатых ма гаусху эзикърахащ кылымгекіухьа Іумухур.
Заіуші эм купші афізу кылшыпеллыш акционер общества эзіухам и директорхэм соростым и унафэшіХьзау Владшэнір.
«Зобликілту» эльхэлэній хыруш, быю кылымгары пый аворым льнопихьоби пцыкылтщ изгабо ткулеў кылымгары хыруш, быю цымкылтщ изгабо ткулеў кылымгары кылымгарыных арабы кылымгары кылымгарыных арабы кылымгары кылымгарыных арабы кылымгары кылымг

мэ, дызыдэлажьэхэм яхуедгъэшащ сом мелуан 600 и уасэ Гэмэпсымэ. Ди Гэнат Гэ нэхъышхьэм ооо и уал эмэлсыу; доо мелуани 150-м щІнгьу къыхедтьэльхьащ. Зэрыфльэгьуащи, мывэ льап1эхэмрэ налкъутхэмрэ долэжь, ахэр ирикъуу къытхуаут1ыпшмэ, ди зэф1эк1ым зэ-рыхэхьуэнум шэч къытетхьэркым.

рыхэхБуэнум шэч къытетхьэркъым. Мы гъэм инвестицэ проект зыбжанэ дгъэ-кьэзыращи, ахэр гъэзэиЦэн иЦэлдзэмэ, дызы-хуэкІуэ мазэ зыщыплІым ди ІэнатІэм зытхуэкІуэ мазэ зыщыплІым ди ІзнатІэм зыт хуегъзубгъунущ. Зэраубру Ізмэпсымэм и гъэ-хъэзырыкІэм зэхъуэкІыныгъэхэр хыдолъхьэ, нэгъуэщІ хэкІыпІэхэр къыдолъыхъуэ»,

жиІащ Хьэжу Владимир. ПромышленностымкІэ, гъзсыныпхъэ-эне Промышлейностьмый, гъзсмышляхьэ-яверьтетику компинескамро педуп1-коммунально компинествам и селор мине ками зохумеством компинестр Уннаев Калим зохумеством компинескам промикам и промышления компинескам и Гумунцафор захуузли. Абы къвазриталять тумунцафор захуузли. Абы къвазриталять тум мине ками былу ком меларди 7-ро мелуан 311-ро и уаст къвазръжащи. Ар эрат-хъхуалану занцатут-кам фіму підетъу. Тъзм шыщу блукіа мазитизм загразухаруя шътам хъзарывизу пятътамуа продуктву къвщіат-хъкіащ сом меларди 3-ро мелуан 33-6, ро и уаст. «Къзбэрдей-Балькгорым и экономиком и табокар ръказразы гозгращ промышления ком-

льабжьэр кьызэзыгьэпэщ промышленнэ ком-плексыр ирагьэфІэкІуэн мурадкІэ, республи-кэм и Правительствэм къищтащ 2008 - 2010 гъэхэм машинэ щІыным, гъущІым елэжьыным, гъущІ цІуугъэнэм, медицинэ промышленностым, промышленность псынщІэм, пхъэм елэжь промышленностым зегъзужьы-нымкІэ Концепиэ. Абы шыубзыхуаш пІальэ нымкіз Концептэ. Абы шыубыхуац піатьэ ўруп льагапіэм кіуащ, Хэку зауэшхуэм хэ-кіыхым тецііыхы і уэхутуэ улхышқыхэр, Ди деж хьарзынэу зыщаужь «Кавказкабель»

ЗАО-м, «Тэрчналмэс», «Налшык машинэ за вод», «Телемеханик»», «Налшык вольт льагэ завод», «Налшык станок завод», «Бахъсэн автозапчасть завод» ОАО-хэм, нэгъуэщІ-

«Тэрчналмэс» акционер обществэр СССР-м

БинГат-запкур шІзмырчу йолжы икін ар хваранну қ кокхулі]з. Абы и шыкытш заводым щашіым шізуші Бинкуз тэриіэр, Кыашитэму, абы и Іздак-мышізкілу қауду ящау қ кърадым и Ізпат із перадасым у кырадым и Ізпат із перадасым у қырадым и Ізпат із перадасым у Қарадым и Ізпат із перадасым у Қарадым ү Қарадым қарадым ү Қарадым ү Қарадым ү Қарадым ү Қарадым қарадым қарадым ү Қарадым

фівшіл къммуаціаці закуей Іммісьможмайз иззум къмлерькора голічшьм, в этівшільня заіушіры коншізхмра узгіз-рейіхмра зішыці заіуціры коншізхмра узгіз-рейіхмра зішыц цівжу гупьшихуэм циратаці КъБР-м и Прави-теньствум. Тору район админістрацім, «Гэр-намисьо ОАО-м в Шідкіх таклітьхра. Дужжаў гуп-рупу загуэшри, щіызэкыхьа јужухор эзінкъражаці. Заімцім музачам Тэмце паменами.

ЗэІущІэм хэтахэр Тэрч къалэм и музейм шыІащ, фашистхэр къыщызэтрагъзувыІа Курп лъагапІэм кІуащ, Хэку зауэшхуэм хэ-

Унафэ пыцхыкіахэр

●Тэрч куей

Экстремизмэмрэ щіэп-хъаджагъэмрэ пэщіэты-ным хухахауэ Тэрч райо-ным щыіэ комиссэм хэт-Іащ. ЗэІущІэм щытепсэлъыхьащ адми-нистративнэ, хабзэхъумэ ІэнатІэхэмрэ динырыла-жьэхэмрэ нэхъ зэлэгъу-нэгъу щІынымкІэ щыІэ Ізмалхэм. Зэхыхьэм кърихьэлІахэм кърихьэлІахэм къызэрапънгэмкіэ, зэкъуэту зэдэпэжьэным дэкіуэдынущ нобэ ціыхубэр хьэлэбэпыкъым хэзыдзэ іуэ хугъукуэд. Комиссэм къилъы-

тащ уэ хьэбизмэм шыхуубэн кьыхуихь шы-хүдүэ пэжьыгээр прагъ-кlyэкіыныр имамхэм я кырэкіныр имамхэм я кырэкіны имамхэм я кырэкін закшиціаш дин доруж комиссом имамхам пшэрыйт ящиціаш дин доруж былы дартархэр ягі-зуих ымыц дартархэр ягі-зуих ымыц дартархэр ягі-зуна тымі дартархэр ягі-зуна тымі дартархэр ягі-зуна былы дартархэр ягі-зуна былы жаланыр ягі-зуна былы жаланыр ягі-зуна былы жаланыр ягі-рэ я унафакіз нажалыра ра ягі-зінтуами ваастым и органхэм диныр даккуззу

шіыжаіэн щхьэусы-пуухэр шыіэнукым. Зэ-пуухэр шыіэнукым. Зэ-кы кылагуухэм шызы-кіуэ дин жабахэм пышіа іузу еппьыкіхэмрэ зэты-шізуэныгізахмэр. Комиссам хэтхэм кызыралын-тажір, зэ еппьыгуузар. Уу жу жытыстуулын кыр-гызыныргы кымшит-уулу жытыстуулын кыр-рышыргы кымшит-дыкі күзүлүн кузулын кузулым кузулым теуулуулы кузулыгы ху хэм теуулуулуу унары-тай, ыміахэр кымшаш-тай,

ищіащ, - бжьэрэ бжьэматэ гу гъурэ щищіым мафіэр къы щіэнауэ бжьэматэхэм къыщы

щізнауэ бжазматэхэм къвіщы-зыжыхьа чыціыр дигу къи-гъзкіыжащ. Икіи зыгуэрым гукъэкі ищіащ: а чыціыр зы закъуэу щымытамэ, икіи мы-чыціыххэу щьтамэ... Кургъуокъуэ и іэр къиіэ-

чаниями противованиями пр

гъэзащ Хьэтюхъущольу... гъусэхэм. Кърымхэм къадэщыным и телъхьэ Мысост Исльамбэ-чыпщым и дзэльыфэр итlащ: - Ди піэкіэ шыдхэр дгъэзэу-эну ара? Абы адыгэ напэр игъ-

нехеде - Дэlэпыкъуныгъэ щхьэкlэ и аджажела мыдым ельэlvv

ди адэжьхэр шыдыг слазгуу щытауэ зэхэсхауэ сціэжыр гьу-къым, - х эгупсысыхьауэ гьу-мэтымащ Къарэбын-Къарэ. Жэбагъы, ліыжьым зыхуи-

гъазэри, къыпыгуфіыкіащ: - Блэкіар къыумыджэж

Къарэ тхьэмадэ! Щэблэр сыт шыгъчи блэкlам и дамашхьэм

тетщ, нэхъ жыжьэу ельагъу.
- Уэ. Мысостыпш. - къыпы-

іхьэшхыкlащ Кургъуокъуэ, -ыгузавэ. Дэри тщlэн дгъуэ-

тынущ. Г упсэх уу фыкъэдаlуи псори фигу ивубыдэ. Кlыфl

зэрыхъуу, лъэсыдзэм шыдх эр тэтэрхэм я хэщlап!эм ирехул!э,

гъунэгъу зэрыхъуу псоми зэуэ мэкъум мафіэ шіадзэ. Ар шу

удзэм дежкіэ хъыбарегъащізу аращ. Ди шуудзэр лъэсыдзэм

щыгъуу хъаным и хэщапіэм геуэнущ, шыд гужьеяхэр бии-

дзэм яхэлъэда нэужь. Абыхэм икІуэтыпІэ яІэнукъым - бгым

ещэщэхынущ бжэщхьэlу лъа-гэм кърапхъэнкlэха пхъэн-

къэкІиящ Іэбаш СулътІан-Алий. - Жьындухэр дзыгъуэ-

(КІэльыкІуэр. ПэщІэдзэр №№ 115-117, 119, 120-хэм итщ).

- МафІэ ящІыркъым, -жиІащ Тутыкъу щжуу. - Апхуэдэ уэшхымрэ псым къанэ щымыІэу зэрызыха-гъэпскіыхъамрэ и ужыкІэ ма-

гъэпскімкъвмур и ужимі ман фіз эзращіми тууш гуур лучь міз эзращіми тууш гуур лучь тащ Шот. «Мыби мяжку ужи ізра зы къэмынау дыггуасэ мэ-зым шіэтпа-рафіш. - Тъэмышикіэжыз Е замы-гыэткушыхыфыму, е замы-гызтушыхыфыму, е замы-кіыфыму, е я шь бацы-кіыфыму, е я шь бацы-шімкухэм иратын мэкку Ізгуэ

цыкіўхэм иратын мэкку Ізгуэ ямыгы узтыну.
- Феплыят, пшыізх эр ягьэ-ув. Мес зы гупи, къуалэбзум хуэдзу загьзубэлэцауэ, . Шот и ныбжьэтьум и шабээмкіэ епльэкіри щэтац. . Жыжьы-Іуэщ, Льэбакъуищэурэ тху дэ-лыынш..

ц... * * * ЭТ ЭРХЭМ яубыда ЭТЭРХЭМ яубыла хурлір энхіку Іуву кынкізшізувэ, ліэ- кынкізшізувэ, ліз- кынкізшізува, ліз- кынкізшізува, ліз- кынкізшізува, ліз- кынкізшізува, ліз- кынкізшізува, лізшізува, лі кіз ткіуэпс закре..., льадэм х уэдэу, мэзыр нышэ-дибэ льандэм яуфэбгъурт щальхуа щІынальэм и хьума-кіуэхэм. Льэсыдзэр тіэкіу нэхь мащІэт шуудзэм нэхърэ. Псо-ри ціыху миний хуэдиз къызэрэт цыху минии хуэдиз Къызэ-хуэсащ. Абыхэм хьэпшып къе-пъэфэкlын лей зэрылъ гу, уеблэмэ, хьэлъэ зытепха шы ящыгъутэкъым.

Мэкъумэшыщіэ нэхъ тхьэыщкіэ дыдэхэм ящыщ зауэлі къызэрыгуэкІхэм я хьэпшып тІэкІур - щіакІуэр, гъуэмылэ зэрылъ хъуржыныр, языны-къуэхэм пхъэ гъэсын ІэплІэр теплъхьэр зи хьэлъэ шыд ъvрсыз хэмкlэ къашат.

угъурсыз хэмкіэ къашат. Сыт щыгъуи нэщхъыфіэ Хьэнэф, иджы дыдэ пшы Кургъуокъуэ зи хъэщам, и шыдым мэкъу Тэгуэ хуигъэтТылъурэ

киlэрт: - Шхы, шхы, си щхъуэ цыкіу! Шыблэкікіэ ауанышіу къыпхуеплъэкіыурэ я пэ къыйхуеплъэкІыурэ я прызнубыцы-пьэпкьыфікэр шызыубыцы-кіыж уэркь зызыгъэкъхы-мика-міз умыгузава, эбкахэм, пшіэрэ, я пэр зэрегьальэ уи шыдыц пшіэнтіамра си гуэн-шэрыкь уціынамра. Ауз уз укъимыкіуэт! А уэркахэмра абыхэм яшхэмра ху азд рыдзу,

дэри пэкlэ псы дефэркъым. Хьэнэф и къ уажэгъ ухэу Хьэбалэ мыгъуэм и щалэхэу Хьэзешэ, Хьэкlашэ, Хьэшыр, Хьэнащхъуэ зэкъуэшипліыр Хьэнэф едаlуэурэ тхъэгъуэу

дыхьэшхыр т. - Къывгурыlуакъэ? Едаlуэ, сипхъу, зэ хэщlыкl, си нысэ, жыхуиlэращ!

 Зыгурыгъаlуэ, си щхъуэ цыкlу, - къыпищэр т Хьэнэсh. уэрэ сэрэ дыкъызэралъхурэ дыгъэр къыщыщіэкіым къыдыгьэр къмышолых дола. цыщ1эдзауэ къухьэжыху дола. кьэ икіи ди щхьэм и мыза теснам п месахуш пу пійй ейж пеража паража паража

хуэрт (пэжу жаlэ: «псалъэ акъылыфlэр вым хуэдэщи, псальэ делэр ціэм хуэдэщ»). А махуэм абыхэм нэгьуэщі зы нэгузыужьагъи къапэщылъг ауэ ар мыбы зыкІи ещхьтэ

къым. Адэлджэрий плъыжі еджар, зауэлІ гуп цІыкІухэм ябгьэ дыхьэурэ къикІухьырг, езым къызэрыфІэщІыжымкІэ, ціыхухэр ислъамым и псалъэх эмкІэ игъэгушху эу, ауэ абы и псалъэхэр «вым» езыгъэщхьыфынур мащІэт. «Іуащхьэ-махуэ хъандзэгу тыкъыррэ махуэ хвандээгу тыквыррэ Индыл псыежэх цІыкІуу» щы-щыта зэманым екІуэкІа зауэхэр зигу къэзыгъэк ыж лыжыхэм а еджар къаф э ухутэкъым. Нартшу нэ закъуэджэрий ауан къащlу къыщыды хьэшхащ, ар иджы зэрыуэркъ щау эр икіи дэгхэнэ зы лжу-къуэліми и щхьэ зэрыкіуэр ящіэ щхьэкіэ, къафіэмыіуэ хуу. (Езы Адэлджэрий псынціэ Іейуэ щыгъ упщэжат лъху-къуэлІу къызэралъхуар). УкІытэ зымыщі эх эм Адэлджэригъэбзэнт, ауэ абрэджхэм запыпщіэну шынагъуэщ... Исльамым и лэжьакіуэ емышы-жыр, икіэм-икіэжым, Хьэбалэ мыгъуэм и къуэхэмрэ абы я ныбжьэгъу Хьэнэфрэ къаб-гъэдыхьащ. Щалэхэр япэ щыгьздыхьащ, щалэхэр ялэ щы-кіэ яфіэгьэщіэгьуэну едэіуащ, иужькіэ къагурымыіуэу щіэ-упщіэу щіадзащ; - Мис уэ, елжа, жэнэтым

улщізу щіадзац:
- Мис уэ, еджа, жэнэтым псори щытельыджау, абы дэнэкіи псыхэм къаухъуреихьа жыг хадэхэр шыгьагьэу жоіз. Аракъэ? - еупщіащ Хьэнэф.

Аракьэ? - упшаш Кьэнэр.

Аракьэ? - упшаш Кьэнэрий.

Араш, - же! > Алэлджэрий.

Аракьэ? - улаж эрэг.

Аракь э

1, зыри щыізкъым икіи алы-ым фіьщіэ хуэпщіу, утхъэ-ущыпсэуну аращ. Хьэуэ, си Адэлджэрий ды-!- идакъым Хьэкіашэ. - Дауэ щэ! - идакъым Хьэкlашэ. - Дауэ жыпlа, хур жыпlа, а пщащэ-хэм сащіыгъуу си щхьэгъусэм сыкъиубыдмэ, цыкіуэкі, уеб-лэмэ жыгей фалъэжьыр къищтэнщи... Хур пщащэр кыщтэнщи... Хур пщащэр сыт, псыншіэ ціыкіущи, зы-гуэру іэщіэкіынкіи хъунщ, ауэ сэ... Узижагъу энитіым апхуэ-дэу сыпэщіммыгъахуэкіэ...

 Уделэщ уэ! - псоми я гъ у-сэу дыхьэшхащ Адэлджэрий. сэу дыхьэшлаш гдэлджэргиг.
- Жэнэтым цыхубз ягъакlуэркъым. Джэдурэ хьэрэ
зэрамыгъакlуэм хуэдзу.
- Шыхэри ягъэкlуэнукъэ? -

Іэр ищіащ. - Сыт ціыхубзхэм апхуэдиз

лей щІрахыр? - къэгубжьащ Жэбагъы дэ псом нэхъри нэхъ губзыгъэщ. Абы жеlэ:

«Хеищіэ тіуащіэ фымыщі, фы-зыр фымыгъэпуд!» - Мухьэмэд бегъымбарым жиїар фщіарэт фэ, - молэ

ым. - ЦІыхубзыр, - къикІуэтыр-ым Хьэнэф, - цІыхум и къым къэнэф, - ціыхум и анэщ, ар уэ уи анэщ, Адэлджэ-рий. Абы и закъуэ ціыхубзым фіьщіэу бгъэдэлъыр? Къыз-жеіэт, ют къэзыпупсысар уадэр, сыджыр, Іэдэр, гъубжэр? Хъыбарыжьхэм къазэрыхэщыжымкіэ, Лъэпщ гъущі гъэпльар іэ пціанэкіэ иухуэрт, щыжымкуз, гьэпльар і эпціанэкі э иухуэр, , мывэм трильхьэрти і эштіымкі э иупі эші іырт. Апх уэдэуи екіуэкіащ нартхэ я гуащэ Сэтэней пхьэм къыхиіущіыкіа уадэ неи пхъэм къыхигущыка уадз ціыкіурэ сыджрэ абы и кіы-щым езы Лъэпщ имыльагъуу хущілдээх у. Іздэр-шэ? Сэт энеі Лъэпщ иригъэлъэгъуащ хуэжор щыкі у зэблэдзауэ шым шыль блитіыр, пхъэ папціэ къищтэри а тlур зэкlэриlуліащ - арати, Іэдэри къагупсысащ! - арати, Іздэрі кьагуітсьісаці. Ардыдэрші длэныстэри. Уэрсэр фызыжьым и хьыбарыр пщі эжыркьэ? Гьуб жэ ачшільсыр зыми ишіэртэкым а фызыжьым гзубжэм теухуа уэрэд ціыкіў шыээжильхьам икіи мэшыр Із пціанэкіз махыжылы

ахыжырт: *АдакъэкІэу къэзгъэшри* гъущі Къазшырыдзэу и кіуэці жьэдэсхыжмэ, Пызгъэтlысхьэмэ и кlэм пхъэ Іэщэ, Мис аращ жыхуаІэжыр

пис аращ жыхуаІэжыр
- Аргуэру таурыхь къыз-жаІэ, - къэгубжьащ Адэлджэ-рий. - ЗэхэщІыкІ лъэпкь фиіэ-къым. Фэ къуажэ пхыдзам фыдэсщ, фи къэблэжь цІыкІум, фи пэр къыдэвмышии-кІыуи, мы дунейм зыри хэф-

щыкыруктым зырт хэф-щыкырктым. - А уи жэнэтым теухуауэ къэтщар дриктунщ, - жиlащ Хьэнэф.

- Ди щхьэгъусэхэр, ди шып-хъухэр, дипхъухэр ди мыгъ у сэу... - къэпсэльащ Хьэзешэ - Ахърэтым щыІэ къэхьпэ хэм уащІыгъуу уи нэгу зебгъзужву, ун ньюэр ерыскъв Іэфікіэ пкъууэ, абы и щіыіуж-ми уи жъафэм тхъурымбэ къптрищіэху алыхьым фіьщіэ хуэпщіын хуейуэ... - жиіащ Хьэкіашэ.

экlашэ. - Мэл хъушэр пхуэзыхъу мэн, уашхэгъуэр къэзыгъуэ-тын хьэ къудей уимы!э у, уи псэр зыгъэгуфІэн хьэ... - жи Іащ Хьэнащхъуэ.

Хьэуэ, дигу ирихыыркым дэ апхуэдэ ахърэтыр, - же!э Хьэнэф. - Щы къэушым япэ вагъэбдзумэ къыщумылъу, нэ-

хущым адакъэм и Іуэ макъыр зэхыумыхыу, уи сабий цІы-кІум и Іэ цІыкІуитІыр къызэ-

кіум и із цыкіуитіыр къызэ-рыпхуишийр умылъагъуу уп-сунуи?! Адэлджэрий псынщізу къы-щылъэтыжащ икіи, и льэр јуихын и пэкіз, зи гугъэр псо-ми хэзыхыжа цыху ешам и макъкlэ жиlащ: - Мы мажусий щхьэ къэб-

- мы мажусии щкьэ кьэо-кэм псэуну къахуэнэжар ны-жэбэризэрауэ къыщіэкіынкіэ хъунущ, итіани ахэр... шей-тіанхэр зэгупсысыр плъагъу-

рэ! Лъыгъажэ зауэ къапэщытым Хьэтюхъущокъуэ Кургъуокъуэ хуэдэу егупсыс, даун, зыри яхэту къыщанын-тэкъым.

дауи, зыри яхэту къвышандын-тэкъвим. Ар шкаякъз имыду егуп-сысырт унафэ тэмэм къыза-ритъуэтънум, и къвър машара рихът тэмэму зэръвзоритъуа-рихът тэмэму зэръвзоритъуа-рихът тэмэму зэръвзоритъуа-хуанум, ауэ зы кърн гуэри и шым ятеуэрэ мохэр зышьимы-гутъэрэ ягъзундэрашку-руэ псынцару кънифуэтъихэмэ... Хьэуэ, хъунукъым. Зэхуэх къизэринкуэтъихын хуей уна-уар заховичукъвич, зэхахы-нун хуелиукъмым, хауахы-нун хуелиукъмым, аразихы-кы сыссаба, езамы о бгозариясьно-хуар жиш, Текбуэнытъ» машар зырагържкау псынцару кън-куузтыжным, мэзым зыща-куушкым мугууру кіуэтыжыным, мэзым эьща-гьэпщкіужыным икіи аргуэру ущытеуэ хъун зэманыфіым пэпльэным и піэкіэ, зауэлі ліыхъужыхэр текіуэныгьэщіэ-хэм хуэпабгьзу илэкіэ кіуэ-нущ, кърымхэр бжыгъэкіэ къазэрефіэкіым шэдым хуэдэу хэнэнурэ хьэлэч къашіынуш хэнэнурэ хьэлэч кьащынуш. Пэпльэурэ ящіын? Зыгъэпш-кіупізхэм кьыкыуэльэтурэ яхэуэн? Пызыхыжар аращ. Тэтэрхэр апхуэдэу кьыпху зэ-тегъэувыі энукъым. Абыхэм гъэрхэр яубыдынкіэ, ауз дэыпІэхэр кхъуэщыныщхьэм эдэу ягъэбыдэнкІэ хъунущ

хуэдэу ягъэоыдэнкіэ хъунущ. Абы къищынэмыщіауэ, нэхъ іеижыр аращи, Кургъуокъуэ зы Іэпхъуамбэкіэ лэжьэху, адрембгъум ящіэм щымыгъуаэу екlуэкlынущ... Иджыпсту абы и деж къы щызэхуэсащ пщы, лlакъуэлlэш цlэрыlуэхэр. Ахэр зэкlэ, езыхэм зыри къыхамылъхьзу, Кургъуокъуэ и псалъэм покургъуокъуэ и псальэм по-плъэхэр. Жыжьэу къыщыту, нэщхъыфізу Хьэтіохъущо-къуэм къоплъ Хьэнэф - Кур-гъуокъуэ фіыуэ игу ириубы-дащ а ліы бэлыхъыр! Мес, мэз лъапэмкіэ къокіыж и къуажэгъухэр - вым хуэдэу зэра мыщіэж Шот гушыіэрейр иджырей зэпеуэхэм Къубатий хуэдэ лъэрызехьэ къыщыпэ

Кургъуокъуэ жыг къэуам тести къэтэджри - а тІысыпІэ гугъусыгъу м зыкъомрэ тесат, и бгыр игъэузати къэтэджат и цеикlэр зэригъэзэхуэжащ.
 Пщыхэмрэ лакъуэліэшхэмрэ я тхьэкlумэр ягъэкlри, ипэкlэ зыкъашияш.

ткъжнумар ягъжири, илжиз зыкъашиници доктора Пот еджаш. - Сът ущ щокъуар Пот еджаш. - Сът ущ ныбжаз-тъму музар гъзшартури ныбжаз-тъму музар гъзшартури къзкражувъз-тъуар? Ар зи гуала къзу лъхукъуз-ліыр арэзыу з къзукъв наужь, ма-там бикъж зар зарьщазым хуза-ду, кърыматар је зданже уща-зарызомъ. Ди Псъткуатуещи зарызомъ. Ди Псъткуатуещи зарызомъ. Ди Псъткуатуещи заразомъ. Ви поделения заразомъ. Ди Псъткуатуещи заразомъ. Ви поделения заразомъ. Ви заразомъ. Ви поделения заразомъ. Ви заразомъ. Ви поделения заразомъ. Ви з ядэгушыlащ: уэшхышхуэм, абы къищынэмыщlауэ балъкъыпс кънщынэмыщиуэ оснъвание, щы зыщагъэпскын хуейуэ къазэрыхудэкам къыхэкыу, тэтэрхэр гъэсыныпхъэ гъущэ ямы зу къышая ики мафІэншэу, псыфу гъуэлъыжыну загъэхьэзыр. СфІэгуэныхьхэщ, псори зэуэ зы льэ-ныкъуэмкІэ гьэзауэ къызэдепсыркъым, армыхъуамэ хъан-ри пэщэхэри зыщіэс пщыіэхэр зэрыщыту бгым ирадзыхат, зи кіэтіийр зэрылъэдэн гуп!

- Ар хъарзынэт, Шот, - Кур-гъуокъуэ зиlыгъыурэ мащlэу къыпыдыхьэшхыкlащ, - ауэ пщэдей дызыщыгугъыну диlэр ди лыгъэр, ди лыгъэ закъуэр аращ.

 Сыт щіэмынобэр? - щіэуп-щіащ Анэрт Арзэмэс. Пщым и шхьэр игъэкlэрэхъуащ: - Мыгувэу кlыфl дыдэ хъу-

нущ. Жэбагъы, Къанболэт, Къубатий сымэ хэгъэзыхьауэ зы-гүэр щхьэкlэ зэlущащэри, Къэзанокъуэр псынщІэу пщым

 Пэж дыдэуи, сыт щіэмы-нобэр? Нэхъ кіыфіыхункіэ нэхъыфіщ! Мы щіалэм, - Жэ-багъы и щхьэр Шот дежкіэ нущ! - абы сэшхуэ лыдыр кърипхъуэтри, хьэуам щигъэбзащ. Апхуэдэ дыдэу мыгуфlами,

пщышхуэм жиlамкlэ арэзы хъуахэщ Мусей Ислъам, Къетыкъуэ Аслъэн, Мырзей Тэ-тэркъан, балъкъэр таубий тэркъан, балъкъэр таусии Балькъэрыкъуэ Гапалау сымэ абыхэм яшхэмрэ дзэхэмрэ дежкіэ занщізу яунэтіащ, зэ-хэ уэм зыхуагъэхьэзырыну.

хэ ум эккуагг-эхкэээирэнгу, Кургъуоклуу и 1эр Жэбагты и дамацкээм трильхваш; - Ат1э-э-. Зы «цих» д уэр хэр хэврэвнэу мэлажээ у гушыіэ льэлк» хэмыльу жэ-уал кыташ Кэзаноккуал, Ауэ, пшіз эккуэсш Кургъуо-куэ, уэ эн гугъу пшівэ куэ-у, уэ эн гугъу пшіва и хэра драма, мы зэм ушьйуаш, Зэкіэ зыри бжесіэнукъым. Хьэуэ, сыхыумыгъэзыхь...

ЭКЪУ зыкІэрыпха шыд ціыкіу щищыр, ж ь а ж ь э х э р , ціыхухэр зыхуейхэр зыкіи къызыфіэмыіуэхухэр зыкій къызыфіэмыціузухузі мэзыбігэмурь хуліі значімурэ сэлэтхэм хуэдэў шрагьзува-кіаш, Абыхам дэзхэри гэлэчэг-тэм абыхам шууальчы кыбальыкіуэу. Мы жэште-уэмы эшая мурадым псори шыгь уаээт. Атіэ, си шхэуэ цінкіў зыхуитьэзаш Хьэнэф фіыуэ шкагту чішкім. У этижы-

зыхуиггээаш Хьэ́нэф фізіўэ ильагъй и шыдым, - уэ иджы-псту эепхээну къыппэщылым хуэдэ ліыгъэ зепхьэну а уи сышдышкээ делэм игъашэкіэ къэкіынкъым! Льэныкымін кіы-фіым дыхьэшх макъ къыхэју-

кІащ. Хьэнэф фэрыщіу хущ-

- Сынохъуапсэр, си ныб-жьэгъужь. Уэ езы Къаплъэн-ЖБЭгъужь. 73 езы годильсь. Джэрий дыдэр пльагьункіэ, уеблэмэ, ун мафіэмкіэ бгъэ-хуэбэнкіэ хъунщ! Дыхьэшхыр нэхъ ин хъуащ.

 Хуэму! - иужь сатырхэмк!э зыгуэрым и унафэщ! макъ къијукјащ. Хъэнэф и бгъум деж зы-гуэр щэху дыдэу къыщыпсэ-льащ:

льащ:
- Иджыпсту щІэддзэну хъунщ. Кіыфі дыдэ хъуакіэщ. Щхьэ зытепіа лэгъуп кіуэціу жэщыр кіыфіщ. Зы вагъуэ закъуэ нэхъ мыхъуми плъагъур-къым, тэтэрхэри зэгъэжащ... Мис мыпхуэдэу кlыфlу аш. - къэlуаш нэгъуэшl

макъ, хуэлыжь макъыфізу, -Псыжь Туфэ и джабэ задэм ., т. .. длаго задэм дыцык арытам щыгьуэ... Ауэ а джабэ задэм къыщы хъуар къи уэтэжыну зауэлыр хущыхьакъым.

хущыхьакъым. - Фынежьэ! Фынежьэ! - зы кlапэмкlэ къикlыу адреймкlэ кізізмкіз кылкізіу адрегілікіз кіузуз «шыд сатырым» унафэ щыўащ. Шопщрэ къамэпэкіз яху шыдхэр псынщізу ежьащ, арэзыныгъэ лъэпкъ зыхэ-

мынэжауэ, я щІыбагъымы хъыбарегъашІэ макъ къыш Іуащ - шыдхэр зыху дэтхэнэ зыми жэрыжэм тету мэкьум

дэкІатэкъым лэжьэрей тхьэ-кІумэшхуэжьхэр тэтэрхэм абыхэм я хьэпшыпхэмрэ мылъкумрэ, шы бжыгъэншэхэм я курыкупсэм къыщиху

... Мыр бжьэ къэпщіам еб-эшхьыныр машіэт. Кърымгъэщхыныр маціяг. кърым хэм я зычэтхъэж, кіий ма-къыр, шыдхэм я макъ гузэвэ-гъуэр, фіалъэ минхэм я лъэ макъ зэщіэжьууэмрэ шыхэм я щыщ макъымрэ - а къомыр хуэмы!ыгъыу уафэр щ!ым къеху эхын къыпщых урт. Адыгэ зауэлхэр иджыри бийм деж нэсатэкым, япІытІ-рэ нэджэіуджэ ящіарэ бийм рэ нэджэгуджэ ящарэ оним мин бжыгъэу къыщыхэкlам. Адыгэхэм зауэм хуезыджэ я макъыр тэтэрхэм я макъ зэ-хэзэрыхьам хэкly эдэжыр т сэшхуэ зу макъ къэlуртэкъым, адыгэ минийри зэхэуэм хыхьа адыгэ минийри зэхэўэм жыхва пэтми. Дэтхэнэ зыми къыгу-рыіуэрт: мэкъру сын нухыху ізмал зэриізык кърымхэм хэщыныгээ нэхъыбэ етын хуейц; зыгуэрым игу къэкіри, мэжарэм мафіэ иридзащ, абы иужь иту нэтъуэці зы, аргуэру зы къэльдац... Шыдыжь цыкууэм яшыш куалым ачх ру зы кмедлеш, амедлем кмедок мистом кмедок хэм япэ ит шы гуартэмрэ цыхууэмрэ зыдахьу, щыхупізм ирахуліэ у. Шыдхэр апзу эдиз-кіэ тезэрыгупліэрти, тэтэри-щэхэр, яху эмыхьыжу, сажна-пліыші зи лъагагъ щыхупізм щхьэщыхухэурэ псым хэльа-льэрт. Хэкіыпіэ къах уэнэльэрт. Аэкіыпіэ къах уэнэ-жыртэкымін, ахэр иджыри ныкъуакыуэрт щыхуп!эм емы-хыну, езыхом я ужыым иту къатезэрыгуэ сатырхэр яуп-щатэу, А иужым ит сатыр-хэм шабэауэ хэр къах хэрт, ауз бгы къыгуэуар къыпхузэте-гьзувы]эн!

гъзувы!эн! Хъан пщы!эм пэмыжыжьэу тэтэр топыр иужь дыдэу щы-уащ дуней Ізуэ лъауэр ищ!у, ауэ зэран зыхуэхжэр езыхэрш. Топгъауэ гужьеяхэм топым гын куэды!уэ иралъхьауэ къыщізкіащ: шыгун топыпэр ціыкіу-ціыкіуу щащэри, зыб-жанэ иукіащ, уіэгъэ ищіащ. Зэрыхьзэрийр нэхъыбэ

хъуащ. - Гухэм мафlэ ящlэв дзэ! - и - тухэм мафіэ ящізь дээ: - т макъыр икlayэ, лъыр къызы-пыж джатэр игъэдальэу кlийрт Кургъуокъуэ. - Мэжар-хэр вгъэс!

киврттуу, кумужу, тезиндүү кири кыргызгуу кири кыргызгуу кири кыргызгуу кири кыргызгуу кири кыруында адаргымды голуу кири кыргызгуу кири кыргызгуу кири кыргызгуу кири кыргызгуу кири кыргызгуу кири кири кыргызгуу кыргызгу при правод правод по прав гъэзэкІри, я джатэ къуаншэ кІэщІхэмкІэ захъумэу хуе-

къуэ къыкъуэлъэтащ: - Зыlыгъ, Жэрыкlэ! - кlияц

ар икІи сэшхуэмкІэ зы тэтэр

хигъэщіащ. «Къубатий дэнэ щыіэу піэрэ? - зэхэуэм и кумкlэ хуеlэурэ гупсысэрт Кургъуокъуэ. -Къэзанокъуэри слъагъур-къым...»

Къубатий зэхэуэм и пэщІэ-дзэ дыдэм и курыкупсэм илъэдат, ауэ псы къиуауэ кlуэ псэу-щхьэхэмрэ цlыхухэмрэ заримыгъэхьу зыкъригъэлын хузэфlэкlащ. Бгы гуэуар зэрехыу, абыюм зыкъащІэжри Іэщэ къащтащ икІи гу къэлыдахэм я нэхумкіэ задзу хуе-жьащ, я щхьэ яхъумэжыну. жьащ, я щхьэ яхъумэжыну. Уеблэмэ языныкь уэхэм шы-хэр кьаубыду зрадзын яху-льэкіаш, Къубатий зэуэ шууи-тіым япэшіэтт, льэситіи ибгъу зырызымкіэ къыщебгээры-кіуэрт, я бжыкіхэмкіэ Къубатий и шы джабэм къыльэlэ-сыну хущlэкъуу. А тlум языр гъунэгъујузу къекјузлјауз кънщізкіащ икіи занщізу и къбыщ) экlащ икім зайщізу ім кърумаксьейр изыбаз салэм игьэджэлаш, макъ псыгъуэ цівкіукіз къвызпандуальніри кърбатий и шы кърэр бгъуміз пэщізуващ къвруз и нізміза по за прадузем прад и шым. Къубатий за узгъузр ээтриІыгъаш, етІуана шум и сэшхуэм зыпыІуидзащ икіи езым абы и пліря къкыхруитп-щІзтэхыну нэсащ, тэтэрыр хьэндыркъуакъуэм теува ціыхубзу къзкініри шым ехуэ-хаш, Ауз ялэ шум пэмыльэ-шыгъуафізу къмщізкіац, Абы тиметажи штя мізач, чтя айх. щыгьуафізу къыщізкіащ. Абы джатэри шыри дахэу иггьзіз-кіуэльакіу эрт, хэкіыпізнша-гьэм нэхъри къару къыхиль-хьэрт, льэсырыкіў з зауэлі къыкізрыхыжьари бэмпіз-гьузу къыкізрыныкьати тэтэр шум дэізпыкъурт, Къубатий шым къригъэпсыхын и гугъзу. А лъэсыр ди лыхъу-жьым кlэригъэкlащ Бышкlэ пащіэншэм и бжым, и адэш-

пащіэншэм и бжым, и адэш-хуэ къуэшым и гъусэу мыбдеж къыщыхутам. - Льэпщ и гъущі льакъуэм-кіэ тхьэ пхуэсіуэнщ ліыгъэ уиіз, щіалэжь ціькіу! - кімірт зауэ ліыжьыр. - Ауэ ущіимы-

зауэ лыжыыр. - Ауэ ущимы; кызша, зыпплыкы. Пльагыр, кыз аргуэру мо кіыфіым кыз-хакіуэт наркэі удкажуэр! п-кыз зрачащ. Кыубатий заран кызкуэмыхкуу зыпэщіэт шум сазуану Ізмал ирату. Тэт эрым и джатэ кыуаншэр льэшу, Із-зы иглабазти. Кыубатий и зэу игъабзэрт. Къубатий и сэшхуэр абы ейм нэхърэ тіукіэ нэхъ псынщіэти, щіалэлІэн хуей хъурт мо удын лъэщ-хэм и сэшхүэр къызэпамыудысэшхуэдзэр пэщІигьэувэрти, иужьрей напІэдэхьейгьуэ дыдэм дек нэрымылъагъуу, Іэзэу кърихьэхыжырт, машіэу лъэныкъуэкІи ирихьэкІ щіы-кіэу. Къубатий бийр шымкіэ иригулыну хэтт икіи мафіэм ис гум кіэрикъузэпэным къзнэжа щіагъуэ щыіэтэкъым. - Батии мыр! - къыхэкіи

кlащ, хьэльэу бауэурэ, тэтэ-рыр. - Пльэгъуа а хьэр! - А-а! Си еджэгъу! - Къуба-тий Бахъшысэрей щыщ и

тии бахышысэрей цы́ц и цыхугьэр кънцыхужаш. - Дауара упсэурэ, Уэсмэн? - Сэ сызэрыхуейм хуэдэу сопсэ, ауэ уэ афіяміа упсэуну кыштуумужынукым! - абы зэуэ ипэмэ зыкужымуаш, ауэ Кьубатийм кыылыэlэса-кым.

 Хьэуэ, сэ иджыри сыпсэу-нущ, - щалэщэр ебгъэрынущ, - щіалэшіэр ебгьэрыі-кіуэу хуежьвш, - Мис уэ мы дунейм му эдрэ угетыж хъу-нуксым. Уэ иккукіз егьаджа-кіуэ ізэзіуэ унізыц, - мауэ, -кійи, Уэсмэну си ныбжьэ-гьужь, - жыр зу макь, - уэ идкы, - джатэ къуашыр мэ-фий, - икъукіз, икъукіз ушы-натъуэщі тьуэщ! гъуэщ! - Нащтэ-тІэ, уи Іыхьэр, бы-ым! Е-е-х! - Частичыгі! Мэ! Мэ!

м! Е-е-х! · Узотыжыр! Мэ! Мэ! · Уэсмэн ешащ, и нэхэр ц!энт!эпсым ягъаплъэр-ым. Зыщ!ып!э дөк ар т!эк!у къым. Зъщцыпів деж ар тіякіу нитіз къвщыківрыхуащ икім Къубатий и сэшхуэпэр абы и натіз бгъузам тызізсащ. Зъри имыльагьужу тэтэрым и джа-тэ къуаншэмків эргуэру уз-гъуиті ищіащ икім нэкіуків шь сокум хэджэлащ. Къубатий иджыри зэ еуэн и г угъат ау э ар зэрылейр къилъэгъуащ: Уэсмэн къэпым хуэдэу щым ехуэхащ, и шыр лъэныкъуэкlэ лъащ, мафlэ бзий гуащlэм зэ-

щіищта гум и шхьэр пыіуихыу. Джабэнэкіум кіуэцірыкі фіьщафэ бгъузэм тету Къу-батий щыгумкіэ, бжыхь папщізу зэпагьзува гу зыбжанэ мафіэм щисымкіз, иунэтіащ. Къарапціэм и фіалъэм щіэ-кіуэрыкі шыр ціыху хьэдэхэмрэ уlэгъэхэмкlэ кудат. «Дэнэ щыlэу пlэрэ Къанболэт? егупсысырт ар. - Къуанши слъагъуркъым...»

Къуанш а дакъикъэм иш яукlам и лъабжьэм щlиубыдауэ щіэлът. Иджыпсту дыдэт ар шэ ціывауэ ипэкіэ щыжар, кыкуэзэр кіуэцірихыу, зэхэу э мыкіуэщіыж къыщіэрыуауэ, шынэ имыщізу, ауэ шабзэшиті цІыва кІыфІым къыхэлъэтри: зым шым и пщэм куууэ зыхисащ, етІуанэм Къуанш и щхьэ-фэр зэгуиупщІыкІащ. Иджы ар щылы зищіэж-зимыщіэжу, хузіу эщхъу щіыкізу, къэтэд-

хуэју эщхву шыкгэу, квэтэд-жыну къару имыјзу... Къанболэт гухэм я сатыр кыхъыр мафіэм щис шыпіэм деж шызауэрт. Мыбдежым тэтэрхэм икјуэтыпіэ лъэпкъ щајэтэкъыми, дыгъужь гу-

жьеяуэ щызауэхэрт, лъэсырыкІуэдзэмрэ шууей-хэмрэ мафІэ блыным быдэу

кІэракъузауэ. Уафэкъу эпскіым хуэ дэт Тузарым и уэкіэр, ауэ и дэтхэнэ зы у эгъу эри убзыхуат, шызы у эгьу эри убзыху ат, шы-нагъуэт икіи мурадым щыльэ-мыль с праводожного бий кым. Абы и ужькі э бий іувым и зэхуакум дэкіыпіэ къинэрт, чыцэ пхиупщіыкіыу рэ пхыкіа пфіэщіыну. Къанболэт и ужьым иту Жэбагъы күрэцрыкыр т и ныбжьэгъум бгъурыувэну хущІэкъу у. Туза рыр нэбгъузкІэ къыздеплъэрыр нэогъуэлгэ кыргауктан кым абы гу льитэрти, зэхэ-уэм дихьэха Жэбагъы апхуэ-дэ Іэмал иритыркъым, уасэ зимыіэж абы и шхьэр мафіэм хримыгъэlун щхьэкlэ. «Мэуэ зы пlэскlугъэ тlэкlу нэхъ мыхъуми къылъэ!эсамэ ара-тэкъэ, - пlейтейуэ егупсысырт тэкъз, - піейтейуэ егупсысырт Къанболэт, - итіанэ си ціыху-хэм унафэ яхуэсщіынт залы-мыгъэкіэ зэуапіэм Къэзано-къуэр Іуашу шынагъуэ здэщы-мыіэ щіыпіэ яшэну». Ижьырабгъумкіэ Къарэ-

мыз щыппэ яшэну». Ижьырабгъумкіэ Къарэ-бын-Къарэ и адакъэ макъ зэ-щіэпльар къыщыіурт: - Ейэ! Ей, адыгэхэ, феуэ! -Икіи апхуэдизкіэ и гурыщіэм зыкъиіэтати, уэрэд къыхи-дзащ:

О-о-ра-рэ, оо уо-ри-ра-punal

- U-o-ра-рэ, оо уо г... ра-рира! Зэуэным фэжыужь хэхьу-хьыжа адакъэжьыр зэуэ къы-зэфіэщіэри шыпшэм техуащ, Асыхьэтым шууиті абы ибгъу зырызымкІэ къыщыхутэри, я шу пашэр мэз лъэныкъуэмкІз шхужьым куууэ хыхьа уІэгьэм нэхърэ зауэр зэрекІуэкІ щІы-кІэм нэхъ т егузэвыхь у. макт

нэшхъыфІэкІэ къэкІиящ: - Араш абыхэм яхуэфащэр, си щіалэхэ! Феуэ! Фепльыт а Тузархэ я щіалэжь ціыкіум и

кіэ льэшу щызауэрт Тутыкьу. Мо ліы псынщіэ ціыкіур тэ-тэрхэм я курыкупсэм къущхьз чыну щыджэрэзырт. Абы и сэшхүэдээм зыздигьазэм укіэлъыплъыфынкіэ Іэмал зимы-Іэт, мафіэ бзийр гъущі ціум къытелыдыкі къудейт. Шу за уэм нэхърэ зыкіэ мынэхъ lейуз ар зауэми хуэіэкіуэльакіуэу къыщіэкіащ (абы и шыр щіаукіыкіат). Дыгъуэпшыхь мы Къэбэр-

дей рузішыка мы кьэоэр-дейр къезыгьэлыфын зы те-льыджэ гуэр къэхьуным щіэ-хъуэпсу щыта Хьэтіохьущо-къуэ иджы нэхь куэдыж хуейт кьуэ иджы нэхь куэдыж хуеиг - кърымыдзэр къанэ щымы!зу зэхикъутэну. «Хъаным и дэ!э-пыкъуэгъухэмрэ езы хъаным-рэ я пщы!эхэр къэзыухъуреихьа мо мафІэ блыным дыпхы-кІыфамэ арат. Абы Алигъу эт пэщэри Алыджыкъуз Шашхьэри шыіэт! Хэшіапіэм и кум хащіыхьыжа хэщіапіэм зыхъумэр ціыху минитіым щІимыгъу хуэдэщ. Абыкіз иджыри шабзэшэхэр къолъэ тыкі, ауэ зыри къыдэкіыну хуежьэркъым. Хуежьэнуи къыщІэкІынкъым», - егупсы-сащ Кургъуокъуэ. Абы ищІэрт тэтэрхэр льэныкъуищымки къызэраухъуреихьар. Льэныкъуэ епліанэр щыхупіэ куущ. Абы ищіэрт, ижьырабкууш. лоы гіштэрт, гіллыйры гъумкіэ Балъкъ зэпрыкіыпіэм ухуэзышэ ехыпіэм хуэкіуэ гъуэгур Іэбашым, Ачэртым, Балъкъэрыкъуэм я шууейхэм зэрызэпаупщіар; хэщіапіз ціыкіум и сэмэгурабгьу льэцыкнум и сэмэ ураон ву пвэ-ныкъуэмк!э къвщихьэну Нарт-шу нэ закъуэ и абрэджхэмрэ къэрэхьэлъкь гупымрэ къо!э, И курыкупсэм къару нэхъыф! дыдэхэр итщ. Мес и къуэри -И курыкупсам къвру няхьыфі выяжэр ятиц. Мес и курэри - куртууокыу я кыплытууаш зы пъэбаккур ща ныккуэ няхър няхъ пэмыкыжыя Кыубатий кийи гушк ууа, ауз зыкім мы-піейтейуэ еппъвщ. «Апхуэда заузлікура шідалу хакіуалэр-кьым. Абыхэм ліыхкужын-кых закім, - етупсысащ Кы-токършокуру за зрыть закіми иныр: ебть эрыкіуяхъм я тек-кіуэнытья мысь мин куэпри, кырым ээтрауибахъм я накърчынытья мысь мин куэпри, кырым ээтраунахъм я макь сараткум за узы заузыта забратку» акуа зараткум зауз заузытартую накъ сараткум зауз заузытартую гурум — Ерії Гудуар заузы зауна гур — Ерії Гудуар заузы зауна гур — Ерії Гудуар заузы вінуфпъэфі

Ей! Гухэр зэльыlуфльэф! - Хьы! Дауи, Тузарыраш! макъкІэ и шхьэ хужиІэжащ Кургъуокъуэ. - И зэману къы-

курь вускурь. Ттээлилү кыл-хильхьа псальэщ. Сын иух гухэм ящыщ зым деж Шот гъумыщ!эжьыр къы-щыхутэри, и токъумакъымк!э зытіущрэ фіэкі емыуэу хьэбэ-сабэу зэхикъутащ. Къыкіэлъыкlуэ гуми ирищlар ар ды-дэрщ:

- Мис Кърымым фыхуэзы шэ гъуэгур! Мис хъан ажа-

лыр! Іущіапіз Іуудам дэуа псыуэ, адыгэхэр хуит къэхьуа дэкіы-пізм дэзэрыг уащ. Къанболэт Къубатий, Тытыкъу, Жэба гъы, Шот сымэ псоми япэ итт. ХьэтІохъущокъуэми абыхэм закъыкІэригъэхуакъым ауэ мыбдежым къыщыгурыlуаш адэкlэ укlуэныр зэрыделагъэр, зэрышынагъуэр. Ипэкіз нэм къыщіэіэбэр умылъагъуу кІыфіщ. Бжьэ ягьэпіейтеяуз вууэ тхьэкіумэбгъухэмкіэ тэ-

тэр шабзэшэхэр блолъэт. Кургъуокъуэ Тузарым деж кіэ кіуэціритхъри, унафэ ищіащ псори гу щіыбагъхэм нэс къикіуэтыжу нэхущ хъуху пэплъэну яжриіэну.

фІэщ зэрымыхъумкІэ уцІэрь

Іуэщ, икІи урысхэм ураны бжьэгъушхуэщ. Хьэуэ, шэр

бжьэг хушхуўлі, Хээу Улапр жаз сым гітээні букьэт хун хуейр урысыркым, атэ дэ раш, дин нэсым и хэумакуу нэсхэу Кърымымрэ Портэ Буэээрж эхрэш Мис а Алы-жыксуулшыр дыээрины-кызтум хуэду, Илэхыпі-кія эхрэм хуэду, Алэхыні-зэм хуэдэм прет, ээм кыфісаныр ма-зэм хуэдэм прет, ээм кыфісаный хуэду, эхрэм кыр

Хьэтюхъущокъу эм и цыху хэр, зэрагъэщэгъуэнур ямы-

щі эу, къзуі эбжьащ, къзпіей теяш.

Езы пщышхуэм зыкІи закъ имыгъашІэу шІэупшІаш:

Алыджыкъуэ иджыпсту дэнэ здэщы!эр?
 Щэпхъуэжащ. Мис а мы-стри, а хыв Іэл хъужам ещхь-

ри шыгъущ... - Дэнэкіэ здыщіэпхъуэжар?

Сщіэркъым, ауэ хъаным и имхухэм яшіыгъукъым. Иджы

ар абы и дежкіэ шынагъуэщ. - Жыр джанэм тет тхыгъэм

- жыр джанэм тет тхыгъэм фыкъеджа?
 - Хьэуэ. - Къадым нэкІэ и еджар къилъыхъуащ. - Мес мор... Къафщтэт иджыри

фо... Мес мо гуэныхым и къуэмрэ шыд вейм и къуэ-

рыльхумрэ, - ліыжыыр хэпсэ льыхь хъуат, - анаша вым хуэ

дэу ирифри... Чы фиlэ? Феуэт фlыуэ чыкlэ! Езы Къаплъэн-

льынукъым. ЦІыхум и фэр ит хыну дэ тфІэфІкъым.

хыну дэ тфіэфікъым.

Сыт щхьэкіэ? - игъэщіа-гъузу хьэкіащ къадыр.

- Ар япэ къэсым къыгуры-іуэнукъым, - жиіащ Жэбагъы. - Уэри, пщіэ зыхуэтщі, уи абызри Алыджыкъўэ къэд-тъузтыху фылихъэшіамуш.

гъуэтыху фыдихьэщіэнущ, -унафэ ищіащ Хьэтіохъущо-

къуэм. - Хъуну? - Хъунщ! - арэзы техъуаш

къадыр. - Иджыри фо фијэ? Фо иджыри шыјэт. Ахэр

иджыри куэдрэ ефахэщ, Іэнэм пэрысхэм я цІэкІэ хъуэхъухэр

лат иражыу 4 Бава экьы умуы, и кыру, наражуы жа кууну, и уна льабжым жазидыркыуа-кыу шімішіміку, шысфам кура-гыуну, шы пэфым х уалау и мазар кышымуну; гымахуам шэншэрэ шімнахуам джады-гуншау, да насып кыраузалі-ну, ди хаз нагуны эмску яш-кунах мазанарынымуна мара-унам иль мылькур и нысэхам ээхадыгъуэжыную

Тхьэгурымагъу эм и псальз ГурыфІыгъуэншэкъым хъа-ным и щіэпхву эжыкіэр. Гъу эгу ятіэ бдзантхьэм я налхэр къы-ханэурэ шы зэхэукіахэм я льэр ерагъыу зэблахыу арат.

Шу мэжэл Гахэр, къэгу бжьахэр дакъикъэ къэс са-

къын хуейт мэз чыцэхэм ямы щіэххэу къыхэльэт адыгэ ша

щізххэу къвіхэльэт адыгэ ша-баэшэхэм, шэхэм зыщахъумэн щхьэкlэ, гупым къвікlэрыхуа-хэм Іэмал имыІэу къатеуэрт цы къахьыну я гугъэу кІуахэу

ауэ езыхэр щауэ къэзыгъэзэ-жахэм я лъэдакъэпэр пачу

къэзыхухэр. Шэдылъэрэ мэ-зылъэр щынэхъыбэ щІыпІз

зыльэр щынэхьыоэ щыпгэ пхыкыгьруейхэм я жэщ шыгы дэгжээ эхтраук1эрг. Сымаджө хэр мэцэly, у1эгэжэр мэгыз. Адэк1э мык1уэжыфынур гъуэгум щыхыф1адээ ик1и а тхьэмыщк1эм къыхуэнэжыр

алыхыым и гущІэгъу пэплъэну аркъудейщ. Ауэ алыхьми кІэншэу гущІэгъу игуэшын нет

жаlэу, Къаплъэн-Джэрий лат ирахыу «Гъавэ къых уз

(КІэльыкіуэр. Пэщіэдзэр № № 115-117, 119, 120-хэм итщ).

и енхіппун щіэфу, мафіэ дэпхэр зыпэрыль жьэгухэр къегъэтІылъэкІауэ щхьэм зигъэхуабэу пщы!эм щыщ!эсам Къаплъэн-Джэрий и пщ!ыхьэп!э къыхэхуэнтэкъым адыгэхэр къате-уэнкіэ хъуну. Ауэ, сыт х уэдэу уэпкіз квупу. щымытами, унафэ ищіащ езым и хэщіапіэмрэ шуудзэ къыхэщыпык а минищымрэ Іэпэдэуп э имы у гу хьэльэхэмкІэ къаухъуреихьыну. (ИужькІэ хъаным алыхьым фІыщіэ хуищіыжырт апхуэдэ гукъэкі ди щхьэщыгум итым

къызэрыритам папщіэ.) Пщыхьэщхьэм ар Іэфіу жеящ, ауэ, пэжу, жейм зды хэтым пlейтейуэ щатэрт, ма

жемц, ауз, тэзку, желм зыд-хами пенген шеггэрг эм-зын пенген шеггэрг эм-зын арын жүр жүр жүр жарын арын арын шыры жынын и къумакуратын шыд кий макъми хъяныр заншыр кий макъми хъяныр заншыр кий макъми хъяныр заншыр кы баным къригъэлэлэхащ. Бет Тал-пэшэ хьэлъакъуиплІу пщыіэм къыщіэпщхьащ: - О, ди мазэ пэлъытэ! Зэман

O, ди мазэ пэльыт э: отобы, дгъэкјуэд хъунукъым!
 Coщіэ! Ар ноби къызжепіауэ щытащ, а уанышіу къэпсэльащ хьаныр.
 Ди тетыр зауэр зэрекіу жі

щыкіэм модрей псы Іуфэмкіэ къншыту кіэльыплъамэ нэкъвіщьті у кізлъвіпльамэ Нэ-хъвіфіт! - макъ гъвірнэјукіэ къвіхэкіникіащ пэщэр. - Атіэ, дауи, абыкіэ нэхъві-фіу псори шылжагъунущ, -

кІэщіу пиупщіащ Къаплъэн-Джэрий икіи, и нэхэр къышихуауэ, къыщіэкінящ: - Хьэпс мащэм уизгъэліы-

хьынш, шыд щылъху! Куэд дэкlатэкъым тетыр пціэгьуэпль льэрызехьэ гуэрым тесу, къыхуэпэ ж и дзэм къиухъуреихьауэ, «дунейр зыгъэзджызджа пщыхьэщхьэм» и зэрызехьэ шынагъуэм пхыкіыу хуэмурэ псымкіэ щигъэзам. Дыщэ уагъэкіэ къэ-пыхьа тырк у шырыкъу ціыкіудыхьа тырк у шырык ы цык., хэр лъит!эгъэну хущ!ыхьа-къым. Лъапц!эу к!уэрт. Хъаныр ерагъкіэт пщыіэм къызэ-рыщіэпщар - шы къэщтахэм абы и пщыіэр лъэныкъуабз ящіат.

.... ШыхупІэ дыдэм деж щыт гу ыбжанэ БетІал-пэшэ и бейзыюжанэ ретгал-пэщэ гг осл. гуэлхэм зэльыlуагъэкlуэтащ (абыхэм иджыри мафіэ къа-щіэнакіэтэкъым). Ижьымкіи сэмэгумкіи хъэщхьэрыlуэ хъуа цыхухэр щопщкіэ щызэкіз щахуурэ адэкіэ ежьахэц Къапхъэным имыхуэу ерагък!э къелхэри, ик!эм-ик!эжым

ехыпІэм нэсахэщ. Къаплъэн-Джэрий игу къэ-Кызыныя-джэрин ин у кыз-кызмащ жыр джанэр къыза-ригъэнар икіи зыгуэр игъэ-кіуэн и гугъат, ауэ зыри жиlа-къым. Кърымым и тетхэр зражьэм хуэдэ дыдэу ари иджыг сту япэ жыжьэт.

ЗЭМАНЫМ ирихьэлізу жыр джанэр аргуэру Алыджыкъуэ Ціащхьэм къыіэры-къэжащ. Бгы нэкіум щекіуэкі мо зэрыхьзэрийм ар егупсы сауэ Іуэхум бгъэдыхьащ, джэ дэщым щіыхьа бажэу псын-щізу икіи ізкіуэльакіуэу лэжьащ. Хъаным и пщыІэ лъэ-ныкъуабэм (ар зыІыгъ щІэгъэкъуэныр лъэныкъу экlэ ещlат ауэ иджыри джэлатэкъым) пщым жыр джанэр къыщи-гъуэтауэ иджы и хъуржыным гъуэтауэ иджы и хъуржыным ирику эну еккурт. Имыльагъуу мо жэщ кlыфіым щіым щыль гуэрым теуващ, зыгуэр ліыжь макъкіэ къыхэкіиикіри, КъурІэным ит сатырхэм къе-джэу хуежьащ: «Бисмылахы рахьманирэхьим...» Асыхьэ-тым пщыгэм и зы кlапэмкlэ қуакум къамэр дэсіуэнтіы-хын», - егупсысащ пщыр, ауэ къадыр кіыфіым хэшыпсы-хыжакіэт.

Шу гужьеяхэр ерагъкіэ зэ-триіыгъэу абы Зэриф къе-

шу іужеежхэр ерав кыз эз-тривільзу абы Зэриф кее-жханым и къумакіухам а сатыр ыкыхым и кіэр папіы-тівкіны куэдзу арыгэхэр иджыри къэсакіэтыкыми, Алыджыкьуэрэ Зэрифрэ абыхэм яхураш, ауз амэр шыхуріз тыуна дыдэм, нэхь шынатыу дыдэм, техт мерекуужа кырагыжіуэты кіурі хурі хураш, А шыуупізы Креккуужа кърагъякіуэты кірурэ, смуз хорт. Яга шімакі ажал кьетьэлы-піз, итіанэ ажал кызыыпіз кура джабэм и дякіыпіз дыдэм нэскілауэ зыгуэрым абы и тыкакуэм, рыкърыіфэриціаш,

лъакъуэм зыкъыкІэрищІащ, хьэщхьэрыІуэу кІийуэ. А макъыр Алыджыкъуэ и нэІуасэу къыщыхъуащ. Пщым дежкіэ гугъутэкъым ишри и щхьэ хъумэри зыфіэкіуэда Алигъуэт-

пэщэр къицыхужыну.
- Уэ накъэм езым зыкъегъэлыж, - Щоджэныкъуэр абы
щјэкјиери, и щхъэпхэтіыгум тэт эр токъу макъ хъу- рей мкlэ evaш.

Алигъуэт щэнауэри пщым и лъакъуэр иут!ыпшаш ик!и нэпкъ задэм темытыфу, ехуэ-хащ. Иджыри адыгэхэм ямыу да тафэм иужь дыдэу къы къахэм я гъусэу Алыджы къуэрэ Зэрифрэ къытехьащ, псы икІыпіэм нэсри ищхъэрэкІэ ирагъэзыхащ. Иджы абы-хэм тэтэрхэм я деж яшхи, хъа ным фіы гуэркіэ щіыщыгу

Нэхущым ирихьэлlэу зэхэ-уэм аргуэру шlадзэжащ, ауэ куэдрэ екlуэкlакъым. Бгым тэтэр мин нэхьыбэ къытена тэкъым, зыкъызэрыпэщасэ-нышхуэ щыІэтэкъым. Кургъуокъуэ къызэрилъытамк хъаным и гъусэу зы шу мин тым ягьэээжагьэнт - арат мо дээ абрагьуэм щыщу кьэнэ-жар. Гъэрхэмрэ уІэгьжэмрэ куэд хъуркъым. Адыгэхэм хэ-

МЭЛБАХЪУЭ Елберд SOT LOXBVIIOKEVE Кургъуокъуэ гъуэгур шынагъуэт» аным щыщ пычыгъуэхэр positionis ignig instant system

къэплъытэ хъунукъым, зы минрэ щитхурэ хуэдизщ. Кургъуокъуэ мурад ищlат

кургьуокьуэ мурад ищат хъаным к!эльежьэу ээхикъу-тэпэну, ауэ адрей пщыхэм яф!эф!тэкъым мыбдежым щылъ къулеигъэ къомыр къагъанэу ежьэну: !эшэрэ хъат зимы!э шы куэдык!ейрэ! Уэркь къэнэпсеяхэм губгъу эм къыщахущыхырт, губгъу эм пшэм хуэдэу къуаргъхэр щхьэ-

цытт. Щоджэныкъуэр зыщіыпін щагъуэтакъым. Ауэ мывэ щы-хупІэм и бгъуэнщІагъхэм ящыщ зым деж къыщык! жы-гым и къудамэм Алигъуэтпэщэр дэнауэ пщышхуэм льэгъуащ. А жыгыр щь льэгьуаш. А жыгыр щыхупіэ льащіэм зэрыпэжыжьэр саж-ниті ху эдизт, аршхьэхіэ пэщэр ліат: гурыіуэгъуэт шынащэу и гур зэрызэгуэудар. Кургъуокъуэ, ар и жагъуэ хъуауэ, и нэгур зэригъэльаш. Жэбагъы къеупщі щіыкі у къыщеп-льым, и іэр ищіа къудейщ. Абыхэм япэмыжыжьэу къы-щыту Шот щыхупІэм еплъы-

хырт. «Пшапэр зэхэуауэ пхъэнкlий иумыкlут, фlыкъым», - жаlэ Дэ зэгъэдзэкlауэ тщlати: еплъ фы къыдэхъулащ! Дэнэ щы- із иджы а хъан шынагъуэр?

 ХьэщІэр шхэмэ, бжэм йопль! - къэпсэльащ Тутыкъу. Дэ хъаныр мыlейуэ дгъэхьэ щlа си гугъэщ.

гъэщІэгъуэну псэууэ къызэте-на и шыд цІыкІум и пшэм ишІа кlaпсэр, адрей Іэмкіэ - хъаным и шырыкъу телъыджэ ціы-

и шырыкъу тельыджэ цы-кіуитыр.
- Ильэсищэ упсэуну, Кур-гьуокъуэпш! - жиlащ Хьэнэф.
- Упсэухукіи мыпхуэдэ текіуэ-ныгъэхэр къэпхыну. Мыр хъаным и вакъэщ. Уэ къыпху-

зохь... - Уэ къызыхуэгъэнэж, - пы гуфіыкіащ Кургъуокъуэ. къчэрыльхухэм хъуэхъу к къўэрыльхухэм хъўэхъў къып-хужаІэну. Шыдри псэу? Мы дунейм къэмыхъуу сыт щыІэ! - Ей! - и щхьэр ищІащ Хь нэф, - шыд хахуэщ. Мы щхъ цыкіур уэркъ піцы мыхзуну піэрэ, жызоіэри согупсыс. Къилэжьащ ар абы. Жэбагьырэ Кургъуокъуэрэ дыхэшхащ.

дыхьэшхащ.
- Щхъуэ цыкіур сщіэркъым,
- жиіащ пщым, - ауэ уэ ут-щіынщ, Хьэнэф. Уэ дауэ уеплърэ, Жэбагъы?

БУБАТИЙРЭ Къанбо лэтрэ Къуанш къа гъуэтыжри, шы лъа бжьэм къыщіальэ фыжащ. Щалэм зыкъищіэ жауэ мащіэу пыгуфіыкіыр т. - Хъунщ... Хъарзынэщ...

УРГЬУОКЪУЭ и цыхухэр бгым къе-хыжри, мэз хуейм пшым и нэлутх эр зы мэл хър-шэх узейти, жар шахузагих, ар Шоджэныкъу эмыгъуэтыкам и хъушэу къыщІэкІри къахуащ. Дзэм хэт псоми пэрыхьэту мэлылыр ярикъунут. Пщыхэр здыщіэс щіыпіэм

адэіуэкіэ мафіэм къыщетіы-сэкіащ Хьэтіохъущокъуэм и сэкіащ льэтіохьущокьуэм н къуажэгъухэр. Абыхэм япэ-мыжыжьэу - Нартшурэ абы и мыжыжьэу - пар.шэр. — шууей хахуэхэмрэ. - Суншэлей лІыжьыр зэры

димыгъусэр си гуауэщ, - щэ-таш Шот. - И псэ тхьэмышкіэм зигъэнщыжынт... Мэлыл гъэ-жьаи пэрыхьэту щы!эт... - Ар сщ!эркъым, ауэ уэ уи псэм зимыгъэнщ!ым си

щіа си гугьэщ. Къаплэя-Іджэрий и пшыіэр эдэщыта лъэныкъуэмкі Э Хьэ-эдэшыта лъэныкъуэмкі Э Хьэ-тыкъу. У Э уи псэр уи ныбэ-нэф ещауэ къикірыжырт. Із лъэныкъуэмкі э абы и ыгът - Зэрытын ар. Псы фіэкіа

мыбы тетфыхыжын зэрыди-мыбэр си ягъэ уи гугъэ, - Шот и пэщхъыным хъэуар изу ири-

 Жьыр къыщепщэр пщы-хэм я «уэтэрымкіэщ». Абы щрафыр псыкъым!
- Сыт пщіэн-тіэ, тіыкіуэ, -Тутыкъу и дамэхэр дрише ящ. - Хэт шатащхьэ, хэти къундэп-

со льос!
- Мы мэл блэгъумкІэ тхьэ сојуэ, ахэр зэфэр сытми къэс-щјэнкіэ! Ахэр зэфэр... - Сыт ар къапщјэкіэ! Абы нэхърэ иплъи нэхъыфіщ...

 Ари хъунщ. - Шот къа зэу игъуа блэгъум и бгъу эзу игьуа олэгьум и огьуапіэмкіэ ккупшуьа дзакіз къыгуищіыкіащ. - Мыри шхуэмылакі эфіэдзапіэщ. - насып
къехь. Фщіэжыркъэ шым ліыр
ирихьэжьэу къыщридзыхар?
Зэманыр щіымахуэти, мо
гъуэту щтырыгъум мыпхуэда
зы блэгьу хэщтыхьат. Блэгъум зы къупщхьэ дзакіз къыдэщыкіауэ къыщіэкіри, шхуэмылакіэр абы фіэнащ, шыр къзувыіэри къаубыдыжауэ щытащ. Абы льандэрэ ціыху губзыгьэхэр блэгъу иплъэн и пэкіэ абы къупщхьэ къыда-

шІыкі
- Лошіэр, дошіз...
- Фыкъыспэрымыуэ. Иджы
блэгъу иплъэн щіызодаз.
Шот блэгъур и нэм хуихъри,
нэхумкіз игъэзауэ хушізплъу
хуежьаш, Дунейр уэфі хъуну
укъзангъзгугъэ дыгъэр мэз
шхаяідм кърыфізтыскъявіэт Сольагъу: бжыхьэр уэлбанэрилэу шытынукъым, щіыма-хуэр уае, уэсыфіэ хъунущ. Ди цыр тэмэму гъэ техьэнущ, э дэ икъусыкъужкІэ ды-..., сыкъружкі Э Ды-жьэнущ, хьэльэу дылэжьэ-щ. Тэтэрхэм Къзбэрдеймкіэ эх къраlуэнтізкыжынкъым, э дэ езым ди уэркъхэм щыс-ыншэу пачати. ыншэу дахъунщІэнущ, мэlэкlэ шыпсыранэ кърачы-

нущ... Тутыкъу ауаныщІу дыхьэш-

щ. - Флъэгъуа джэшыдз! ----- Фльэгьуа джэшыдэ:
Шот и псальэхэр ээрымыщіэкіэ зэхэзыха Нартшу гупым кыбгъэдыхьэри жиіащ;
- Джэш хъарзынэу уодз, щауэ уардэ, ауз а уи нитіым къамыльагъуфар си зы нэ закъуэм къилъэгъуащ. Къащтэт мыдэ. - Блэгъу къупщхьэр

къищтэщ, дыгъэм хуигъазэц щіэплъри, кіэщіу жиіащ: - Дэ иджыпсту мо пщыхэр зэфэм хуэдэ дефэнущ, - блэ-гъур хыфІидзащ, и гупым бгъэдыхьэжри Іущащэу

щіидзащ. Щіалиті уанэ зытесхэм къытелъэтыкІри лъэ макъын-шэу чыцэмкІэ яунэтІаш. Абышэу чыцэмкіз яунэттащ, лоы-хэм мыгувэу кьагьэзэжащ выкуз хуэдиз къун кхъуэщын піащэ яіыгъыу. Пхъэмыфыр кхъуэщыныщхьэм Іуаудри, мэ гуакіуэр лъэбакъуэ тіощі хъункіз зэбгрихащ.

- Фо махъсымэ! - гуфlауэ кlиящ Шот. - Си пэр дзыгъуэм пиушхыкl, мыфо махъсымэ-мэ.

мэ.
- Ар дыдэщ, - жиlащ Нарт-шу. - Бгыщхьэ хвуп!эм щыщlа-хуа фом къыхэщlыкlауэ. Дэ ар мо пщы !энэм... хьэхуу къе-

Іытхащ. Ар бгышхуэ удзхэм я гъэ-гъахэм бжьэхэм къыхаха фом

* * * ОЛЖЭНЫКНУЭМ геухуа хъмбар Кур- геухуа хъмбар къздъжна гъмрания гъмрания гъмрания гъмбар къмбар къмбар

ЭТ и шхьэр аращ жылас тэс үрнэү лажьэр? «Хьэтіэ хку- култас үн мардэр кызыгылылын жылас тургын жылын жылыс тургын жылын жылыс тургын жылыс тургын жылыс тургын жылын жылыс тургын жылын жылыс тургын жылын жылы хуэн зэрыщымыlэр къыщи щlэм, (уеблэмэ и гугъу ямы щіу яутіыпщыжыну къагъэ-гугъэ) ар нэхъ къызэрыкіащ, фо махъсымэм ефэри уаз иту

фо махьсымэм сү-г шіндэаш: - Алыхым шышынэр араш эи Іузху дэкіынур! - жиlащ абы. - Къаплъэн-Джэрий алы-хым щышынэрэт? - супща-томалым.

эщ къадым. Ліыжьым хэкіыпіэ къи-Ліыжьым хэкіыпіэ кви-гьуэтри, фіэфіыпсу жәуап итащ учафэр шысысыну бты-хэм хьейуу шышіадээну» ма-хуэр иджыри къызэрымысам-кіэ икін кырымсэм кызэрыт-рагъэзэжынумкіэ, сыту жы-піэмэ «льы ягьэжар льышіэж шіэльзіуу мэкіпі». Апхуэдэуи абы ягу къигъэкlыжащ Къур-Іэным ит псалъэхэр: «Делэр и Іэ щыбым едзэкъэжынущ икіи жиіэнущ: «О, бегъымбарыр жизпущ. «С, сс. ----зытет гъуэгум срикјуэну алы-хьым иухауэ щытамэ аратэкъэ!» Абы еупщіащ а делэр гъуэгу эжым тету игъэкіуэну алы-

хьыр щыхуэмеямкіэ. Мыбдежым къадыр мащіэу къэІэнкунащ, итІанэ зы Іэят игу къэкІыжащ:

 Епліанэ сурэм щыжыіащ:
 Фіыуэ къыпщыщі псор алыжым къмпідыщі псор алы-хьым къмбгъэдокі. Іей псори къмзыпкърыкімжыр уэращь. Жэбагъм и Іупэхэр Къуба-тий и тхьэкіумэм Іуилъхьэри зыгуэркіэ еупщіащ. Къанболэт зэхихащ щіалэщіэм «Бгъущірэ езанэрщ» жиіэу псынщіэу жэзэхилаш, —, езанэрщ» жиlэу псынщэу ,... уап къызэритар. Къэзанокъуэм къадым зы-

иізкым.
Гумэ псым адэкіэ кърымхэм яшхэр льэрыщіыкі щыхьуу хуежьащ, дээр шізкіну сымаджэ ээтехьуащ. Адыгэщіыр зыхьумахэм я пщіыхьэпіэ кы

Къэзанокъуэм къадым зы-куигъэзаш;
Абы щыгъуэм дазу узэрыт бгъущрэ езанэ сурэм;
«Ткъэ соруэм;
«Ткъэ соруэм;
«Ткъэ соруэм;
«Ткъэ соруам;
«Ткъэ

зыкъумахэм я пицыкъэліз къы-хэмыхуэлым, щіэмыкъуэлсы-фыным хуэдиз Іуихаш узым. Къыкізльыкіуз гъэми тэ-тэрхэмрэ тыркудзэмрэ Псыжь деж фіыуэ щаудыныщіащ. Зи кіэн къмымыкыжыххэ Къаплъэн-Джэрий и пащты-хынгъуэм трахуащ. Иджы ахэр къащытеуэнур чэф гукьшили; и Іэпэр къишили; - Сэ уи гугъу зэхэсхащ. Уэ у-Къэзанокъу эщ, алыхьыр уи

мамырыгъэ зэгурыІуэныгъэр къызэпиуду, кърым хъаныр гъусэ къищју Украинэмкіэ иунэтыну. Абы езым и дарэгъу Карл XII и дзэр шыгъуу щыгэт Нэхъ зэманыфі уигъэлъы хъуэнщ жых yalэм хуэдэт ауэ... Майм Петр Езанэм Азов

къишащ кхъухь щІэрыпс защІэу 241-рэ зыхэт флотилиер. Апхуэдиз зи лъэщагъ флотым Тыркур игъэшынащ икіи швед пащтыхым Полта-вэ деж щызэхигьэзэрыхьа къомыр езым и закъуэу зэхи хыжын хуей хъуащ.

Зауэм щіидзэным и пэкіэ Карл и офицерхэм захуигьэзащ:
- Абы (Петр) дэ ерыскъы

куэд тхуигъэхьэзыращ. Пщэ-дей фэ щыхьыр къыщывэджэ лъэныкъуэмкІэ фыкІуэну къыфпэщыльш.

кыфпэщыльщ,
«Ерыскыр» икъукіэ гъзг-кіугыуейуэ кышіэкіащ...
«Зэрымышіэкіа урысхэм кы-хыа а текіуэныгыэ ин дыдэм» и ужыкіэ зыри «зыпэмыльы-щыжыну», мин щэщірэ тіурэ хыу

шьюкыму, мін шэшірэ тіурэ хву шведылдэм и глашіэр ихуащ. Карл ерагькі эт ихьэр Кон-стантинополь никьэр кон-стантинополь никьэр кон-стантинополь никьэр кон-тэлшкіуэжаш. 1709 глэм карикуахэм, че-верым шыіэ шьтлыіар кан-верым шыіэ шьтлыіар кан-шымыі у зэблэзыг-зурвыкіа-хэм; и глунэг-рхэр алхуарыр рэ зыгъэшыну, австрийскэ

империер зыгъэкІэзызу щыта, Швециер езыгъэхуэхам икІи Швециер езыгъзхуэхам ики адрей къъралыгъуру зи цІзкІз фізкі икижэкір ямыцівыху, езым и глунетту няхь благъ д дофі жехама дофізкі награма мірак узърчання в прада прад герцог Луи Сен-Семон пщіэ-шхуэ хуищіауэ щытащ.

шхуэ хуищауэ щытащ. Ипщэ льэныкъуэми Гуэхум апхуэдэу зыщызэрихъуэжЫну зэманыр къэсатэкъым, ауэ абы и льабжьэр ягьэтТы-льырт. А зэкъу экЫныгъж эм адыгэхэми къалэнышхуэ щагъэзэщІэнут

Сэ салъытэ срикъуэу Сыкъэзымылъхуа анэм. Сыкъэзымышы, ... Сэ срикъуэу мэгугъэ Адагъэ зымыщіэ адэр -Льэпщ и псалъэхэр гум къэзыгъ:

Зэхэуэр зэфіэкіри, етіуанэ махуэм Кургъуокъуэ унэм зэрыкlуэжыным зыхуигъэхьэ-

зэрын щіидзащ. Щхьэж и занщіэкіэ зэбгрыщлэж и запщэхіэ ээогры кlыжырт шухэри, зэбгрыджэ-дыкlыжырт нэгъу эщі мыхъу-ми зы шы щіакъуэ къуентхъ къэзымыщіыфа лъэсыдзэхэри: уэркъхэм шэтырышхуэр яубыдащ хакіуэпщі эурэ. (Уейяўоыдащ хактуэпццэў ээ. (х... уей жезыгъэ!эхэм къуентхъыр ягуэшыху, мэкъу мэшыц!эх эм зауэм хэк!уэдахэр щ!алъхьэ-жат.) Дэтхэнэми ф!ыуэ ищ!эрт ащхьэр къилъыхъуэну зыте-эр хэтми - Тузар Къанболэгрэ ХьэтІэхъущокъуэ Къу-батийрэт Ау э епціыжакіуэр къыщалъыхъуэнур зыкъог нэхъ иужьы уэк эш.

Нартшу ечэнджэщамэ нэ-ыфІт жиІэу Къанболэт игу къыщыкі дыдэм, зэрыціыкіу лъандэрэ фіыуэ иціыху макъ хьилэшыр къэіуащ: - Бжесіатэкъэ укъысхуей

 - Бжесіатэльэ уласын, щыхьуа дакъикъэм сыкъызэ-рыбгьуэтынур. Иджыпсту сигу къокlыж Нартшу и мы-гъусэу Къэралбий и къуэр щакlуэ мыкlуэу щыщыта зэман дахэкlейр.

. Сэри моуэ сигу къэкlа къудейт Іуэху гугъу дыдэм икъукlэ къысщхьэпэн си ныб-

икізукіз кыбсіцкь этэлі сн ныб-жызтву гурэрыр.
Сыт-тіэ мыща льзужь ушальыхкуэр, езыр уи пащ-кэз щиткіз!
Хызуцыдзым и льзужь кэзльыхкуэн хуейщ...
Ун шакіу эн заккуэм зы-гуэрхэр кырхутакізщ...
Ун фізицу жыпіэрэ? — шэн ищіу щыгуфіыкіащ Кьанбо-ля.

лэт.
- Дыгушыlэнун ээман ди-хуэнш, ауэ ефэ-ешхэ нэ у-жым Щоджэныкъуэ хьэблэм сыкіуэу сыкъэкіуэжыну сыхусыкіу» у сыкъэкіуэжыну сыху-нэсакіэщ. - Ар сэри сигу къэкіын хуеящ...

 Псори уэ уигу къэкlынумэ, сыт ныбжьэгъүрэ Іыхьлырэ зэрыпшыжынур? - Сыт къэпща-тіэ?

уэлгэжищ. ИтІанэ-щэ? Гъуэмылэ къищтащ, игъэ-- тъуэмылэ къищтащ, игъэ-пщкІуа хъугъуэфІыгъуэхэри зэщІикъуэри... Нартшу и щІоп-щыр Іуащхьэмахуэ лъэныкъуэ-кІэ ишиящ.

- Гуры-Іуэ-гъуэщ, - зэпи-шащ Тузарым. - Чыржыныр шащ тузары... ишхри Куржыкіэ кіуащ. Уэлэ-хьэ, демыпіэщіэкіыу мыхъуну. хьэ, демы́піэщіэкіыў мыхъуну.

— Шэг хэмылъ у, — арэзы хъуащ Нартшу икіи щіигьу-жащ и щхьэ хужиіэж щіыкіэу.
— Псом хуэмыдэу адрей псор щыпіэщіэкіам деж.

— Ціыху куэд дыхуейкым

дэ, пэжкъэ? - щІэупщІащ Къан-болэт - Абы езым дапщэ щІы-

гъур?
- И унэlутхэм зэрыжаlэмкlэ,
Цlащхьэм Зэриф жыхуаlэ и
уэркъым фlэкlа зыри здищ-такъым. Ауэ гъуэгум зыгуэр-хэр щызыщlигъункlи мэхъу.

 Сэ Къубатийрэ а таулу нэ-жэг үжэмрэ къыздызощт э. Уэщэ? - Къуанши? - пыгуфіыкіащ

1709 гъэр арат. А зэманым Абрэджым Къанболэт и щlытырму с ультlан Ахьмэд и му- багъымкlэ къыдэт балъкъэр радащ Урысейм ирищiылlа щlалэр имыльагъ уфэ зыт

ригъэуащ. - Ей, уэри уэ! - щІалэр губ-жьауэ Ту зарым и щІыб къы-дэплъащ. - Си щхьэ уІэгъэм уи шхьэ узыншэр иремыгьэуз. - Уэ мылэ ушыйэ Нтіэ, си Уэ мыдэ ущыйи? Нтіэ, сі ныб жьэгъу, уи щхьэр зэпэщы-жамэ, мы къуажэхьыр къащіэ: щхьиті, кіиті, нибл, тхьэкіу мибл.

Къуанш хэгупсысыхьащ, и натІэр зэригъалъэу, и нэхэр зэтрикъузэу, иужькіэ ину ды хьэшхащ, зы псалъэ къыхудэ-

мышейжу.
- Ар... ар... мис... - абы и Іэр абрэджым дежкіэ еший, аршхьэкіэ дыхьэшхыр ху екъу хыркъым, - ар Нартшу нэ за-къуэ, Жэрыкіэ къуагуэ сымэ шым тесу аращ! Къанболэтрэ Нартшурэ ягу-

рэ я псэкіэ дыхьэшхащ икій зыжьэу жаіащ Къуанш и зыжьэу жаГащ Къуанш и щкьэм хуэдэщкээ къэбгъанзу гъуэгу утехьэ зэрымыхъунур. Уанэ зыгеть шит1 и Іздэму Жихару щыта, иджы Жэрыкіз хъуа ліыр къыіухьащ, Іуэхур зыгетыр къышишіэм, адрейхэм я гъусэу дыхьэшхащ. Абдежым пэмы!эщ!эу щыт

пым. Къубатий нэщхъейуэ пыгу-фІыкlaш:

Къызатащ. Уэри къолъэ-Іужащ ЦІащхьэр Іэмал имы!эу

Іужащ Ціашхьэр Іэмал имыізу псэ ууэ къэпшэжыну. Ар дыдэр сэри къызжиіа-ти. - Тузарым и дамэр дригъэ-уеящ... Дэгъуэщ-тіэ. Зитлээ-фыхьынкъым. У и Фіыціэри уанэ ээшіэльхьа? Нтіэ, - Къубатий мащізу

фиящ. Фэхум деж щыхъуакlуэ табыным къыхэкlри, абы къыбгъэдыхьащ шы къарэ да-хэкlейр икlи щlалэм и нэкlум и пэр къыщихъуащ. * * *

ВУЭГУПЭ псальэ...»
Няшкъейуя гупськэрт
Къубатий, ф!ахъус
напш!эу и цжъэр къыхунш!аш, - арат гъзуагулэ псальэр зэрыхъур... Пэму, адэр
диным ехьэл!а псальэмакъым
хувожву дихъэхат, ит!ани...

Къадым и алътес хъэлатыр ятІэм хэутат, щІыпІитІ-щыи пхисыкlат мафіэм, щихъым и гугъу пщіымэ, и нэгум къищыр гузэгъэгъуэрэ ныбэи-зыгъэрэт. Иджыпсту ар гукІэ зыі вэрэт. гіджыйсту артукі: къеджа къудейт щіэгъэкъузн пьэпкъ имыізу уафэр зэрыіэ-там теухуауэ Къуріэным ит усэ едзыгъуэми, аркъудейр ирикъуну къилъытэрт алы-хьым и лъэщагъым шэч льэпкъ къытемыхьэжыным! Пэжуи абы зыми зыгуэри пи-дзыжыфакъым - уафэм щІэ-гьэкъуэн иІэу зыльэгъуа щыгъэкъуэн иізу зылъэт ъуа щы-Іэкъым. Къадым гупсэхуу еда-цуэхэрт, арэзыуи я щхьэр ящіырт. Адэлджэрий уазыр игу хыхьауэ дин гурыщіэ куум иубыдауэ щыст. Ауэ къадыр щтэІэщтаблэу Къэзанокъуэм

штэіэштаблэу Къэ́аноккуэм хушіэпльырт - зыгуэр къыкіэ-щіндээнкіэ шынэу.
- Нтіэ, алыхьым и пащхьэм щыээхуэдэмэ, ціыхум диныр и фіэщ зэрыхьумрэ и Іузхущіа-фэ дахэмрэ фіэкіа алыхьыр запл. шымычама этогийзэплъ щымы!эмэ, дэнэк!э умы-гъэзами, хэт и дин щ!экъуи тхьэмыщкІэрэ алыхыи бе-гъымбари къизымыдзэу зи гъащіэр зыхьыр хуэщіауэ - ?евт дыщірихьэліэр - ?евт дышірихьэліэр

псэууэ сыт дышірикбэліэр? -шіэупшіаш Жэбагьы. Къадыр шэху гуэрым щы-тьуаээ нэжьей, пыгуфыкіаш; - Алыхыым и пащхьэ кънкіа тхылтым итш; «Алыхым эак-хуейм шканыр Іэмыщіэ изкіэ ирет, е мардэ нахуэм тре-щіыхы». - Атіэ, а тхыльым щжьэ ит шхыныр «льаіуэ псом яхури-

шхыныр «лъаlуэ псом яхури-къун хуэдизу» алыхыым ярет жиlэу? Къадыр губжьауэ папщэри,

къвдыр гуожьвуэ папшэри, кlыхву тепсэльыхву щімдащ дин Іуэхугъуэхэм. Псалъэзыуба мыхъу дэнэ къэна, атіэ «Къуріэным и фіыідагъэ» куу пкыпльыпіэ зимыідагъэ куу пкыпльыпіэ зимыідагъэ куу мкіпльыпіэ зимыідагъэ кум жигъэзэрыхьащ,
езыри хэзэрыхьац,
езыри хэзэрыхьац,
езыри хэзэрыхьаць
уклаги.

кіуэціыр щым хъуащ. Ей, ауэ сытми и нэ къикірэт Къубатий и псалъэ яхилъхьэ-ну! Ауэ абы нэхъыщіэ мыбдеж

ну: луз абы нэхьыщэ мыодеж щыіэтэкьым... Итіанэ зыгуэр щіэупщіащ, дин псори зы тхьэм къыбгъэ-дэкіа? - жиіэри. Къадым Іупсыр къыіурип-хъыу, жиізкэр къыбгурымы

Іуэу гъумэтіымащ икіи и Іэхэр ищіащ ар имыдэ у.

Нэхъыжьхэм ящыщ гуэрым и псалъэр иукъуэдиящ зэныкъуэкъухэр зэригъэкlуж щlы-кlэу, егъэлеиlуауэ муслъымэн кізу, егъэлеиіуауэ мустымэн диным щытхьуу, абы щыгъуэ-ми ислъамым и ныкъуэ-къуэгъу нэхъшдкъэм - чыри-станым - и жагъуэ зэримы-

щІыным иужь иту: - Еджа гуэрхэм жаlэу сэ зэхэсхыгъащ, пэжуи къыщіэ-кіынщ, уи фіэщи пщіы хъунш мыпхуэдэ псальэ. Дэтхэнэ динри ипэжыпІзкІэ тхьэ за-къуэм деж къокІ. Бегъымбар псори абы къигъэщІащ, абы и уазхэр ціыху ціыкіум деж къа-хьэсыну. Япэу къигъэщіащ Мус сэ, журт лъэпкъым я акъылым зригъэу зэшыну. Хьисэ къэ кІуэным хуигъэхьэзырын щхьэ кІэ. И чэзу къэсри, Хьисэ къи

Нартшу. - И шхьэр яуlа нэужин а зэрынэфіэгуфіэ ар? - (Къыкіэльыкіуэнущ).

XIX лІэшІыгъvэ мыт льагапіэмоэ я тепльэр сурэтыші мыціыхум ишіаш хьэмахүэрэ Бырл

Бгырысх эмрэ тэтэр хэмрэ я зэх эуэ. Гравюрэр XIX ліэщіыгъуэм ящіащ.

● Ди лъэпкъэгъу ціэрыіуэхэр

Адыгэ генералхэмрэ адмиралхэмрэ

(XVIII ліэщіыгъуэм - XX ліэщіыгъуэм и пэщіэдзэм)

Абдурэхьман (Къарэхьу) ФІьщіэ Жантемыр и къуэ (1817-1872), генерал-майор (1867) Къэбэрдей уэркъщ. И адэр ыс офицеру щытащ, Кавказ

урыс офицеру йыташ, Кавка бгырыс эскапрон ныкызуам хэтац, Щамил Кьэбэрдейм кышыгчуам шыгкуэ зэрихыа лыгьэм папш[э (1846) штабс-капитан и]ы кыыфашаш, Ана-пэ дэса эскапроныр [эш]-лыш, полопковник хэуауэ-Лсыкы адрыш и се ремэлыхэм, уужыб — нэтэүей жылыхэм, уужыб — нэтэүей жылыхэм, тахыады ушагаш, Анно орде-ным 13-нэ, 2-нэ дамыг-ээхэр Рапаримио орденым 4-нэ, 3пым и 3-на, 2-на дамы вазар, Владимир орденым и 4-на, 3-на дамыгъахар, Станислав орденым и 1-на дамыгъар къратащ. Унагъуэ пщыкlyтl хъу хъабла Балъкъ псыхъуа щијащ. Дзэ къулыкъум къы-хэкіыжа нэужь, ротмистр Къармэ Къызылбэч и къуа-жэм (Къармэхьэблэ) дэсащ.

Альтудокьуэ Тепсэрыкьуэ Хьэмырээ и къуэ (1832-1898).

генерал-майор (1890) Уэркъ унагъ уэм къыща. хуащ (Къундэтей Езанэ, иджы Шэджэм къалэ). Урыс пащты-хьым и щхьэхъумэ Кавказбгырыс эскадрон ныкъуэм х этащ. 1855 гъэм 15-нэ Твері драгун (шу) полкым хагъэ-хьащ. Урыс-тырку зауэм (1853-1856), Кавказ зауэм 1857-1864) хэташ. Урыс-тыр-ку зауэм (1877-1878) и зэманым 2-нэ Бгырыс - Мэздэгү полкыр Іэщіэльащ, 1880-1886 гъэх эм Тэрч къэзакъыдзэхэм гьэх эм Тэрч кьэзэккьыдээхжи пышц Сунжу полкым, Бгы-рыс-Мээдэгу полкым, Кубань кьэзакьыдээм щыш Умань шу полкым я Ізтацихым, Станис-лав орденьм и 3-нэ, 2-нэ да-на 1-нэ дамыг-эхэр, Георгий орденым и 4-нэ дамыг-эр, Георгий орденым и 4-нэ дамыг-эр къраташ, 1890 гьэм дээм кьыхэкымый кьундэтей дэ-сии, 1890 гьэм дээм кыхэкымый куундэтей дэ-сии.

Анзор Къесын Мысост и къуэ

Кьэбэрдей окружной судыми пертутату шьтащ Владиманкая судим хэташ. Станислае орде-ньм и 4-из. 2-из. 1-из дамы-гьэхэр. Анна орденым и 3-из. дамы-гьэх Владимир орденым и 4-из. 3-из. дамы-гьэх Владимир орденым и 4-из. 3-из. дамыгьэх Балдимир орденым и 4-из. 3-из. дамыгьэх Балдимир орденым и 4-из. 3-из. дамыгьэх дамыг 3-из. 3-из. 3-из. 4-из. 4-из. 4-из. 5-из. 5-из. 5-из. 5-из. 5-из. 5-из. 5-из. 6-из. 6-из. 6-из. 6-из. 7-из. 7-из. 7-из. 7-из. 7-из. 7-из. 8-из. 9-из. 8-из. 9-из. 9-из.

Анзор Мудар Къесън и къуз (180. 1927) (180. 1927) Пакстуэлізаш унагъузм къы-щальхуащ (генерал-майор Ан-зор Къесън и къузщ). Сим бирск кадет корпусым ще-джащ, шудаэхэм къульщая прави, шудаэхэм къульщаний (1904. 1905) шищащ. Урыс (1904-1905) шызэрихьа лІыгъэм папщіэ Георгий орделіытьм папшіл Георгий орде-нью и 4-из дамытьзр, Ання орденью и 2-из дамытьзх до-станислаю орденью и 2-из да-мытьзр, Япэрей дунейпсо за-мытьзр, Япэрей дунейпсо за-таш, 1919 гъзм тъвтам къв-таш, 1919 гъзм тъвтам къв-цашіардазуз окъвкъм пицонд Къзбэрдей из дивитэзм и 1-из оригадям и унафэшіц, диви-зэри 1эшіэльящ (1919 гъзм оругарам и унафэшіц, диви-зэри 1эшіэльящ (1919 гъзм уз), 1920 гъзм жэкум инаш, Xъэлэб (Сирием) щыліаш, Хьэлэб (Сирием) щыліаш,

Анзор Хьэту (1802-1856), - майор (1855) генерал-манор (1000) ЛІакъуэлІэш унагъуэм къы щалъхуащ. Дзэм щыхыхьары 1830 гъэрщ, Кавказ-бгыры эскадрон ныкъуэм хэтащ. 1830-1831 гъэхэм Польшэм щызэуащ, орден, медаль льапіэ зыбжанэ къратащ. 1845 гъэм пащтыхыым и шхьэхьумэ Кавказ-бгырыс эс-кадрон ныкъуэм и Ізтащхьэ хъуащ. Къэбэрдейм къуажэ щијащ (Анзор Хьэту и къуа-жэ, иджы - Хьэтуей).

екович-Черкасский Федор Александр и къуэ (Тембот.Темырболэт Къэмболэт и къуэ) (1789-1833), генерал-майор (1828) Пщы унагъуэм къыщаль-

Пщы унагъуэм къыщаль-хуащ (Бэчмырзэхэ). Къызы-щальхуар Къызларщ. Адыгэбифалькуор Кызыларии. Адыгаб-замуа умысыбазмуа измыші, тыркубай, жырыпыбай, тэтэ-рыбай ишізу шытаці. 1815 тьзм Вильно кыулькоу шушіаці (ге-нерал Милорадович деж.), 1816 тьзм генерал Ермопо-вым и адыгатит кыуаці, абы шіытыу 1817 тьзм Перснем шіытыу 1817 тьзм Перснем шіытыу 1817 тьзм Перснем пыбаш. Казарс. Эрзерум лем образовання правиты парам пырам парам правиты парам пырам парам пара

Бекович-Черкасский Тембот Жанхъуэт и къуэ (Федор Николай и къуэ) (1870-1953), генерал-майор (1919) Пщы унагъуэм къыщалт (Бековичха и къуажа»

хуащ (Бековичхэ я къуажэм, иджы Мэздэгу районым хыхьэ Къызлар къуажэм). Ставро-поль дэт гимназиер къиухащ (1891);1901-1903 гъэхэм ным Шэрджэс шу дивизэм к 2-нэ бригадэр ІэщІэльащ 1919 гъэм и пэщІэдзэм Къэ пэтэ гъэм и пэщиэдээм къз-бэрдей шу дивизэм и Іэтащхьэ хъуащ. Къэбэрдейм и унафэщі къулыкъури зэрихьащ. Хэку зауэм и ужкый Ястамбыл Іэп-хъуащ, Кавказ Ищхъэрэм ис льуащ, кавказ гіщльэрэм ис бгырыс льэпкьхэр щхьэхуит щыжыным телажьэ комите-тым хэтащ, 1924 гьэ льандэ-рэ Франджым щыпсэуащ, «Урыс льэпкъ зэщ!эхъееныгъэм» и тхьэмадэу щытащ. Урысейм и пащхьэм щилэ фы-щэм папщэ къратащ Аннэ ор-деным и 4-нэ, 3-нэ, 2-нэ да-мыгъэхэр, Станислав ордемыгъэхэр, Станислав орде-ным и 2-нэ, 3-нэ дамыгъэхэр, Владимир орденым и 4-нэ, 3-нэ дамыгъэхэр, Георгий орде-ным и 4-нэ дамыгъэр (3-нэ да-мыгъэри къратын хуейуэ ягъ-элъэгъуауэ щытащ).

Бекович-Черкасский пмырзэ Бэчмырзэ и къуэ (1698-1765),

(1698-1765), генерал-майор (1744) Пщы унагъуэм (Бэчмырзэ-хэ) къыщалъхуащ, урыс тхыдэм щыц!эры!уэ Бекович-Черкасский Александр и шыкасский Александр и шы-зарамышы, 1720-1721 гэж Петербург дэсац, 1722 гэм къмпыші эдзауз урысыдзэм кырлыкыу циціац, паштык Петр и нэуасэ цыятац, абы Икаспий эекіуэм кэтац. Уры-сейм Тыркум, Персем, Къра-мым яриціыла зауэхм жэтац, дээпц хэуау Кызлар дэсац.

Жамбэч Жантемыр Увжыкъу э и къуэ (1830-1907),

"(1830:1907)," Гуркь унагьзунь унагьзуны унагызывальных унагьзуны унагьзуны унагьзуны унагьзуны унагызыны нэ, 3-нэ дамыгъэхэр къратащ Кърым зауэм и зэманым Лиф ляндием цызэуаш, шуудээ Із-щіэльу. Дээ къулыкъум къы-хэкіыжа нэужь, Къэбэрдейм къигъэзэжри, Ислъэмей къуа-жэм щыпсэуащ.

Къчндет Жанхъуэт Къамбот и къуэ (1844-1913), генерал-майор (1901) Ліакъуэліэш унагъуэм кър щалъху ащ. 1-нэ кадег к орпу-сым (Петербург) щеджащ, шуудзэхэм къулыкъу щищащ, дзэм къыхэкlыжа нэужь, Тэрчлээм къыхэкыжа нэужь, Тэрч-кьалэ (Владикавказ) дэсаш, урысейи и пашхым щи1э оры-щэм папшцэ къратащ Аннэ орденым и 2-нэ, 3-нэ дамыгъэ-хэр, Станислав орденым и 2-нэ, 3-нэ дамыгъэхэр, Владимир орденым и 3-нэ, 4-нэ дамыгъэ-хэр, медаль лъап1э зыбжанэ.

Мэгъурокъуэ Пщыкъуий Долэт-Джэрий и къуэ (1789-1864), генерал-майор(1851)

генерал-манорі (в 2) і. Бжьзрынгру длэлікымі къы-хэкіаці, 1808 гъэм шышіадзауэ къэзакъыдзэм къулыкъу ци-шіащ, урыс-тырку зауэм (1808-1811), 1812 гъэм екіуэкіа Хэку зауэм хэтащі, 1826 гъэм 6-нэ шу полкым и Іэтащкъзщ, дэям къыхжімыха нэужк., Гривенскэ шэрджэс станицэм щыпсэуащ,

Адыл-Джэрий Мыхьэмэт-Джэрий и къуэ (1819-1876).

(1019-1870), генерал-майор (1867) 1839 гъэм щыщіэдзауэ урь зыдзэм къулыкъу щищіац сыдзэм къулыкъу µічи||ан, паштъркыми и цикъэхкум» Кав-каз-бгырыс эскаррон ны-къузм хэташ, 1847 гъзм. Кав-каз корпус шкъзхузм и дзэ-пщым и альототатиц. 181-гъзм Кавказ-бгырыс шу диви-зм и Ізганцъзъ хъузу в Варша-ва дъсащ, иужьы[узк] к убань къззакъ, питазъм и команира къззакъ диназъм и команира къззакъ диназъм и команира къзиц. Пащтъмх Александр П

къуэм) деж щылэжьащ. Адыгэ щіэныгъэлі ціэрыіуэ Хьан-Джэрий и шынэхьыщіэщ. Адыгэ тхыдэм, Іуэрыіуатэм те-ухуа тхыгьэ зыбжанэ къызэри-нэкіащ. Дзэм къыхэкіыжа нэ-

ужь, ісьяжь щыпсэдиц.

Къз.-Джэрий
Бахъты-Джэрий и къуз
(1807-1863),
генерал-майор (1859)
1826 гъзя шьщійдзару уры-сыдзэм къулыкъу шищіац.
урыс-перс заум (1826-1828)
хэташ, Кавказ-бгырыс эскад-рон ныкъузум, абъз шкъжійщІэ» дыщэ медалыр. Хопер, 2 нэ Кубань къэзакъ, Мэздэгу жермы медалыр, Хопер, 2-на Қубань кәзаны, Маздату полкхам, Қавказ линейізыка-закызыдам ні 8-нэ, 5-нә брига-дахым, Батаппашр куейи я Бташкэз шыташ, Оррен, ме-даль льаліз зыбжаны къраташ, «КъзжытБтэхэр къвызэрина-кіаш, Пушкиным и нэ/эусэ-цыаташ, араш (Къза-Джэрий и тыстыхэр с Современей» ка кызказкым тезьидар (1836), [Ізам кызказкым нэужь, Псыжы шыпгауши.

Уэлэгьей Сергей Георгий и къуэ

георгия и къуэ (1875-1947), генерал-лейтенант (1919) Натхъуэдж адыгэ л!акъуэ-л!эш унагъуэм къыщалъхуащ, Кадет корпус къиухащ. Шуудзэхэм къулыкъу щищащ, урыс-япон зауэм, Япэрей ду-нейпсо зауэм хэтащ. Хэку за-уэм и зэманым генерал Кор-ниловым дэзэуащ, 2-нэ Кубань корпусым, Кубань армэ и Іэташхьэу щытащ. Къэралы икіри, 1947 гьэ пщіондэ Мар

Асльэнбэч Абрам (1821-1900), вице-адмирал (1887) Къесынхэ къалъхуащ. Бал-флотым къулыкъу щыщіащ

Аслъэнбэч Богдан (1769-1844) (1/69-1844), генерал-майор (1835) 1786 гъэм щышіэдзауэ урыс флотым къулыкъу щищіащ. Анапэ деж тырку хыдзэм ще-зуащ. Владимир орденым и 4-нэ дамыгъэр къратащ

Бекович-Черкасский Александр Александр (Долэтджэрий) и къуз, *генерал-бригарцр 1778)* Пщы унагъузм (Бэчмырз хэ) къыщалъхуащ.

Черкасский Александр Андрей и къуэ (1698-1749), генерал-поручик (1741) Пщы унагъуэм къыщаль-хуащ. Черкасский Альджы-къуэ и къуэрылъхущ. 1708 гъэм шведхэм иращыла за-уэм хэтащ. 1733 гъэм Смоск и губернаторщ,

Черкасский Алексанли Андрей и къуз (1750-1815), генерал-майор

Пщы унагъуэм къыщалъ хуащ. Преображенскэ пол кым къулыкъу щищіащ

Черкасский Алексей Михаил и къуэ (1680-1742),

(1680-1742), генерал Пщы унагъуэм къыщалъхуащ. Къэрал лэжьакјуэ ц!эрыlуэш, Петербург и оберкомиссарц, сенаторш, 1719-1724 гъжэм Сыбырым и губернаторш, пащтъъх Петезанэм дэлэжьаш, 1741 гъзм Урысейм и канцлерышхуз (премьер-министр) хъуащ (премьер-министр) жьуащ Урысейм и орден нэхъ льапі: дыдэхэр къратащ (Первозван ный Андрей и орденымрэ Не и прет и орденымр вский Александр и орде рэ).

Черкасский Михаил Борис и къуэ (1882-1919), контр-адмирал (1917) Пщы унагъуэм къвщаль-хащ. Альдижикъуэ и къуэ Ми-хаил и щ|эблэш, 1901 гъзм хаил и щізблэці. 1901 г-зъм тенджыз корпусыр кънухащ, урыс-япон зауэм хэтац. Бал-тий флотым и штабым и Ізтащкьэщ (1917), Владимир орденым и 3-нэ, 4-нэ дамы-гъзхэр, Аннэ орденым и 2-нэ, 3-нэ, 4-нэ дамыгъзхэр, Ста-нислав орденым и 2-нэ, З-на, 4-нэ дамыгъзхэр, Ста-нислав орденым и 2-нэ, З-на, 4-нэ дамыгъзхэр къратащ. Граж-дамыгъзхэр къратащ. Граж-дан зауэм и зэманым Украи-нэм щаукаш,

Черкасский Петр

Борис и къуэ, генерал-аншеф ы унагъуэм къы хуащ. Алыджыкъуэ и къуэ Михаил и къуэрылъхущ. 1718 гъэм щыш[эдзау э дзэм къу-лыкъу щищ[аш, Урыс-тырку зауэм щыгъуэ (1735 гъэм) Жърымыр къэзыщтахэм яхэ-тащ, 1760 гъэм Москварэ Московскэ губернэмрэ я генера. губернаторщ. Невский Алег сандр и орденыр кърата.

1768 гъэм ліащ. КЪЭЗАКЪ Асльэн

2005 гъэм жэпуэгъуэм и 13-м Налшык къытеуахэм зэрахэтам къыхэкіыу КъБР-м и хабзэхъумэ органхэм къалъыхъуэ:

Астемыр Анзор Елдар и къузр, 1976 гъэм дыгъэгъазэм и 3-м къалъхуар, КъБР, Тырныауз къалэ, Мусукаевым и уэрамым тет 10-нэ унэм хэт 72-нэ фэтэрым

тет 10-нэ ўнэм хэт /с-то-цатхар. 2006 гъэм шыщхьэіум и 22 лъандэрэ дуней псом къыща-лъыхъуэ. УФ-м и УК-м и 209-на статьям и 2-нэ Іыхьэм, 205-на статьям и 3-нэ Іыхьэм, 226-на стать

къыщыгъэлъэгъуа щ!эпхъаджагъэхэм пап Налшык къалэ округым щы!э УВД-м къелъых

Жаным Алим Хъзсэнбий и къурь 1978 гъзм мазаем и 2-м къзлъхузъ Бъл малимыхъхъм и 20 добът ма малимыхъхъм и 20 добът ма и 217-м за при за пр хэм папщіэ, Шэджэм муниципальнэ ра шыіэ ОВД-м къелъыхъуэ.

Этезов Валерий Борис и къуэр, 1982 гъэм щІышылэм и 19-м къалъхуар, Хъэсэней къуа-жэ, Аттоевым и уэрамым тет уч 12 «в»-м хэт фэтэр №62-м щат-

хар. 2006 гъэм мэкъуауэгъуэм и 5 лъандэрэ дуней псом къыща лъыхъуэ. УФ-м и УК-м и 317-н льыкыув. УО-М и УК-М и 317-Нэ статьям, 209-нэ статьям и 3-нэ Іыхьям, 205-нэ статьям и 3-нэ Іыхьям, 222-нэ статьям и 3-нэ 105-нэ статьям и 2-нэ Іыхьям, 222-нэ статьям и 3-нэ 105-нэ статьям и 2-нэ Іыхьям кышыгъэлъэгъуа щ

Малкаров Ахмадия Сэлихь и къуэр, 1970 гъзм дыгъэгъззом и къуэр, 1970 гъзм дыгъэгъззом и 3-м къальтуар, Хысэгый къуа-жэ, Майскэ уэрамдахым тет 21-нэ унэм шатхар. 2006 гъзм мэкъуаутъуэм и 377-на ульякъуэ. УО-м и УК-м и 377-на статъми, 29-на статъми и 3-м зыкъям къузи у 22-на статъми и 3-м зыкъям къузи и 3-м за статъми. 22-на статъми и 3-м зыкъям къузи за съветъям и 2-м за статъми и 3-м за съветъям и 2-м за съветъям и 2-м за статъми и 3-м за съветъям и 2-м за съветъям и 2-м за съветъям и 2-м за статъми и 3-м за съветъям и 2-м за съветъям и 2-м за съветъям и 2-м за съветъям и 2-м за съветъям за съветъям и 2-м за съветъям и 2-м за съветъям и 2-м за съветъям за съям за съветъям за съветъям за съветъям за съветъям за съветъям з 105-нэ статьям и 2-нэ Іыхьэм къыщыгъэлъэгъуа шІэпхъаджагъэхэм папшІэ. Налшык къалэ окоу

гым щыІэ УВД-м къелъыхъуэ

Мамеев Рустам Далхьэт и къуэр, 1974 гъэм шыщкызум и 6-м къалъхуар, Хьэсэней къуа-жэ, Майскэ уэрамдэкіым тет 10-нэ унэм щатхар. 2006 гъэм мэкъуауэгъуэм и 5

лъандэрэ дуней псом къыща лъыхъуз. УФ-м и УК-м и 317-на льыхьуэ. УФ-м и ук-м и згг-н статьям, 209-нэ статьям и 3-н-lыхьэм, 205-нэ статьям и 3-н-lыхьэм, 222-нэ статьям и 3-н-105-нэ статьям и 2-нэ lыхьэм къ щ|эпхъаджагъэхэм папщр, Нал гым щыіз УВД-м къвлъыхъуз.

м щатхар. 2006 гъэм мэкъуауэгъуэм и 5 лъандэрэ дуней псом къыща-лъыхъуэ. УФ-м и УК-м и 317-на статьям, 209-нэ статьям и 3-на Іыхьэм, 222-нэ статьям и 3-нэ 105-нэ статьям и 2-нэ Іыхьэм къ щіэпхъаджагъэхэм папщіэ, Н гым шыіэ УВД-м къелъыхъуэ

Техьэж Залымхъан Мухьэмэд и къуэр, 1981 гъэм жэпүэгьуэм и 4-м къалъхуар, КъБР, Налшык къалэ, Гагариным и уэрамым тет 170-нэ үнэм хэт фэтэр 127-м шат-

кар. 2006 гъэм накъыгъэм и 31 лъандэрэ дуней псом къыщалъ-ыхъуэ. УФ-м и УК-м и 317-нэ статьям, 209-нэ статьям и 3-нэ Іыхьэм, 205-нэ статьям и 3-нэ

Іыхьэм, 222-нэ статьям и 3-нэ, 105-нэ статьям и 2-нэ Іыхьэм къыщыгъэлъэгъуа щіэпхъаджагъэхэм папщіэ, Налшык къалэ ок гым щыіэ УВД-м къелъыхъуэ.

Жырыкъ Аслъэн Аниуар и къузр, 1976 гъэм дыгъэгъазэм и 13-м къалъхуар, КъБР, Шэджэм район, Щхьэлыкъуэ къуажэ, Се-вернэ уэрамым тет 76-нэ унэм

щатхар. 2006 гъэм мазаем и 22 лъандэрэ дуней псом къыща-лъыхъуэ. УФ-м и УК-м и 317-нэ лыхьзув. Уи-м и Ук-м и 31/-нз статым, 209-нэ статыям и 3-нэ lыхьэм, 205-нэ статыям и 3-нэ lыхьэм, 222-нэ статыям и 3-нэ, 105-но статыям и 2-нэ lыхьэм къыщыгъэлъэгъуа щ!элхъаджагъэхэм папщ!э, Шэджэм муниципальнэ районым щы!э ОВД-м къелъыхъуз.

Жырыкъ Арсен Аниуар и къуэр, 1974 гъзм фокlадям и 15-м къалъхуар, КъБР, Шэджэм район, Щхъэлыкъуэ къуажэ, Се вернэ уэрамым тет 130-нэ унэм щатхар.

2007 гъэм мэлыжыхым и 22 лъандэрэ дуней псом къыщалъыхъуэ. УФ-м и УК-м и 317-нэ статьям, 209-нэ статьям и 3-нэ

Іыхьэм, 205-нэ статьям и 3-нэ Іыхьэм, 222-нэ статьям и 3-нэ, 105-нэ статьям и 2-нэ Іыхьэм къыщы гъэлъэгъуа щіэпхъаджагъэхэм папщіэ, Шэджэм муниципальнэ районым щыіэ ОВД-м къе-

Джангуразов Хьэким Мурат и 20-м къалъхуар, КъБР, Хьэсэней къуажэ, Майскэ уэрамдэкіым тет 13-нэ унэм щатхар. 2006 гъэм мэкъуауэгъуэм и 5

лъандэрэ дуней псом къыща-лъыхъуэ. УФ-м и УК-м и 317-нэ статьям, 209-нэ статьям и 3-нэ Ш

Іыхьом, 222-нэ статьям и 3-нэ, 105-нэ статьям и 2-нэ Іыхьом къыщыгъэлъэгъуа щіэлхъаджагъэ-хэм папщіэ, Налшык къалэ округым щыіэ УВД-м къелъыхъуэ.

Мыхэр къальыхъуз стузыльытанхъэ

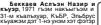
Къущхьэ Мурат Башир и vэр, 1977 гъэм мэлыжьыхьым 4-м къалъхуар, КъБР, Кэнжэ /ажэ, Къатхъэным и уэрамым

тет 66-нэ унэм щатхар. 2007 гъэм мэлыжьыхьым и 22 лъандэрэ дуней псом къыща-лъыхъуэ. УФ-м и УК-м и 317-нэ статьям, 209-нэ статьям и 3-нэ Іыхьэм, 205-нэ статьям и 3-нэ

пильлип, сир-на статьям и 3-на Ныхьэм, 222-на статьям и 3-на, 105-на статья 2-на Іыхьэм къыщыгъэлъэгъуа щіэлхъаджа хэм папщіа, Налшык къала округым щыіа УВ къелъыхъча

Беккаев Руслан Назир и къура, 1967 гъзм мазаем и 9-м къвлъхура, КъБР. Эльбрую къвлъхура, КъБР. Эльбрую и 9-м къвлъхура, КъБР. Эльбрую и 9-м къвлъхура, КъБР. Эльбрую и 6-л къвлара друней поом къвіщальськур. УФ-м и УК-м и 286-и статъям и 2-н въкъзм къвіщагъзлътъгъу щјалхъаджагъзхэм папщіз, іуацхъзмажуза муниципальны ј ОВД-м къелъыхъуз.

лъандэрэ дуней псом къыща лъыхъуэ. Циркуляр №2005/27 2003 гъэм шышхьэіум и 20-м УФ-м и УК-м и 205-нэ статьям и 3-нэ Іыхьэм къыщыгъэлъэгъуа щіэпхъаджагъэхэм папщіэ, Іуаш

Битиров Эльбрус Хъызыр и къузр, 1970 гъэм шышкъзум и 15-м къалъхуар, КъБР, Шэджэм Етјуано къузжэ, Степной уэра-жым тет 47-ю унэм щаткар. 2003 гъэм щэкlyэгъуэм и Лъандэрэ дуней псом къыща-лъыкъуз. УФ-м и УК-м и 205-19

зызэщіэзыузэда гупым зэрахэтам къыхэкіыу къалъыхъуэ:

тет 6-нэ унэм щатхар. УФ-м къыщалъыхъуэ. УФ-м и УК-м и 222-нэ статьям и 3-на Іыхьэм, 317-нэ статьям къыщы-

Гулиев Марат Азрэт и къуэр, 1965 гъэм щІышылэм и 2-м къалъхуар, КъБР, Налшык къалэ, Мусукаевым и уэрамым тет 42-нэ унэм хэт 7-нэ фэтэрым щат

Занкишиев Алим Рэмэзан и къуэр, 1982 гъм гъатхэлэм и къужар, 1982 гъм гъатхэлэм и къужар, Къбр. Жомтхъ-лэ Ипщэ къужа, Центрально урамым тет 62-нэ уном щатхар, УФ-м и Къвщалъъйхъу. УФ-м и Към и 317-нэ статъям къвщыгъэльъ

цатхар. УФ-м къыщалъыхъуэ. УФ-м и УК-м и 317-нэ статьям къыщы гъэлъэгъуа щІэпхъаджагъэм

Къэсей Артур Мухьэмэд и къузр, 1975 гъэм мэлыжыхым и 28-м къалъхуар, КъБР, Бахъ-сэн район, Бахъсэн къалэ, Кир-пичнэ уэрамым тет 99-нэ унэм

УК-м и 317-нэ статьям къыщы-гъэлъэгъуа щІэпхъаджагъэм папщіэ, Бахъсэн къалэ округым щыіэ ОВД-м къелъыхъуэ.

Щоджэн Хьэдис Борис и кьуэр, 1976 гьэм щэкіуэгьуэм и 14-м кьальхуар, КъБР, Шэджэм район, Шэджэм къалэ, Октябрьскэ уэрамым тет 204-на унэм щатхар.
УФ-м къышалъыхъчэ. УФ-м къышальыхъчэ.

унэм щатхар.
УФ-м къыщалъыхъуз. УФ-м і
УК-м и 318-нэ статьям и 1-нэ Іы
хьэм къыщыгъэлъэгъуа щіэл
хъаджагъэм папщіэ, Налшы
къалэ округым щыіз УВД-м къе

Бабочиев Игорь Къвабоч и къувр. 1973 гъзм щ Івшылом и къувр. 1973 гъзм щ Івшылом и съя къвлъ. Северно узрам, уно 18, фотору Събът и шатар. Убъл и шатар. Убъл и къвщалъвискуз. Убъл и 166-из статъли и 2-из Іътъм къвщитъзлътогу а щ Ізлижатьсям папціа, Лэскэн ОВД-м къвтыжура шатар.

Джаппуев Аскэр Тембот и курэр, 1971 гъэм щіышылэм и 14-м къвлъхуар, КъВР, Іуацизъ-мажуэ район, Тырныауз къвла у 1970-м къвшальзкуэу, УО-м и цатхар, УО-м къвшальзкуэу, УО-м и 1976-м къвшальзкуэу, УО-м и 1976-м къвшальзку

щатхар."
УФ-м къыщалъыхъуэ. УФ-м и УК-м и 318-нэ статьям и 1-нэ Іыхьэм къыщыгъэлъэгъуа щіэп-хьаджагъэм папщіэ, іуащхьэма-хуэ мүниципальнэ районым щыіэ ОВД-м къелъыхъуэ.

Атмурзаев Бузджигит Хьэсэн и къуэр, 1979 гъзм макъузаузгъузми и 25-м къяльхуар, КъБР, Гундэ-лян къузажъ, Бештокъузм и урамым тет 10-на унам щатхар. УФ-м и УК-м и 208-на статъям къщшигълэльогъу шірикъаджагъзм папщід, Іуацихымахуз муниципальна районым щы 13 ОВД-м къельыхъуз.

«а»-м щатхар.
УФ-м и УК-м и 208-нэ статьям къыщыгъэлъэгъуа щ!эпхъаджа-гъэм папщ!э, lуащхъэмахуэ му-ниципальнэ районым щы!э ОВД-м къелъыхъуэ.

щатхар. УФ-м и УК-м и 208-нэ статьям къыщыгъэлъэгъуа щ!эпхъаджа-гъэм папщ!э, Іуащкъэмахуэ му-ниципальнэ районым щы!э ОВД-м къелъыхъуэ.

Джатауэ Залым Хьэмид и къуэр, 1982 гъэм къалъхуар, КъБР, Налшык къалэ, Январым и 9 уэрамым тет 140 унэм хэт 68-нэ фэтэрым щатхар. Налшык къалэ округым щыІэ УВД-м къелъыхъуэ

Жэмыхъуэ Суфян Сэрэждин и къуэр, 1981 гъэм къалъхуар, КъБР, Налшык къалэ, Фурмановым и уэрамым тет уно 12 «б»-м хэт 40 фэтэрым щатхар.

УФ-м къыщалъыхъуэ. Р/Д №30/9-08, 2008 гъэм и мазаем и 19-м ятхар. Налшык къалэ округым щыІэ УВД-м къелъыхъуэ.

Нэхущ Руслан Бетіал и къуэр 1958 гъэм къалъхуар, КъБР Бахъсэн къалэ, Лениным и уэра мым тет унэ 132-нэм хэт 6-нэ фэ-тэрым щатхар. Паспорт 8303 467029 2003 гъэм мэкъуауэ-уэм и 6-м Бахъсэн РОВД-м къритащ. Хамэ къэрал паспорт серие 60 №4457613 2003 гъэм

мэкъуауэгъуэм и 16-м къратауз иізщ. УФ-м и УК-м и 33-нэ статьям и 4-нэ Іыхьэм, 205-нэ, статьям, и, 3-нэ, Іыхьэм, къышыг ээлээгь и щІэпхъаджагъэхэр илэжьауэ хуагъэфащэр къапъыхъуз Р/Л №55/46-05 2005 гъзм шэкіуэ-

КВАЛЬЫХНУВ. УЧД пякоо/но-ио дойо гоэм щолгуог Гъузм и 30-м яткар. УФ-м къыщальыкъуз. УФ-м и УК-м и 126-но ста-тьям и 1-но Ірмсьм илкъ иткіо уголовно Іузху къа-Іотащ, ціыхур ядыгъуауз.

Пщіз зыкуэтщі республикам и цізхухзі Къэрал кіузці іўзхухамкіз органхар дыфшогуть фыкъвід-даляжьону мкіл данывользі у жабзаншагьзкіз ащакіз зацірузада гулым хэтху шізлхъаджагь хызлыххуза зылжыхам я хацівлізр къвшізгъз-щынымкіз даізлыксуэтьу фыкъвытухухьуну. Мыхьанэ зий хыбар къвыдазыгьаціям, хэтим, хэіущівіту тщіннукъвм, акашашууз еттынущ. КъБР-м щыі з МВД-м и телефонхэр: 40-49-41; 40-49-11.

УФ-м и Прокуратурэм и Следственнэ комитету КъБР-м щыІэ: 40-46-13.

Къэрал кіуэці іуэхухэмкіэ министерст КъБР-м щыіэм Уголо къэлъыхъуэныгъэмкіэ и управле

Беккаев Аслъэн Назир и иэр. 1971 гъэм накъыгъэм и

№25-м щатхар. 2002 гъзм шыщхьэ!ум и 16

Джаппуев Адэмей Руслан и къуэр, 1975 гъэм щіышылэм и 25-м къалъхуар, КъБР, Бахъсэн Ипщэ къуажэ, Новая уэрамым

гъльэм, эт/-нэ статьям къыщ гъэлъэгъуа щ!эпхъаджагъэх: папщ!э, lyащхьэмахуэ муниц пальнэ районым щы!э ОВД-м

цатхар. УФ-м къыщалъыхъуэ. УФ-м и

Льэнкь эххиныкі зиіэ дэтхэ-пэри шымыгуфіыкіынкіэ 12-мал имыіэ пукьрей замным Кьэборлей прахо театрым шо-кіуэкі литератур-макьамэ шыхь эхуэмылэхэр, этушіэ гьэшіэткуэтхэр, тыалышіа, ахурналышііэхэм я «пэтеувэ-

АПХУЭДЭХЭМ ящыщ зы къудей мыхъуу, гупсэхугъуэ къозыт пщыхъзщхъэ дахэ хьуат усакІуэ, журналист, «Горянка» газетым и редактор ихуъзышхъэ Къаныкъу Заринэ и «Уэрэ сэрэ» усэ тхылъыщІзм и «э эрэ сэрэ» усэ тавыгвыщтэн тхьэмахуэ кІуам иращІэкІа зэ-хыхьэр. Пшыхьыр дахэ, гукъ-инэж икІи щІэщыгъуэ зэрыхьуар, къызэгьэпэщак уэхэм къазэрехьул Гар ядэльаг ьуп-хьэщ ар режиссер Гумэ Мари-иэ зэрызэхиг ъзувамрэ тхы-льым и теплъэри напэк Гуч Гуз-ри сурэт дахэк Гэзыг ъэщ Гэрэшіа сурэтыщі-модельер ціэры-Іуэ Сэралън Мадинэ сценэр

lya Сэралы Мадинэ сценэр кызыракардын тыншануы кызыракардыгы тыншануы метеринин тыншан тынш жуу зэрыщытыр. Ткыльым ущеджэк! ар зыгхар зэпсаль-эр, ильагьуныгьэмк!и, и шэху-хэмк!и, игу зэрыггьумк!и, зыгьэгуф!эмк!и зыдэгуашэр уи закъузу къыпщохъу, апхуэдз

дыдэун сыпэджэжарэт, усэбээм и «ІункІыбзэІуххэр» сІэщІэ-льащэрэт жыуегьэІэ. Дэтхэнэ зы усакІуэмн хуэдэу, Къаныкъуэм и творчествэм ди-хьэх, и япэ льэбакъуэхэм щы-Къаныкъууми творчеством ди-хож, и явл эпобакъухом щы-шалуз абы ээркенукъм мы-мын ты към узра-мын ты към узра-към зарини кул ща дру-аруа птани, към узра-към зарини кул ща дру-към зарини кул ща дру-към узра-къб КъХ-р към ухащ, од тура-къб други и прави и прави и към прави и прави и прави и към прави и прави и прави и към други и прави и прави и към прави и прави и прави и към прави и к

рыр. Щэнхабзэм, гъуазджэм, литературэм и лэжьак[уэ, щ[эны-гьэл[, адыгэ усыгъэм дихьэх куэд щызэхуэса гуф[эгьуэ пшы-хьым япэ псалъэр пратащ За-ринэ и тхылъыщ[эр кыдэгъэ-к[ыныр зи мыльку къыхэк[а,

гъужщ, сын усъргум усъргум къндукі, хаоза усъргум къндукі, хаоза хыкіакіз зэта-зэхучапсать зэта-кыкіакіз забор тум кънкіаркъз?» - жыфізнуми, усм и зухутымізр, и гунсыхізр, и гунсыхізр нэгы-

къыздэмыхъун къмфхэту къмпијэкІвникъми. А псом я икъэжращи, абы епизуэ Ткэм къару къмуимытаму, усэ пху-эткынукъмы. Араш усомра ар зытхымрэ нэхъ нэ лейкІэ деп-тъми усойуэ сэ къмпијэслъмтэр.

NºNº121-122 (21.280)

АдэкІэ утыкум кърагъэблэ-гъащ аргуэру зы ІутІыж КъБР-м и цІыхубэ тхакІуэ «Іуащхьэмахуэ» журналым и редактор нэхьыщхьэ, «пьэтеу-вэ» зыхуащІ тхыль цІыкІум пэублэ псальэхэр хуэзытха Іутіыж Борис. – ДахагьэкІэ, кьабзагьэкІэ,

Гум къијукјыр гим уројас

пшыхым дэ дегьэльагыу ди анэдэльхубээм ирипсэльэн, елэ-жын, зыгьэбээрэбээн цыхухэр дызэри1эр. Щхыгуэш Адэлбий кыхи-гындац Кыбордей драмэ теат-

рым и бжэхэр гуфІэгъуэ зэхы-хьэкІэ нэхъыбэрэ зэІухауэ зэ-рыщытыр, апхуэдэ щІыкІэкІэ

ныбжынцІэхэу Жамбэч Рабия, Щомахуэ Залинэ, Къэзан Фатіимэ, Къаныкъуэ Анфисэ,

КІарэ Альбинэ сымэ Заринэ и тхылъым ихуа усэ Іэрамэ къы-зэреджам, «Уэ пщІарэт си гум

зэреджам, «Уэ ищиарэт си тум и щытык/эр» усэмк/э ягьэу-вауэ «Хьэт» къэфак/уэ гупым и солистхэу Шакь Заринэрэ КІыщокьуэ Мухьэмэдрэ ягь эльэгьуа тепльэгьуэ дахэм.

эльэгьуа тепльэгьуэ дахэм, «Кабардинка» кьэрал кьэфак!уэ ансамблым хэт Битокъу Оксая» игьээапЦа «Хьыджэбз къафэм», езы Заринэ кьызэлжа усэ кымхуахэм. - Сэ хуабжэу си гуаллац мылгуэдэ пшыхь дахэ ди ныбхыэтьуфі икін усак!уэ 1ээз Къаныкыу Заринэ и щІыхык!з ээльзэхылар. - жи!аш Гумани-

цызэхуэхьэса тхыльщ нобэ Запытэхуэхьэса тхылтын нооэ за-ринэ ди пашкэь кърилтыхар, -живац борис. - Тхылтым и теп-льэр егутьчуау зэрыгызышТэры ишам, ар и ГэдакээшТэкы кылгы рыппацары и и изинэгы ктылгы кылгызы туулу кежку куппаба Гэдак тхылгым ди льэлик и гозикы именературам кылгызы псыкЫ тэмэм яЭлин, си туглэан тхильам ди лэлик поэтнем, литературм увылЫ цклэхул налистиком дауэр хыврынзу хомытми, сыт худлу фімуэ ар абы къемыхулізми, игури и псэри эдэшцы ри тхыльхэм кытазыльтатурэ. Ар Усынты-уиілци, Заринз, ар ди литера-турэм нэхуу хэлыхы-эфын Тхыж унші. А піцыхы-эцкльзм я Іуэху епльым ихуа усязыхы эр катальным ихуа усязых в регальным ихуа усязых в кыр дауын уламы ра правитуры на тхыльым ихуа усязых я регаль-тура, аны тубатуры дину кыр тура кыр тура тура на тумыным ихуа усязых я регаль-тура кыр тура кыр тура быр тура быр тура быр тура быр тура быр тура быр тумын быр тумын быр тура быр тумын быр т

КъБР-м и Парламентым и де-путат Джэш ФатІнмэ, Къэбэр-лей прамэ театрым и хуложепутат Джэш Фатіно, Кьоброжей дамо театрам и художествения унафэш!, УФ-м шһых ыйз и артист Шыбынхуэ Басир, Кыапыкчуэ Барин кынахуэ Жангулабтыс кыргы к

Пшыхьым хэтахэр усэм дихьэхат

• Зэпеуэхэр

Сабийхэм я нэкіэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Хэхак Гуэ комиссэм, Щэнхабээмрэ хьыбарегьащіэ ІзнатІэхэмкІэ министерствэм, КъБР-м и Сурэтьшіхэм я союзым ээгьусэу ирагьэкІуэкІа «Хэхыныгьэхэр - сабийхэм я нясіэ» республикэ сурэт эпв-уэм кърикІуахэр иджыблагьэ къапщытэжащ къызэгьэпэститутым и унафэщІым и къуэдзэ Жэмыхъуэ Суфьян къы щыпсалтэм. - Иджыри къэс дэ Гэмал дилаш адыгэлым и теплъэм, и зыщІыкІэм дэщІыгъуу люм, и зашівандом дошіватому и гурыть кангаріпічато усму зашіваліть трузізну. Зі гутку співір Щодобілні Іван ў Апій, КІуащ БетІал, КІвішокъу Аліні сыма, нотумушіхни зпірикоріш, ХІХ-ХХ пізшіва-труххім щіві абзытькутьохом я тепіль дахум теруха тхыто-хор къвізэрынам хуэду ківізуба ўзрэдкам къбумащ по и уехму Мукышеджей хы-больаткуэ пряжырей адыта-новання промінення подавання промінення подавання подав псэкіэ абы игъэвхэри, ахэр ищІыІу къимыщІын мурадкіэ зэрызиІыгъри, ибзыщІыну зы-хэт и гурыщІэхэр зэрыкъабзэхэт и гурыщіэхэр зэрыкваоээ ри, зэрыльэщри, зэрыльагэ-ри... Шэчи фэрыщіагъи хэ-мылъу сэ къызолъытэ Заринэ и

ри. Шэчи фэрынцагы хэмыльгу осыкотын хэринэ и Іздакышыку рактор учей пеом ими учей учей пеом учей учей учей учей пеом учей у

рышытыр, апхуэдэ шіцыбэкі у театрым шаухыкіаў узхугулушхуэ заразэфінхыр інкаэ лейуэ и гуага зэрыххур, с. п. е. к. т. а. к. т. х. э. м. митературэ шшыххэр Клабор-дей театрым и утыкум куэд ицау шратакуракіы хуему клабэрыйльнгэр. «Уэрэ сэрэ» ус ткыплым ира-шіэкі шшыхыбр ягьодухац урей Дажжымі бакамій Ізмой-рей Дажжымі бакамій Ізмой-ная праводу праводу клабор праводу установання праводу за праводу лъэныкъуэкІэ къыхуэ-гъэнакъым. И гум шышІэр нэ-

рыльагъуми, нэпс ткІуэпс къримыгъакІуэу ар къеджащ Абхъазым и щхьэхуитыныгъ-

Аохказым и шклохунтыныгьм шцээзууэ зи псэр выга и анькыпльхум хунуса сатырхжи. Ауэ гүфэгъуэ шыхкым и хабээхэм кьеээгынртэкым англуэду энцихьёўэ Зүнхьуэхэр ээхуашПыжыну: Чурей Дыжын игээр бжымий макымыхом шфэгу бжымий макымэхом шфэгу адырыгэ кьеджац «Гьэпсаль З шкломжыр» и

«Тълісалъэ шхэмыжы Гълісалъэ шхэмыжыр. Абы кънЈуэтжым ЩіодэГур тхьэрыкъуэр. Тхьэрыкъуэр ангьафізу Кърип и уэрэдым ЙодаГуэ щиху уардэр. Щихужыми и пипангэм Къвисэлъ-къаГунгуным Дохужбу вал ужел им. Догуфіэ акьужьыр. Акьужь щіэфинкіым Тхьэкіумэр гьэкіауэ Щіэдэіур пезущхьэрш. Пезущхьэм ящыщу Зы закъуэщ а макъхэм

Адисэ и текіуэныгъэ

. А 3ЭХЬЭЗЭХУЭМ хэтащ мы гъэм гъатхэпэм Шэ ржэм къалэ щекіуэкіа республик<u>э</u> чемпионатым яп: А 33-X5-330X/ЭМ хотащ мы г-юм г-ватколом Шэ-рижи неали шейукий реклупике чемпики-ягым яги увыпідр тъвщив-зыхвару шелат Тари турівлі хожо-команду въкьожар. Соча я зофіам щат-зыт-з-туащ Бога Хжмад, Акомын Залина, Шкэ-яныктуа Арсен, Акамын Адиса Сымы. Ожуму турів у харуурат-рухом казакіна ками. Игрызсиящі зи ньбихь пицаціам там, кузны-тар тырафікмаці цезны чехора указывам там, очко 11-м щышу 10-р зыїсрит-захвари. Дактыста щ фізкі выхужамька започрами шелекунаці Ади-сиціам праводу праводу праводу праводу щит-зувеці, медали 4, убоковы, саут-этару къва-дишці, Адиса иджы мізіці медалу 11, кубок выб-жена.

Зачий зыбт-задять тэри пишшим зыщіп-тактура КъБР-м шамматкамро шашкахамкі о и федерацям и президент Дішцяй Мадинаро Физкультураю спортымкі о кърал комитетым и унафърш Арфиуно Алгізанро. И пако Т эри такшиватіумах шаммат-шашка ктуб. Ар Ипша шівнаплам шынахальній за при за пако по пако по пакон фізици макту ар загуар дуней псом и чемпионка за-рькомунур.

рыхъунур. Ахэмын Адисэ ирагъэблэгъащ урыс шашкэхэм ка ручей поом пашэныгъэр къышыхыным техху кіз дунеи псом пашэныгъэр къыщыхыным теухуз кізух зэхьэзэхузу Адлер фокіадэм и 25 - жэпуз-гъузм и 5-хэм щекіуэкіыну зэпеуэм.

КЪЭМБЭЧОКЪУЭ Идар.

мие щіэныгъэхэм я доктор, профессор Къущхьэ Хьэсбий Бидал и къмен

ЦІЫХУХЭР я шыфэлыфэ цівклу. Эг я шыфэлівфэ-кіз зэрызжышджым хуэ дэ, я Іузхушіафэкін, дуней теты-кізкін, хьэлкін зэхуэдэкъым. Зи гутъу фхуэсщівнур зи Іузхушіафэхэмкіэ, щыгтыкіэ-кіз, хьэл-цэнкіз цівку цівіп-кьэ, гуащіафіэ, гуапэ жыхуа-і

куейм хыхьэ Аршыдан къуа-жэм 1953 гъэм къыщалъхуащ. Курыт еджапІэр дыщэ ме-далкІэ къиухри, 1970 гъэм КъБКъУ-м и химие-биологие къудамэм щіэтіысхьащ. 1975 гъэм КъБКъУ-р тху защіэкіэ къиухри, а гъэ ды-дэм Киев дэт Химиемкіэ институтым и аспирантурэм кlyaщ. 1980 гъэм кандидат, 1991 гъэм доктор диссертацэхэр ехъуліэныгъэшхуэхэр иІэу Киев щыпхигъэкІащ И ІэщІагъэкІэ электрохи

микщ.
Къущхъэр зыщеджа институтым 1978 - 1992 гъзхэм инженеру, щ!эныгъэ лэ жьа кlyэу, отделым и унафэщ!у щылэжьащ, Хъэсбий къыдигъэкlащ щ!эныгъэ лэжыгъэу гъэкlащ щіэныгъэ лэжыгъэу 228-рэ, абы ящышу патенту, автор щыхьэту 18. Къущхъэм и лэжьыгъэ хэмкіэ Урысейм и закъуэ мыхъуу, къэрал щыбми къщщацыху; Болгарием, Польшэм, ФРГ-м, Чекословакием, Шотландием, Инджы-лызым, США-м, Данием нэгьуэшіхэми. Псом хуэмы дэу, Къущхьэм нанохимиемкіэ ф иригъэкіуэкі къэхутэныгъэ-

И. ныбжыыр. ильас. 55-ра ирикьуаш Кьэбэрдей-Баль- кьэр кьэрал университетын и клине кърдамэм неорганическ- физическу физическу жимиемыр и кафедрам и корганическу физическу жимиемыр и кафедрам и корганическу жимиемыр и кафедрам и и нафраща. жи зытрах цІыху

хэмкlэ и ехъулlэныгъэ инхэм зырш, я нэхъ lyэху гугъу Хьэсбий и цlэр химием и дыдэми утригъэгушх узу, тхыдэм хьэрфышхуэкlэ гуфlэгъуэми нэшхъеягъуэ-иратхаш, ми цlыхум зыщlигъакъузу

1992 гъэм Къущхьэм и шІы-альэм къигъэзэжащ. 1999 нальэм кьигьэээжаш, 1999 гьэм къвщьщијэдзау э Хьэсбий неорганическэ -физическэ химиемкі в кафедрэм и унь-фэщіц икін абы льандэрэ лэ-жьыгьэшхуэ зэфінгьэкіащ, ар егьэджэныгьэрауи шіэны-гьэрауи ирехъу. Абы и щыгурыфіыгъуэ ціыхум и щап-хъэщ Хьэсбий. Абы и Іэщіажылгээшхүэ эзфінгьзийац, арегээджэныгээрич ирехэу. Абы и шылгыэри и урехэу. Абы и шылгыэги, Кыршкээм и унафэм арап, ара хъэщ льэсоии. Лоы и гэщгагъэм фіыуэ хещіыкі, и щіз-ныгъэмкіэ щізблэм жумарту ядэгуэшэф егъэджакіуэ-хи-мик къудейкъым, атіэ икіи мик къуденикъым, атіэ икій къуз гумашіэці, къузшыфіц, адэфіщ. Къыжыіапкъэн Хьэсбий и унагъузкій зэрыкъарзынэр: и щкоэгъусэ Къущкъэ Нелэ Налшык дэт школ-лицей №2-м урысыб-зэмрэ литературэмкіэ и егъэджакіуэ пашэш. Ипкъу Динэрэ и къуэ Рустамрз КъБКъУ м и ме дицинэ къу RьБКъУ-м и ме дицина къу-дамар къаухри, я щіаныгъар Москва ординатурэм щыпа-щащ икін ехьулізныгъзшхуз-хар яізш. Сытым дежи ху здау, Хьэс-бий къщщалъхуа махуэм ири-къэлау м къралыгъуэ жы-къэхэм къикіыу хъу-тъкігъа гуапа куэд къыіары-хьащ.

хьащ. Хьэсбий и лэжьыгъэкІэ и

квару ильыгыуэш, мурад куэд дыда иlэши, дохьуэхьу ахэр псори кевсыулану. Узыхэтым ягу удыхьэу, хуэлшарэ зыхашымдэ, ум гугтуехьым гуапау къыпа-джэ жу, уи зэф!экlым къри-ицэ цэху дахэм уигу хи-гвахьуэу илъэс куэди!з ут хуэлсэуну ди гуапэш, хуэпсэуну ди гуэплэш. Ди егъэджакіуэ щыпкъэ, ди ущиякіуэ ізэз икіи ди лэжьэ-гьум дохьэухъу къыщалъхуа махуэмкіэ.

ВЫНДЫЖЬ Мадзерэ, химие шілыгъэхэм я кандидат, КъБКъУ-м неорганическэ-физическэ химиемкіэ и кафедрэм и доцент. ВЫНДЫЖЬ Мадзерэ, химие шіэныгъэхэм я

ГъэщІэгъуэнщ

Езы телефоным

хъыбар

ярегъащІэ ▼ Урысей Фелерацэм и МЧС-м и Управленэ нэхъы-щхьэу Къэбэрдей-Балъкъэр

Республикэм щыГэм щагьэ-уващ мафГэсым и шынагъуз къыщыкъуэкГам деж GSM-

хьыбар езыгьэхь автомати-кэ системэ. Абы щымыуэу

къещІэ икІи шынагъуэ зэ

рышыІэмкІэ напІэзыпІэм хъыбарыр нрет 01 плъыр

хьыоарыр ирег от ильыр ІзнатІзм и пультым. Апхуз-дэ хьыбарым и фІышІзкІз зыхуэфашэ лэжьакІуэхэр зэ-ман яфІзмыкІуэду гьуэгу то-

МАФІЭС къызэрыхъуамкІэ хъыбар уэзыгъащІэ системэу

хуу кеххь, УФ-ми МЧС-ми Управлено ихъьвщихъу КъБР-м щадъм и риялатъяльтам эзратъэлона иджырей системъм жеубыдо кузэратъум техуха (SAM-хъмбар зыт автоматикъндо аккумум уном щатъумамра абы къмбатължи! тъмбарыр оби и пультам шыдь монито-рымра. Араши, мардом и вейу) унтуръ е таз къхъезям, автоматикъм лажкоу щедзъ-и, абоент зыбжания, абъхъм изухущалтъм и унафа-кум и укум инър, жардо къмыжкуньы-кар закум кум хуэ къехь. VФ-м и МЧС-м и Управленз

унэм нэсаш, ауэ абы еКІуэлІэн щхьэкІэ аргуэру дакьикьиплІ трагъэкІуэдаш. Зи гугьу тщІы системэр щхолу тІум, интернат-школ жі-м, Къзбэрдей-Балъкьэр мэкъумэш академием и ректоратым и унэм, сабий сад №58-м, уней фирмэхэм ящыщ зым - щагъэуващ. Зэман гъунэгъум къриубыдзу апхуэдэсистемэр къагъэсэбэ-пурэ мафІэсым щахъумэ унэхэм я бжыгъэр 400-м

унэхэм я бжыгъэр 400-м щІнгъунущ. Мы Ізмэпсымэр ягъэув «2007 - 2009 гъхзэм Къзбэр-дей-Балькъэр Республикэм со-циальнэ мыхьэнэ зи!э и Іузху-щІап Ізхэр маф!эсым щыхъумэн» республикэ программэ хэхам ипкъ иткІэ. А лэыгъэм хухаха сом жыль тэм хулага сом мелуми 337,4-м щыщу сом мелуми 34,1-р федеральнэ бюджетым, сом мелуан 210,5-р Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и республикэ бюджетым къзупуоликэ оюджегы тІыпщынущ, сом 76,5-р бюджетым щымыщ хэкІыпІэхэм я хьэкькІэ къы-

БЕЛЫХ Наталь

Гъуазджэм и дуней дахэм

Наливык къвалэм дэт Гъуазджэмкіэ 1-нэ курыт слжапіэр къвалалахээм фіьнуэ яціыху яків ягьагьу жытіэмэ, дыцынуэну кьышілунынуьым. Игаэс 30 ялэкіэ эн бжэр къвызіузыха шэнхабэз іуххущіапіэр сабияхэля къзухыым астызужынынымісі зэфізіміш-

пшэдджыжым шыщіздзауэ жэщыр хэкіуэс тэку, абы и пэшхэм адыгэ, балъкъэр, урыс, хамэ къз-рал композитор ціэрыіуэхэм рал композитор ціэрыіужэм я макьамэ тельыджэхэр кьыщіоїукі. Ціыкіухэм мыбы зыщіоїукі, Ціыкіухэм жыіэным, къфэным, артист ізщіалтэм, пъэнкь макьамэ ізмянсымэ зэмылізужом суэным. Егьзджакіуэхэм я кьалэн нэджактуэлэм и къапэп пэ-хъыщхьэу ялъытэр макъа-мэм и къарур, и пъэщагъыр зыжегъэщ[энырщ, къызы-хэк[а пъэпкъым, къыщапъхэкіа пъэпкьый, къыщалть хуа Хэкум хуэпэжу гъзсэ-нырш, Абы и шыхъэт на-изи, мы еджапіэр къззыу-ха куэд республикэми, Уры-сейми, нэгъуэщі къэралхэ-ми зэрьщылажьэр. Пса-льям папшіэ, Бадьяров Впа-дислав Месикэм и оркестр нэхъыщхъэм скрипачу хэти и къхушил СанкъЛехэтщ, и къуэшыр Санкт-Пе-тербург щопсэу икІи щола-жьэ.

жьэ. ЕджапІэм щеджэ ціыкіу-хэр хэтащ Къэбэрдей-Балъ-къэрыр Урысейм зэрыгу-хьэрэ илъэс 400 зэрыри-

къуам и шіыхькіэ шыіз

шэпхаозэн, гыуазджэн н ІзнатІэ мытыншыр къзітыным, сабийхэр дахагъэр зыхащІзу къзгъзжыным зи гъащІзр тезыухуа Мыз Иризыкащиму кыз тык күнын эп ты куза, үзээбөн школым н гээсэн цыміулэр гызуш-кузык муза узэбөн кузык ку ● ЩІэблэ

пьэпкъ къафэхэр гуимы-кужт, пшынауэ ныбжыы-щіэхэм я зэфіэкіыр инт. Пщыхьэшхьэр дахэ, екіу хъунымкіэ я къару емыблэ-жу куэд ялэжьащ еджа-піэм и унафэщі Мыз Иринэ, абы и къуэдзэ Батчаевэ

абы и къўздзэ Батчаева Ізминат, егьзджакІухэху Петросян Светланэ, Епь-кьан ФатІимэ, Котовская Ася, КъуниціыкІу Валерэ, этьуэціхэми. - Ди деж игьэси 5-м цы-шіздзау ильэс 17-м нас зи ныбжь сабийхэр кьокіуа-ліз, - жеіз Батчаева Ізми-нат. - ЕгьзджакІухэм ди

нат. - Ётъэджакіуэхом ди къалэнщ хьэл-шэн зырыз зиіз сабийхэм (абыхэм я зэфізкіыр кытых діяній узарізкіыр кытых нахъ дэзыхьа хыр, фізуа джэм и дуней ниым хэтшэ-ныр. Дэ дыхущіокы, ма-къмзы щізныгьа еттыным къмдахіуэх, сабийхэр льянкь захуэльцяхэм я хаб-зм, цонкабэм шыгтураз эм, цонкабэм шыгтураз зэм, цэнхабээм цыггьуазэ пцыным, Ли гъсэслу цы-тахэу зэфіэкі хъарзынэхэр къззыпъзпъзгъуахэр, закъ-зхуз зэхуямырдэм къвіщы-хэжанык Іахэр еджапіз наукьвіцкъв шыціэтівскъ-кіз зыхуей псомкій защіь-догъакту», Мы игъэсым и нужьрей еплъыныгъэм къыззуритьэльэгьчания. къызэригъэлъэгъуащи абыхэм я бжыгъэр мащіз къым. Ди дежкіз абы нэхъ рэ нэхъ пъапіз щыізу къзс пъытэркъым.

СОКЪУР Жамболэт

шыпсэухэу пщ\з зыхуэтщ\хэ! **▼**Хъыбарегьащ\з

можрауза умина и 20-22 мажуузаям право сейм и унагъуз» зыфраща фестиваль-зэ-пеуэр Налшык къалэ щекІуэкІынущ. Абы щызэпеуэнущ Ипшэ федерально окрутым хыхьа хэгъуэгухэм къикІа унагъуэхэр. ЗэіущІэм кърихьэлІэхэм Кавказ Ищ-

ди дежкіэ льэсоии гьэса-кіуэ къудейкъым, ар щапхъз зытрах нэхъыжьщ, чэнджэ-щэгъуфіщ, удэзыхьэх уэршэ-

рэгъущ. Ар сытым дежи цыхухэм ядэІэпыкъуну хьэ-

эзіушізм Кърикълпізхм Кавказ Ищ-хэрэм шыпсэу льэпкъхм и дінжабаэр зихуалар къвшізнуш, апхуалауи уэрэдым-ре къвдэмура фіьуч шапъвтъу, хабза дахэ щызекіуз унагъуэхэр зрагъэціыхунуш, КъБР-м Щэнхабэзмрэ хъыбарегьащір знаті хэмий з и ининстерствам фестива-лым фыхэтыну, феплъыну фыкърегьэб-лагъэ.

ы вэ. Пщіэншэу фыщіагъэхьэнущ Фыщі эупщі э хъунущ мы телефонымкі э: 47-36-50

Япэ махуэм мэкьуауэгьуэм и 26-м, Сабий унэхэм, жьы хьуахэр щапГыж ГуэхущГапГэм исапащГэ концерт щатынущ. А махуэ дыдэм

Макъуауагъуам и 28 - 27 мажуахам «Уры-сейим и унагъуа» зыфлаща фестиваль-за-пеуар Налшык къала шек/уаклычи, Абы щъзагвеуануци Лица федерально окрутым къвъв эхагъуату, закъчуату» гъзлъз-щъзагвеуануци Лица федерально окрутым къвър эхагъуатура тъзлъз-дъз закущем кърижьолизми Кавика Зи, жъврэм щыпсеу лъэпкъхам я в щанкабаэр эхихуалр къвста убът дана при кара убът дана убът

ынуш, шыкыми и кірукым кьорокіытіхэр драгьяльтенінуш.
Етізан махуэмфестивалыр кывлэііуахынуш інші фенеральна округым и кэтіугулам кыкіа унагыузулам я ыккартальтауулын тыякі. А Театр шхурантізм шекіулынгыр и інші мажама унагыузулам тауалыр и руз элеуэм хэт унагыузулам тауалыр кыршытыр и інші какімуш а эафіз кік кір — и Льэпкь музейм утықу кышрахынуш, Пшыкышкым Театр шкууантізм гала-концерт шекіуэкіынуш.

уэм кърик]уахэр иджыблагъ къапщытэжащ къвъзэтъэпэпак1у комитетым хэтажи. Ахак1уз комиссъм и Щіыхк
Абы ипкъ итк1, КъБР-и и Хэхак1уз комиссъм и Щіыхк
ткыльымра эпи саутъэтит1ымра (дэтхэнэри сом 1500-рэ
къуз) хуатъфэшаш Приманжнисъх къуважем дэт курыт школым и 10-из классым щеджэ Дитгок Алжеликэрэ Прохладиз
къагэм дэт сабий художественнэ школым ш1ьс Табаков Татьянэрэ.
Апхуэду Хэхак1уэ комиссэм игъэува ет1уанэ саутъэтит1ыр, сом 1000 зырыз хъур, сом щитху-шитху хъу ещанэ
саутъэтър (цыхунил1ым), захуэфашхэхи иратыжащ. Къищынэмыщ1ауэ, зэрагъзуушхуэ саутъэтхэр, дэтхэнэми Хэхак1уэ комиссэм и Щіых тхыльыр и гъусу, ныбжывщ1ийм
ираташ.

НЭШЭЛЬЦЖЭ Замирэ. НЭЩІЭПЫДЖЭ Замирз Теддээ тхыгъэхэм къмщихъа бжыгъэхэм, къмщаГэт ухуугъухсмя пржагьмыкСэ ахэр ыктхахэм пэсу жууап яхь Авторхэмэр редакцэмэр яз Гуху епльмыбр ээтехуэ эльну шылткым. Газетыр Гэ темьдвахэм яхужыныр и пил дэльщ КыБ-м редеральнэ пошт ээнмийэмыгъэхэмэсЭ и управленэм. Гел: 4246-51, 421-83. ТЕЛЕФОНХЭР: редактор изхышкым, секретарым 42-56-19; редактор изхышкым и ккулдизхум 47-31-84, 47-33-23; жууан измы секретарым 4-22-28-2 секретариятым -42-22-266.
КБУДАМУЗЭМ: политикумк1э, жылагыуумр пынкы улуухумк1э -42-22-86; ктуажу гышүмрэ жомонкумк1э - 47-22-63, 42-57-59; цилхибэлжк1э ДИ ХЭЩІАПІЭН

Редактор нэхъыщхьэ ХЬЭФІЫШЭ Мухьэмэл

РЕДАКЦЭМ И КОЛЛЕГИЕМ ХЭТХЭІ гедиаціям і и колітей нем к элі хэт Жыкілмахку Маринэ (редактор нэ-хьыщхьэм и къуэдзэ), Ширдий Маринэ (редактор нэхьыщхьэм и къуэдзэ) Гъурыжь Мадинэ (жэры зыхь секре-тарь) Жыласэ Маритэ, Льостэн Музэ, Ныбэжь Гансх, Уэрдокчуэ Жансурэт Хьэжыкьарэ Алик, Шал Мухьэмэд.

Республикэ Налшык къалз Лениным и цІэкІ: щыІэ уэрам, 5, ебгъуанэ-епщІа-

льэнкь Јуэхухэмк1э - 42-22-86; къуажэ гьащ1эмрэ эко номикэмк1э - 47-22-63, 42-57-59; щэнхабзэмк1э 42-75-36; обозревателхэм - 42-22-89; хабээхьумэ Јуэху щ1ап1эхэм ядэлэжьэнымк1э - 42-60-53; хъыбары шІапіэхэм ядэлжылымкіз - 42-60-53; хыбары шіхэмкіз, спортымрэ письмохмкіз - 42-22-88; етьз жэнытьзмрэ шізнытьзмкіз - 42-63-64, 47-32-15; зэдэ кіакіуххм - 42-21-88; корректорххм - 42-60-27; бух галтерием - 47-31-69; ЭВМ-м поператорххм - 42-22-84 компьютер Іухушіапіэм - 42-26-41; сурэттехым 42-75-78.

Тел: 42.0-51, 42.19-59.
Гаженар цирамыей жума къбъР и и "Роспечать" АО-м.
Гаженар цирамыей жума диятът казам и 16-м.
ЖН-0065-м ш1эту ятхани.
Кар пътръеми трастира 250-ру къмдокт.
Кар пътръеми трастира 250-ру къмдокт.
На пътръеми трастира 250-ру къмдокт.
На притегерство 1905 гъзм шада Реколоция и пара женахъ и полиграфкомбинат, Налинак къ., Денинам и и/мей пили раму 33, телефонар 42-3-5-7.

Мы къыдэкІыгьуэм елэжьахэщ: жэуап зыхь секретарым и къуэдзэ Къаншокъуэ Эллэ, редактору Щхьэщэмыщ! Изэ, корректорхэу Щоджэн Иннэ (1,2,6-нэ нап.), Табыщ Динар: Щоджэн Иниэ (1,2,6-нэ нап.), Табыщ динар: (3,4,5-нэ нап.), көрректөрхэм я дэІэпыкъуэгьу Иуан Заирэ. КомпьютеркІэ газетым и теп-льэр ящІащ: Ныр Сандэ, ЩакІуэ Мадинэ, Мэлбахъуэ Анжелэ, сурэтыщІ Къарей Эли-

из.

Номерыр "Адыгэ псальэм" и компьютер
БиатТэм цагъэхьэзыраш.
Газетым Тэ тедээн хуейщ сыхьэт 20.00-м.
Щытрадзар сыхьэт 21.00-рш.
Индексыр 515316 Тираж 10.0086 Заказ №2125